

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2000

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΒ'

Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου 2000

Αθήνα, σήμερα στις 28 Σεπτεμβρίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.40' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Οι Βουλευτές κύριοι Βασίλης Κορκολόπουλος, Λεωνίδας Γρηγοράκος και Παρασκευάς Αυγερινός ζητούν την άδεια του Τμήματος για ολιγοήμερη απουσία τους στο εξωτερικό.

Το Τμήμα εγκρίνει:

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Τμήμα ενέκρινε. Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: "Για την προστασία των πόσιμων νερών από τη ρύπανση".

Η Νέα Δημοκρατία ορίζει ως Κοινοβουλευτικό της Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Σάββα Τσιπουρίδη.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ορίζει ως Κοινοβουλευτικό του Εκπρόσωπο τον κ. Σταύρο Σκοπελίτη.

Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει ως Κοινοβουλευτικό του Εκπρόσωπο την κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

Ο Βουλευτής κ. Κρητικός, εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Κύριοι Βουλευτές, τελούμε όλοι υπό το βάρος του μεγάλου πένθους και βαρύτατη είναι η ψυχική κατάθλιψη την οποία όλοι αισθανόμαστε και δεδομένη είναι η έκφραση της λύπης για τα θύματα της ναυτικής τραγωδίας. Γι' αυτόν το λόγο δεν θα μακρηγορήσω.

Υπάρχει όμως και το καθήκον. Και της Βουλής και των μελών της και κατά συνέπεια θα αντιμετωπίσουμε το θέμα, το οποίο προβλέπει σήμερα η ημερήσια διάταξη στα πλαίσια αυτού του κλίματος και αυτής της δοκιμασίας.

Το θέμα το οποίο θίγει η πρόταση νόμου είναι τεράστιο, είναι θέμα εθνικών διαστάσεων, με προεκτάσεις στο παρόν και στο μέλλον. Συνδέεται με το περιβάλλον και την προστασία του, συνδέεται με την αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών, ανθρωπίνων αναγκών στο μέλλον το άμεσο, το απώτερο και το απώτατο.

Ο υδατικός πλούτος της χώρας δεν χρησιμοποιείται λελογισ-

σμένα. Οι ποσότητές του δεν είναι ανεξάντλητες. Τα μεγέθη του δεν είναι προσδιορισμένα. Οι ατμοσφαιρικές μεταβολές επί το δυσχερέστερο σε συνδυασμό με τις βλαπτικές επεμβάσεις του ανθρώπου στο περιβάλλον, λειτουργούν αρνητικά για την προοπτική εμπλουτισμού αυτού του μεγάλου αγαθού, του οποίου τη σημασία δεν έχουμε συνειδητοποιήσει, γιατί δεν έχουμε δοκιμάσει τη στέρησή του. Μόνο τότε κανείς το αξιολογεί και το αντιμετωπίζει με φρόνηση.

Θα έλεγα, ότι παράλληλα με το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο και ενδεχομένως άλλα μεγάλα ζητήματα -στο ενδεχομένως δεν συγκαταλέγεται η προστασία του περιβάλλοντος- η προστασία του νερού στην υγιεινή του διάσταση, στην καταλληλότητά του αλλά και στην επάρκειά του χρήζει μιας ιδιαίτερης πολιτικής με το στοιχείο της πρόβλεψης, με το στοιχείο της προετοιμασίας, γιατί οι κίνδυνοι έρχονται από το μέλλον.

Και όταν η πολιτεία δεν αντιμετωπίζει με αυτήν την προοπτική τα προβλήματα, όταν δεν βλέπει και πίσω από το βουνό εκείνο που θα έρθει για τις γενιές του μέλλοντος, τότε δεν ασκεί με πληρότητα το χρέος της, το καθήκον της απέναντι στις γενιές που έρχονται.

Δεν αντιμετωπίζει όμως η πρόταση νόμου αυτό το πρόβλημα, όπως είπα και στην αρχή, κυρίες και κύριοι συναδελφοί, σε όλες αυτές τις διαστάσεις, ούτε ήταν δυνατό να το κάνει. Η προετοιμασία μιας πρότασης νόμου από τη Βουλή, από τους Βουλευτές, δεν είναι πάντοτε εύκολη, γιατί δεν έχουν την υποδομή, δεν έχουν τις πηγές, δεν έχουν τη νομική και νομοτεχνική στήριξη, δεν έχουν το επιτελείο το οποίο θα τους συγκεντρώσει τα στοιχεία. Κατά συνέπεια η πλημμελής, στο βαθμό που είναι, διατύπωση της πρότασης, έχει την εξήγησή της και φυσικά και τη δικαιολόγησή της.

Και, βέβαια, είναι ανοικτή στην όποια βελτιωτική προσθήκη, πρόταση, διεύρυνση ή και απάλειψη αρνητικών, ενδεχομένως, διατάξεων. Δεν έχει κανέναν εγωισμό η πρόταση να περιοριστεί στη διατύπωσή της. Δίνει την αφορμή για έναν προβληματισμό, για μια γενικότερη συζήτηση για μια βαθύτερη ανάλυση στο μέγα αυτό πρόβλημα, το οποίο πρέπει να συνειδητοποιήσουμε και το έχουμε συνειδητοποιήσει και δεν αμφιβάλλει κανείς γι' αυτό. Αλλά δεν το αντιμετωπίζουμε έγκαιρα, ολοκληρωμένα και αποτελεσματικά, διότι δεν είναι του αμέσου ενδιαφέροντος, με την έννοια ότι υπάρχει νερό, κατάλληλο είναι κατά τον άλφα ή τον βήτα τρόπο, ικανοποιεί έτσι κι αλλιώς τις ανάγκες, αλλά δεν το βλέπουμε στην προοπτική του. Διότι και στο βαθμό που σπαταλιέται υπέρμετρα και στο βαθμό που δαπανάται καθ' υπερβολή, είναι ζήτημα για το μέλλον, για τους ταμειυτήρες, για τους υδατικούς ορίζοντες στην υπόγεια μορφή τους.

Και χαίρομαι που όλος αυτός ο προβληματισμός λίγο ή πολύ αναπτύχθηκε στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή. Και χαίρομαι επίσης που χαιρετίστηκε και θέλω να ευχαριστήσω όλες τις πλευρές, όλους τους συναδέλφους, με θετική προοπτική και ανάγκη αντιμετώπισης ανεξάρτητα από την έκβαση του αποτελέσματος.

Οι διαστάσεις του, όπως είπα, είναι πολλές και μεγάλες. Είναι αυτή καθαυτή η ποσοτική διάσταση του νερού με αρνητική προοπτική για το μέλλον. Είναι η διαχειριστική διάσταση, είναι η τιμολογιακή, είναι η επί μέρους διαχειριστική σε ό,τι αφορά την αγροτική παραγωγή, σε ό,τι αφορά την κατανάλωση, σε ό,τι αφορά τη βιομηχανία, σε ό,τι αφορά τους άλλους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου. Δεν υπάρχει ένας προγραμματισμός, ένας έλεγχος, μια εποπτεία όλου αυτού του τεράστιου ζητήματος.

Δεν προσεγγίζει η πρόταση του νόμου το πρόβλημα σε όλες αυτές τις με γενικές αναφορές διαστάσεις, που μόλις ανέφερα. Προσεγγίζει το πρόβλημα πολύ περιορισμένα, στην υγιεινή και την καταλληλότητά του και στον κίνδυνο να προσληφθεί και αυτή η καταλληλότητα από τις επεμβάσεις τις αυθαίρετες, τις παράνομες, τις άστοχες του ανθρώπινου παράγοντα, με τις απορρίψεις όλων εκείνων των αρνητικών και επιβλαβών στοιχείων, ρύπων, στερεών, υγρών ή και δεν ξέρω πώς αλλιώς μπορούν να προσδιοριστούν, κοντά σε ταμειυτήρες, κοντά σε λίμνες, δίπλα σε ποτάμια, κοντά σε άλλους χώρους πρόσφορους να διακινηθούν αυτοί οι ρύποι προς τις πηγές και τις άλλες εστίες του νερού και βεβαίως να υπάρξουν οι κατάλληλες και οι αναγκαίες κυρώσεις για την αντιμετώπιση και την καταστολή αυτού του κακού. Όλοι είμαστε μάρτυρες τέτοιων φαινομένων. Δεν αντιμετωπίζει βέβαια το θέμα της ρύπανσης στην προέκτασή του - ούτε είναι εύκολο, είναι ένα θέμα βαθύτατης μελέτης-εννοώ στη ρύπανση από τη γεωργική καλλιέργεια με τα φυτοφάρμακα τα οποία χρησιμοποιούνται. Είναι ένα άλλο ζήτημα το οποίο ούτε το λμούσε να θίξει η πρόταση νόμου, διότι προϋποθέτει αυτή η αντιμετώπιση εκτεταμένη και βαθιά μελέτη σε όλο αυτό τον τομέα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Δεν διαφεύγει της πρότασης ότι υπάρχουν και οι διατάξεις στον 1650/86 και στον 1739/87, που προβλέπουν κυρώσεις για παρόμοιες ή άλλες παρεμφερείς παραβιάσεις που διαπραττόμενες μπορούν να ρυπάνουν ή ρυπαίνουν τα προς κατανάλωση νερά. Ωστόσο, όμως, η πρόταση θέλησε να αυστηροποιήσει περισσότερο το νομοθετικό πλαίσιο και για λόγους προληπτικούς και για λόγους κατασταλτικούς και βεβαίως δεν θα ήταν αρνητική σε ορισμένα σημεία τα οποία, ενδεχομένως, χρειάζονται βελτιώσεις ως προς την εξ' αμελείας π.χ. ρύπανση σε σχέση με την εκ προθέσεως ρύπανση για να κάνει τη διαστολή των ποινών, διότι υπάρχει ένα σημείο το οποίο θα μπορούσαμε να δούμε αν και εφόσον φθάναμε στη συζήτηση επί των άρθρων.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί, σας εξήγησα, είναι και μια μέρα η οποία βαρύνει τις ψυχές μας, ωστόσο όμως δεν μειώνει τη σημασία του προβλήματος, τη σημασία του θέματος το οποίο πραγματεύεται η πρόταση νόμου. Με αυτές τις γενικές αναφορές χωρίς να αναφερθώ στις λεπτομέρειες των άρθρων, διότι είναι αντικείμενο άλλου σταδίου, σας καλώ να αποδεχθείτε την πρόταση νόμου την οποία καταθέσαμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Ευχαριστώ, κυρίες συνάδελφε.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Τρυφωνίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα και εγώ εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας αρχίζοντας την εισήγησή μου να εκφράσω την οδύνη του κόμματός μας για την πρόσφατη ναυτική τραγωδία. Να επισημάνω βέβαια ότι δεν είναι ώρα να καταλογιστούν από μέρους όλων οι ευθύνες αυτήν τη στιγμή, αλλά είναι ένα μεγάλο θέμα στο βαθμό στον οποίο λειτουργεί σήμερα το κράτος και πρέπει όλους μας να μας αφυπνίσει όπως και η κατατεθείσα πρόταση

νόμου των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ που πιστεύω αν μη τι άλλο τάραξε τα λιμνάζοντα νερά στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων στη χώρα μας.

Η αρχαία Ελλάδα είχε θεσπίσει νόμους προστασίας του περιβάλλοντος. Μάλιστα στους νόμους του Πλάτωνα αναφέρεται, όποιος με φαρμακείες μολύνει το νερό του άλλου, υποχρεούται με δικά του έξοδα να καθαρίσει τα νερά αυτά, αλλά και επιπλέον να πληρώσει πρόστιμα σε αυτούς που ο νόμος ορίζει. Η σύγχρονη ελληνική ευρωπαϊκή πολιτεία έχει νόμους, δυστυχώς όμως δεν έχει ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για να εφαρμόζονται αυτοί οι νόμοι.

Και στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων αυτό καθίσταται εγκληματικό. Γι' αυτό συγχάριω από του Βήματος αυτού τους συναδέλφους που πήραν αυτήν την πρωτοβουλία να θέσουν το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων σήμερα.

Δυστυχώς η απάντηση της Κυβέρνησης στην επιτροπή δεν ικανοποίησε, παρ'όλο που το θέμα έχει φθάσει στα ευρωπαϊκά δικαστήρια. Και εδώ διαφαίνεται μία άλλη περίπτωση Κουρουπητού, όπου το ελληνικό κράτος, όπως ξέρετε, διασύρθηκε με το θέμα των σκουπιδιών στον Κουρουπητό. Κάτι αντίστοιχο λοιπόν γίνεται και με τα νερά. Πριν από λίγες μέρες, στις 13 Σεπτεμβρίου, με ανακοίνωσή της η επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέφερε ότι προχωράει η Ευρωπαϊκή Ένωση δευτεροβαθμώς στην καταδίκη της Ελλάδος για το θέμα της διαχείρισης των υδάτων της λίμνης Βεγορίτιδας. Η λίμνη Βεγορίτιδα μολύνεται επανειλημμένως χρόνια από χημικές ουσίες και παρ'όλες τις καταγγελίες, τις προειδοποιήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους άλλους φορείς η ελληνική Κυβέρνηση παραμένει ασυγκίνητη και αναγκάστηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση να προχωρήσει σε δευτεροβάθμια ενέργεια για να φθάσει στην καταδίκη της.

Επανερχομαι στο θέμα. Υπάρχουν νόμοι όπως ο ν.1650/86 και ο ν.1739/87 που πραγματεύονται την προστασία και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, όπως και διάφορες άλλες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες με καθυστέρηση έξι ετών έγιναν αποδεκτές από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1986. Δεν θέλω να κουράσω το Τμήμα, αλλά είναι τρεις-τέσσερις οδηγίες οι οποίες μπήκαν στο ελληνικό θεσμικό μέρος με υπουργικές αποφάσεις.

Όλα όμως αυτά είναι ανεφάρμοστα, γιατί στη χώρα μας λείπει ο χωροφύλακας ο οποίος θα εφαρμόσει το νόμο. Εκεί πάσχουμε. Δηλαδή ενώ υπάρχουν γραμμένες οι διάφορες διατάξεις, οι νόμοι μας είναι ατελείς στο πώς θα υλοποιηθούν αυτά. Στο ν. 1670 και στο ν. 1739 περί διαχείρισης των δεκαεσσάρων λεκανών στη χώρα μας πράγματι υπάρχουν λεπτομερείς αναφορές και για τις ποινικές ευθύνες και για τις αστικές και για τις διοικητικές που μπορούν να επιβληθούν. Λείπουν όμως τα όργανα για να μπορούν να τα εφαρμόσουν, λείπουν τα κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζεται μία μόλυνση από ένα είδος, οι τιμές δηλαδή των διαφόρων χημικών ουσιών κλπ.

Χρειάζεται μία ανασύνταξη όλου του νομικού μας πλαισίου και μία πρόσφατη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούνιο του 2000, που μας δίνει την ευκαιρία να την εντάξουμε στο ελληνικό οπλοστάσιο και να την εντάξουμε γρήγορα.

Στην πρότασή μας αυτή στην επιτροπή η Κυβέρνηση απάντησε με ολιγωρία. Είπε ότι είναι σωστή η σκέψη, σωστή η πρόταση και προτίθεται να τη φέρει και να την εφαρμόσει ύστερα από ένα χρόνο περίπου, τον Ιούνιο του 2001. Τα προβλήματα όμως στη χώρα είναι πολλαπλά. Τα προβλήματα της διαχείρισης όχι μόνο των πόσιμων νερών αλλά και των υπόγειων και των επιφανειακών και των παράκτιων είναι ένα σημαντικότατο θέμα που άπτεται ακόμη και της ύπαρξης του ελληνικού κράτους, γιατί θέλω να σας πω και να παρατηρήσω ότι οι περισσότεροι υδάτινοι πόροι της χώρας μας έρχονται από διασυνοριακά ποτάμια. Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι εάν εμείς οι ίδιοι δεν φροντίζουμε και δεν προστατεύουμε τα νερά που είναι στο δικό μας εθνικό χώρο, πώς θα απαιτήσουμε από τους γείτονές μας στα βόρεια σύνορα να έχουν την αντίστοιχη προστασία στο περιβάλλον; Υπάρχουν ποτάμια στη Βουλγαρία που έρχονται μέσα στην Ελλάδα με ραδιενεργά.

Το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων λοιπόν είναι

σοβαρότατο και πιστεύω ότι η Κυβέρνηση πρέπει να το αντιμετωπίσει άμεσα και δυναμικά.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παλαιότερα είχε δώσει τέτοια δείγματα. Θα σας αναφέρω πόσο αστραπιαία έδρασε, όταν παρουσιάστηκε το πρόβλημα της λειψυδρίας στην Αθήνα. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα έφερε το νερό από το Μόρνο. Παρ' όλα τα μέσα που έχει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αδιαφορεί ή αδυνατεί ακόμη να υδρεύσει την πόλη της Θεσσαλονίκης, το δεύτερο μεγάλο αστικό συγκρότημα της χώρας. Και πρέπει να σημειώσω και να πω στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι με την τελευταία οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπαίνουν μέσα και οικονομικά στοιχεία. Δηλαδή ο χρήστης του ύδατος, ο πολίτης που υδρεύεται ή ο αγρότης που αρδεύει, θα είναι υποχρεωμένος σύμφωνα με την πρόσφατη οδηγία να συνεισφέρει στο κόστος κατασκευής των έργων, της συντήρησης και της παροχής των υπηρεσιών. Είναι ένα μεγάλο θέμα οικονομικό και κοινωνικό, το οποίο απεδέχθη η ελληνική Κυβέρνηση και το οποίο από τώρα χρειάζεται σοβαρή αντιμετώπιση, γιατί καταλαβαίνετε τι πρόβλημα θα παρουσιαστεί, αν κάποια μέρα ολοκληρωθεί το έργο της άρδευσης του Θεσσαλικού κάμπου από τον Αχελώο - παραβλέποντας ή αγνοώντας ή έστω αν δεν υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα ή αν έχουμε τους πόρους να ολοκληρώσουμε το έργο - και θα πρέπει να υποχρεώσουμε τον αγρότη των πέντε, των δέκα στρεμμάτων να συνεισφέρει για το νερό με το οποίο ποτίζει το χωράφι του. Το ανέφερα αυτό για να δείξω τη σπουδαιότητα και τη σοβαρότητα του θέματος το οποίο συζητάμε σήμερα στη Βουλή. Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση δεν πρέπει να αφήσει άλλο χρόνο να πάει χαμένος.

Ανέφερα την πρόσφατη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκεί λύνονται όλα μια όλα τα τεχνικά προβλήματα. Δηλαδή, δεν χρειάζεται η Κυβέρνηση, το ελληνικό κράτος να ασχοληθεί με τα όργανα τα οποία θα πιστοποιούν την ποιότητα των υδάτων, με τον καθορισμό των τιμών μόλυνσης, με την αντίστοιχη νομοθεσία αν κάποιος μολύνει επίτηδες ή από ατύχημα μία πηγή ύδατος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): "Ρυπαίνει", καλύτερα, κύριε συνάδελφε. Αυτός είναι ο ορθότερος όρος. Το "μολύνω" πηγαίνει σε θέματα μικροβίων και άλλα σχετικά ζητήματα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Εντάξει, αλλά δεν πρέπει να αποκλείουμε και εγκληματικές ενέργειες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ναι, αλλά μιλάμε για ρύπανση. Μπορεί να γίνει και μόλυνση από ειδικές αιτίες, αλλά ο γενικός όρος είναι "ρύπανση".

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, αντιπροσωπεύετε το πνεύμα που κυριαρχεί στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στην Κυβέρνηση. Ασχολούμαστε με τα τυπικά και μας διαφεύγει η ουσία!

Το θέμα είναι πώς θα προστατεύσουμε την υγεία του ελληνικού λαού. Αν θα την προστατεύσουμε από μόλυνση ή από ρύπανση... Αποδέχομαι τη ρηματική σας διόρθωση, αλλά παρακαλώ να συνεχίσουμε στη θεώρηση αυτού του σοβαρού θέματος.

Πρόταση δική μας είναι η Κυβέρνηση άμεσα να μην αφήσει την ευκαιρία αυτής της νέας οδηγίας να πάει χαμένη. Δεν πρέπει να χάσουμε αυτόν το χρόνο που λέει η Κυβέρνηση. Και δυστυχώς από τις προηγούμενες οδηγίες μας έχει δείξει ότι καθυστερεί τουλάχιστον έξι χρόνια. Η πρόταση νόμου των συναδέλφων είναι μια ευκαιρία, είναι μια πλατφόρμα που πρέπει να τη δεχθούμε επί της αρχής και να προχωρήσουμε με αναφορές ή στους εθνικούς νόμους 1650 και 1739 ή και στη νέα οδηγία που σας ανέφερα του Ιουνίου του 2000 και να θωρακίσουμε έτσι την ελληνική νομοθεσία, ώστε να μπορούμε να προχωρούμε στην προστασία των υδάτων.

Το ελληνικό κράτος έχει ήδη υπηρεσίες οι οποίες θα μπορούσαν να κάνουν αυτήν τη δουλειά. Το Γενικό Χημείο του Κράτους έχει υπηρεσίες σε όλους τους νομούς της χώρας. Υπάρχουν υγειονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίες ήδη σήμερα ελέγχουν το πόσιμο νερό στους δήμους και στις κοινότητες. Χρειάζεται να θεσμοθετηθούν επιθεωρητές περιβάλλοντος. Είναι μια μεγάλη, λοιπόν, ευκαιρία με αυτήν την πρόταση νόμου να κάνουμε εδώ στη Βουλή συγκεκριμένες

ρητές αναφορές, να πάμε στην ελληνική νομοθεσία, που υπάρχει, και να της δώσουμε τα εργαλεία εφαρμογής, γιατί σας είπα ότι, ενώ έχουμε τους νόμους, μας λείπει ο χωροφύλακας που θα τους εφαρμόσει. Επίσης έχουμε και τα τεχνικά στοιχεία, τα επιστημονικά, από τη μεγάλη αυτή επεξεργασία που έγινε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την πρόσφατη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και θέλω να πω ότι αυτή η οδηγία είναι αποτέλεσμα συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δεν είναι δηλαδή απλά μια απόφαση της Επιτροπής, έχει και τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Όλα τα άλλα είναι λόγια που δείχνουν την αδιαφορία της Κυβέρνησης να προστατεύσει αυτό το ύψιστο αγαθό. Και στην Ελλάδα δυστυχώς, λόγω των κλιματολογικών συνθηκών, στο μέλλον προβλέπεται αυτός ο πόρος να είναι ακόμα πιο σπάνιος και ακόμα πιο ακριβός.

Ξέρετε πολύ καλά ότι το κλίμα αλλάζει, ανεβαίνει η Αφρική προς τη χώρα μας, υπάρχει αρνητικό ισοζύγιο στις περισσότερες υδάτινες περιφέρειες της χώρας μας - μόνο η βορειοδυτική Ελλάδα έχει νερά που της επαρκούν - ως εκ τούτου πρέπει άμεσα να ασχοληθούμε με τη διαχείριση και την προστασία των υδάτινων πόρων.

Η πρόταση νόμου των συναδέλφων είναι μια καλή βάση πάνω στην οποία όλοι μαζί, όλα τα κόμματα μαζί με την Κυβέρνηση, έχοντας την τεχνική υποστήριξη της εργασίας που έχει ήδη γίνει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να προχωρήσουμε άμεσα στη θεσμοθέτηση.

Όσο καθυστερούμε, κύριε Υπουργέ, δημιουργούμε ένα δεύτερο Κουρουπιτό. Και ξέρετε πολύ καλά ότι ήδη πρωτοδίκως καταδικαστήκαμε για τα νερά στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και η υπόθεση έχει πάει εφετειακά. Θα είναι κρίμα και ντροπή να καταδικαστεί η Ελλάδα για δεύτερη φορά. Είναι η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που καταδικάστηκε για περιβαλλοντικά προβλήματα. Και αφού το κάναμε για τα σκουπίδια, θα είναι κρίμα να το κάνουμε και για τα νερά.

Εδώ όμως δεν είναι θέμα εντυπώσεων. Είναι ένα θέμα σοβαρό, που άπτεται της υγείας του ελληνικού λαού και της οικονομίας της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σκοπελίτης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω τη μεγάλη θλίψη του κόμματός μας για τον άδικο χαμό τόσων ανθρώπων και συνάμα να εκφράσω και τη θέση μας να παρθούν άμεσα και αποφασιστικά μέτρα, ώστε να μπει τέρμα στην ασύδοτη δράση του εφοπλιστικού κεφαλαίου.

Κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός και μόνο ότι η πρόταση νόμου που κατέθεσαν οι κύριοι συνάδελφοι μας δίνει τη δυνατότητα να ανοίξουμε μια συζήτηση στην Εθνική Αντιπροσωπεία γύρω από την προστασία και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας μας, αυτό και μόνο αρκεί για να χαρακτηρίσει θετική την ενέργεια των συναδέλφων.

Πράγματι, η προστασία των πόσιμων νερών, που οι συνάδελφοι θίγουν με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, αλλά και γενικότερα η προστασία των υδάτινων πόρων της χώρας μας, είναι ένα θέμα υψίστης σημασίας για το λαό μας και χρειάζεται άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση.

Σήμερα το πρόβλημα αυτό έχει πάρει ιδιαίτερα ανησυχητικές διαστάσεις, σε ορισμένες περιοχές θα έλεγα και δραματικές, αφού το φάσμα της λειψυδρίας δεν πλανάται απλά, αλλά είναι ορατό, είναι πραγματικότητα με προσμετρούμενα τα αρνητικά αποτελέσματά του και στην υδροδότηση οικισμών και πόλεων αλλά και στην άδρευση αγροτικών περιοχών.

Περιοχές της χώρας μας, οικισμοί, κοινότητες, αντιμετωπίζουν έντονα το πρόβλημα της έλλειψης πόσιμου νερού και σε ορισμένες περιοχές, το νερό που καταναλώνεται απ' τους ανθρώπους είναι αμφίβολης ποιότητας μέχρι ακατάλληλο.

Είναι, επίσης, γνωστό ότι ο Θεσσαλικός κάμπος διψά, με δραματικές επιπτώσεις στην παραγωγή και το εισόδημα των αγρο-

τών και αν δεν σταματήσει αυτή η κατάσταση κινδυνεύει μεγάλο μέρος αυτού του κάμπου να μετατραπεί σε άγονη και μη καλλιεργήσιμη περιοχή.

Το ερώτημα που γεννιέται, κύριοι συνάδελφοι, είναι: υπάρχουν υπεύθυνοι για την κατάσταση αυτή ή όλα αφήνονται στο γεγονός, που ήδη αναφέρθηκε, ότι η χώρα μας βρίσκεται σε μια ξηροθερμική περιοχή, όπου τα φαινόμενα της λειψυδρίας είναι φυσιολογικά και αναμενόμενα;

Εγώ θα έλεγα ότι θα μπορούσε να είναι έτσι, αν δεν υπήρχαν αποθέματα νερού. Νερό όμως, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και μάλιστα σε αφθονία. Αυτό αποδεικνύουν όλα τα στοιχεία, αυτό δηλώνουν όλοι οι αρμόδιοι επιστημονικοί φορείς της χώρας μας.

Αν λοιπόν σήμερα έχουμε αυτό το πρόβλημα της λειψυδρίας, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική που αναφέρεται στην προστασία και στη διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας μας. Όσοι νόμοι και αν ψηφίστηκαν μέχρι τώρα και είναι αρκετοί -συγκεκριμένα από τις αρχές του αιώνα ψηφίστηκαν γύρω στους τριακόσιους νόμους πάνω σε αυτό το θέμα- τα εκατοντάδες προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις αποδείχτηκαν αναποτελεσματικά. Ο δε ν. 1739/87, όπως αναφέρθηκε, που είναι από τους βασικούς, μένει ακόμη σήμερα ανενεργός, γιατί δεν εξεδόθηκαν ποτέ τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται.

Το γεγονός μάλιστα, κύριοι συνάδελφοι, ότι χώρες με πολύ μικρότερα -σε σχέση με τη δική μας χώρα- υδάτινα δυναμικά αντιμετωπίζουν μειωμένα προβλήματα χρήσης, δείχνει με τον πιο ανάγλυφο και αναμφισβήτητο τρόπο την ευθύνη που έχουν οι κυβερνήσεις, κύρια των τελευταίων δεκαετιών, και στα θέματα που αφορούν στον εντοπισμό του υδάτινου δυναμικού της χώρας μας, στην εκτίμηση των αποθεμάτων, στην προστασία, στον εμπλουτισμό τους και κύρια στη διαχείρισή τους. Αυτά δεν έχουν γίνει και ό,τι προγραμματίστηκε ή δεν προχώρησε ή έμεινε στα χαρτιά.

Παράδειγμα της αμέλειας, όπως ειπώθηκε και στην επιτροπή, είναι η εκτροπή του Αχελώου, που θα έδινε λύσεις στο πρόβλημα του Θεσσαλικού κάμπου ή άλλα έργα που κατά καιρούς εξαγγέλλονται αλλά ποτέ δεν υλοποιούνται. Τα έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, βιολογικών καθαρισμών λείπουν από ορισμένες περιοχές ή βρίσκονται σε τέτοια κατάσταση -κύρια στα θέματα της ύδρευσης- που με τις συχνές βλάβες, επειδή είναι παμπάλαια και δίπλα σε αποχετευτικούς αγωγούς, γίνονται εστίες που προκαλούν μολύνσεις στο πόσιμο νερό.

Αυτοί οι λόγοι, η οξύτητα δηλαδή με την οποία παρουσιάζεται σήμερα το θέμα, έπρεπε να πείσουν την Κυβέρνηση να δεχθεί την πρόταση νόμου με τις βελτιώσεις που θα μπορούσαν να γίνουν σε αυτή και όχι να την απορρίψει με τον ισχυρισμό ότι μέχρι τον Ιούνιο του 2001 θα προχωρήσει η χώρα μας στην προσαρμογή της νομοθεσίας της σε σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν γνωρίζουμε το τελικό κείμενο αυτής της οδηγίας και αν αυτό μπορεί να προσαρμοστεί στην ελληνική πραγματικότητα με τα συγκεκριμένα μέτρα, αδυναμίες και συγκεκριμένες καταστάσεις.

Εκείνο όμως που γνωρίζουμε είναι ότι μεταθέτουμε το πρόβλημα στο αύριο, ένα πρόβλημα που έπρεπε να έχει λυθεί από χθες. Και αυτό το αύριο είναι πολύ μακρινό σε σχέση με τις ανάγκες να παρθούν μέτρα σήμερα, αφού για να γίνει η προσαρμογή -έστω και σωστή να είναι- σε αυτή την οδηγία, χρειάζεται να περάσουν ορισμένα χρόνια, κατ'άλλους τρία ή τέσσερα χρόνια.

Είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, και κανένας δεν μπορεί να πει διαφορετικό λόγο, ότι έχουμε ανθρώπινες ενέργειες που εγώ θα χαρακτηρίζα όχι απλά ασυνειδητες αλλά και εγκληματικές, που ρυπαίνουν και μολύνουν το περιβάλλον και συνάμα αυτό το μέγιστο φυσικό αγαθό που λέγεται πόσιμο νερό. Αυτές οι εγκληματικές ενέργειες γίνονται κύρια από βιομηχανίες και επιχειρήσεις, που στο βωμό του κέρδους δεν έχουν κανένα δισταγμό να πετάνε ή να ρίχνουν τα απόβλητα υγρά ή στερεά αδιαφορώντας για τη μόλυνση και τη ρύπανση που προξενούν

στο περιβάλλον, στα νερά και ιδιαίτερα στα πόσιμα νερά. Και αυτές οι ενέργειες γίνονται γιατί δεν υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο που να βάζει φρένο.

Αυτό το νομικό κενό έρχεται να καλύψει η συγκεκριμένη πρόταση που μπορεί να χαρακτηριστεί, όπως ήδη χαρακτηρίστηκε και στην επιτροπή από ορισμένους συναδέλφους, αποσπασματική ή μονόπλευρη, αφού ρίχνουν το βάρος κύρια στα μέτρα της καταστολής. Βάζει όμως "το δάχτυλο επί τον τύπο των ήλων". Αυτό είναι που έπρεπε κάποιος και ιδιαίτερα η Κυβέρνηση να εκτιμήσει, να αξιολογήσει και να αξιοποιήσει και όχι να την απορρίψει με τη δικαιολογία ότι θα φέρει μια αρτιότερη πρόταση πάνω σ'αυτό το θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώντας ότι η πρόταση νόμου γίνεται σε μία τέτοια κατεύθυνση, δηλαδή της κάλυψης του νομικού κενού που υπάρχει, παρεμβαίνουμε σε αυτή θετικά, κάνοντας δικές μας προτάσεις, που κατά την άποψή μας τη βελτιώνουν. Τέτοια πρόταση είναι αυτή που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, η οποία κάνει πιο σαφή, πιο δόκιμη τεχνικά αυτήν τη διατύπωση. Διαβάζω: Η διατύπωση "ή σε χώρους που έχουν κλίση ροής προς την εστία" να αντικατασταθεί από τη διατύπωση "ή σε χώρο εντός της λεκάνης απορροής".

Όσον αφορά το άρθρο 4, θέλουμε να επισημάνουμε ότι τα προβλήματα που υπάρχουν σε σχέση με τα λύματα, τους βόθρους, τις τεχνικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν αυτοί οι βόθροι, πρέπει να το εντοπίσουμε σε σχέση με τις ελλείψεις που υπάρχουν στα αποχετευτικά δίκτυα, στο κόστος κατασκευής που είναι ανατρεπτικό για τα λαϊκά εισοδήματα. Πολλές φορές η κατασκευή ενός βόθρου στοιχίζει πολύ περισσότερο από ένα μικρό σπιτάκι που φτιάχνει ένας εργαζόμενος για να καλύψει τις ανάγκες του. Και αυτό δεν το λέμε και δεν θέλουμε να ερμηνευτεί ότι επικροτούμε την όποια ασυδοσία. Όμως θέλουμε να επισημάνουμε ότι η ευθύνη στο συγκεκριμένο θέμα δεν είναι μόνο ατομική αλλά είναι και ευθύνη της πολιτείας.

Σε σχέση με το άρθρο 5, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε να τονίσουμε ότι το να ρίχνουμε την ευθύνη στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τυχόν παραβάσεις που γίνονται από τους ίδιους ή το λειψό έλεγχο που κάνουν σε παραβάσεις άλλων, είναι πράγμα πολύ εύκολο. Όμως είναι πολύ δύσκολο, κύριοι συνάδελφοι, λαμβανομένου υπόψη των αδυναμιών να το αιτιολογήσουμε, όταν ξέρουμε ότι οι δήμοι σήμερα, οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στερούνται και προσωπικού που θα έκανε μελέτες, χωροθέτηση κλπ.

Κλείνοντας θέλω να τονίσω ότι όσους νόμους και αν ψηφίσουμε -και έχει ψηφίσει η Εθνική Αντιπροσωπεία πάρα πολλούς- όσο σωστοί και αν είναι, δεν πρόκειται να αποδώσουν τα αναμενόμενα, αν δεν τουςβάλουμε να λειτουργήσουν και αν δεν έχουμε τα ελεγκτικά όργανα για να ελέγξουμε τα μέτρα που προβλέπουν αυτοί οι νόμοι.

Το λέω γιατί έχω κατά νου -και το ανέφερα στην επιτροπή- μία περίπτωση της ρύπανσης και της μόλυνσης που προκαλούν αποθήκες πετρελαίων που ανήκαν στο Μαμιδάκη, τώρα στην ΕΚΟ, στη Μυτιλήνη, που παρά τις διαμαρτυρίες, τις καταγγελίες και όχι μονάχα αυτό, αλλά και την απόφαση πριν ένα χρόνο ακριβώς του Συμβουλίου Επικρατείας για την άμεση απομάκρυνση αυτών, γιατί προξενούν προβλήματα ρύπανσης και μόλυνσης, εξακολουθούν να παραμένουν και να λειτουργούν.

Με αυτές λοιπόν τις αντιρρήσεις, προτάσεις, κλπ., που αφορούν κύρια τα άρθρα 4 και 5, εμείς συμφωνούμε με την πρόταση νόμου των κυρίων συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφνας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" "Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού", τριάντα επτά μαθητές και δάσκαλοι-συνοδοί από το 1ο Δημοτικό Σχολείο Λαυρίου.

Τους καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Η ειδική αγοράτρία του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ξηροτύρη-Αικατερινάρη Ασημίνα έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε

Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα εγώ και το κόμμα μου να εκφράσουμε και πάλι σήμερα τη βαθιά μας οδύνη για το τραγικό αλλά και εγκληματικό χαμό του μεγάλου αριθμού των συμπατριωτών μας. Η σημερινή ημέρα και οι άλλες που θα έρθουν φέρνουν συνεχώς στο φως εγκληματικές παραλείψεις αλλά θα έλεγα και ενέργειες και πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης στον τομέα της ναυτιλίας, που αντί να διασφαλίζει την ασφάλεια στα πλοία, εξασφάλισε με δικές της ενέργειες και παραλείψεις απλώς τη βιωσιμότητα και τα μεγάλα κέρδη των μεγάλων ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Αλλά θα τα πούμε ειδικότερα αυτά στις ημέρες που θα έρθουν.

Με την πρόταση νόμου που κάνουν οι συνάδελφοι, πραγματικά, όπως είπαμε και στην επιτροπή, όπως είπαν και οι συνάδελφοι που μίλησαν μέχρι τώρα, ανοίγουμε πάλι το πολύ μεγάλο θέμα που αφορά το θέμα της προστασίας, αλλά κυρίως της διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Σε λίγα χρόνια από ό,τι φαίνεται δεν θα γίνονται πόλεμοι για το πετρέλαιο αλλά για το νερό. Αυτή είναι μία άποψη που συνεχώς αποκτά μεγάλη βάση.

Η έλλειψη καταγράφεται σήμερα όχι μόνο στις χώρες στις οποίες μέχρι τώρα είχαν πραγματικές ελλείψεις νερού, αλλά και στις χώρες που θεωρούσαν ότι αυτό το πρόβλημα το έχουν λυμένο. Γι' αυτό, για θέματα που συζητάμε σήμερα θα πρέπει οι επεξεργασίες να είναι ολοκληρωμένες, θα πρέπει συνεχώς να λαμβάνονται υπόψη μελέτες, τα στοιχεία και η τεχνολογία η οποία υπάρχει διεθνώς.

Τα θέματα των υδάτινων πόρων στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντικά. Φέτος το καλοκαίρι τα ζήσαμε και πάλι με τις διαμάχες του αγροτικού κόσμου της Θεσσαλίας, με τη συνεχιζόμενη έλλειψη νερού στη Θεσσαλονίκη, με το συνεχιζόμενο έργο από τον Αλιάκμονα, το οποίο όταν θα ολοκληρωθεί, μπορεί και να μην μπορέσει να μεταφέρει αυτό το νερό ή να βρει τελικά το καθαρό νερό από τον Αλιάκμονα για να εξυπηρετήσει το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Τα θέματα της ποιότητάς του, τα θέματα της επάρκειας, τα θέματα της συνδιαχείρισης, η διαπεριφερειακή και η διακρατική διάσταση του Αλιάκμονα ενδεχομένως να μην εξασφαλίσουν στη Θεσσαλονίκη ούτε καν αυτά τα περιβόητα εκατόν πενήντα χιλιάδες κυβικά, θέματα τα οποία δεν μπορούμε να τα δούμε συνολικά, όταν πασχίζουμε να αξιοποιήσει το κράτος, η πολιτεία τα κονδύλια τα οποία υπάρχουν για να ολοκληρωθεί το έργο του Αλιάκμονα, όταν επί σειρά ετών ανεχόμαστε και δεν έχουμε διορθώσει ακόμα το 50% των απωλειών που έχει το υδραυλικό δίκτυο, το εσωτερικό δίκτυο της Θεσσαλονίκης. Δηλαδή βρισκόμαστε τόσο πίσω στην επίλυση θεμάτων για την ποιότητα του νερού, που βέβαια στο τέλος αφήνουμε τα πολύ γενικότερα προβλήματα τα οποία συνεχώς τα βρίσκουμε μπροστά μας.

Αυτή είναι η κατάσταση την οποία ζούμε σήμερα. Από την άλλη πλευρά δεν έχουμε ακόμη ούτε ένα δείγμα ενός σύγχρονου Χ.Υ.Τ.Α. που να προστατεύει μεταξύ των άλλων και τον υπόγειο ορίζοντα ενός σύγχρονου Χ.Υ.Τ.Α. μεγάλων οικισμών.

Αν δει κανείς για τα προγράμματα και τους χώρους και τις μελέτες και τα έργα και την απόθεση στερεών και τοξικών αποβλήτων, εκεί θα διαπιστώσει ότι υπάρχει μία παντελής έλλειψη αντιμετώπισης όλων των θεμάτων και δεν έχει επιλυθεί σε καμία περιοχή της Ελλάδος το πολύ σοβαρό αυτό πρόβλημα.

Οι νέες τεχνολογίες, τα νέα συμπεράσματα και οι μελέτες που υπάρχουν διεθνώς δεν πρέπει να περνούν απαρατήρητα. Θα πρέπει συνεχώς η πολιτεία να τα αξιοποιεί. Είναι ανάγκη να γίνει αλλαγή της πολιτικής στη χρήση και στην εξασφάλιση των αποθεμάτων του ύδατος. Η σοβαρότητα αυτή του θέματος απαιτεί ολοκληρωμένες μελέτες και όχι πρόχειρες λύσεις.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι φόβος της ξηρασίας δεν είναι υπερβολικός. Πραγματικά έχουν αλλάξει οι περιβαλλοντικές συνθήκες και για τη χώρα μας και έχουν γίνει οδυνηρότερες σε αυτήν την κατεύθυνση και θα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον τρομερά προβλήματα λειψυδρίας που θα κληθούμε να τα επιλύσουμε. Στο πρόβλημα αυτό συντελεί και η ρύπανση των πόρων που έχουν απομείνει, των λιμνών, των ποταμών και των παράκτιων υδάτων.

Αν θελήσουμε πάλι να αναφερθούμε στη δική μου περιοχή,

τη Θεσσαλονίκη, οι λίμνες Λαγκαδά, Αγίου Βασιλείου, οι υδροβιότοποι βρίσκονται σήμερα στην τελική τους φάση. Εκπνέουν συνεχώς και όχι μόνο δεν μπορούν να προσφέρουν τίποτα στο περιβάλλον, αλλά από την άλλη πλευρά όπως και η περιβόητη τάφρος Τ66 στη Βέροια αποτελούν μόνιμες πηγές ρύπανσης και για τον υπόγειο ορίζοντα.

Πολλά λοιπόν και διαρκώς διογκούμενα είναι τα προβλήματα των υδάτινων πόρων στη χώρα μας, τόσο στη διαχείριση, επάρκεια και εξοικονόμησή τους, όσο και στην προστασία από τη ρύπανση, τον έλεγχο και την επιβολή των ποινών. Η περιβαλλοντική, υγειονομική και εν τέλει αειφορική διάσταση και φιλοσοφία στη διαχείρισή τους απουσιάζει παντελώς γι' αυτόν τον κατ' εξοχήν φυσικό πόρο ζωής.

Η χώρα μας, λοιπόν, θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν -και αυτό το θετικό έχει η πρόταση νόμου που κάνουν οι συνάδελφοι και η συζήτηση που ανοίξαμε σήμερα- να εξοπλιστεί κατ' αρχήν με ένα πλήρες νομοθετικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης των υδάτινων πόρων, με αυστηρούς και επαρκείς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής ποινών.

Ο ν. 1650/86 για το περιβάλλον και οι υγειονομικές εν γένει διατάξεις αποσπασματικά αντιμετωπίζουν το θέμα, ενώ αναμένονται ακόμη τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις, όπως και η λειτουργία των κλιμακίων ελέγχου και επιβολής ποινών στις νομαρχίες του κράτους.

Το ίδιο το ΥΠΕΧΩΔΕ, από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να ασκήσει μία ενιαία πολιτική στην προστασία του περιβάλλοντος, να σταματήσει ο κατακερματισμός αυτών των δραστηριοτήτων και στα θέματα των υδάτινων πόρων και να διαθέσει παράλληλα σημαντικά μέσα και πόρους για τις διαδικασίες ελέγχου.

Θα πρέπει στη συνέχεια, μετά από ολοκληρωμένες έρευνες και μελέτες, να δημιουργηθεί επιτέλους μία τράπεζα πληροφοριών για το υδάτινο ισοζύγιο, που να καθορίζει έτσι την πολιτική της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και την κατασκευή των κατάλληλων έργων υποδομής και να μην εγκαταλείπονται οι οικισμοί και οι αγροτικές περιοχές εν έτει 2000 στις μεταξύ τους συγκρούσεις για την εξασφάλιση ακόμη και πόσιμου νερού.

Όπως είπα πριν, ζήσαμε φέτος τις διαμάχες του αγροτικού πληθυσμού της Θεσσαλίας και τις ζούμε με τους περιφερειακούς δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης, που έχει λειψυδρία, ενώ παράλληλα επί είκοσι χρόνια ζούμε τη διαρκή διαμάχη των κατοίκων της Αραβυσσού και του πολεοδομικού συγκροτήματος για την εξασφάλιση των υδάτινων πόρων στη Θεσσαλονίκη από την περιοχή της Αραβυσσού.

Έτσι, η ίδρυση, η σύσταση και η λειτουργία του εθνικού φορέα διαχείρισης των υδάτινων πόρων έχει καθυστερήσει απαράδεκτα. Αυτό επισημάνθηκε και στη συζήτησή μας αυτή.

Εδώ θα ήθελα να επισημάνω και στον κύριο Υπουργό ότι ο εθνικός φορέας προβλέπεται από το 1987 με το ν. 1730. Είχε καθοριστεί τότε ότι το νομικό πλαίσιο διαχείρισης των θεμάτων του ύδατος θα γίνεται από ενιαίο φορέα. Με μεγάλη καθυστέρηση εκδόθηκε μία κοινή υπουργική απόφαση στις 13.1.99, με την οποία συστήνονται οι περιφερειακές επιτροπές υδάτων των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας, καθορίστηκαν δε οι όροι σύστασης των σχετικών επιτροπών για τα υδατικά διαμερίσματα της χώρας.

Η σύσταση των επιτροπών και η έναρξη της εργασίας τους δεν έχει γίνει ακόμη. Κατά πληροφορίες μας είναι στο γραφείο του Υπουργού προς υπογραφή. Και ερωτάται σε αυτήν τη συζήτηση ο κύριος Υπουργός, τι γίνεται με αυτό το θέμα και γιατί αυτές οι επιτροπές, οι οποίες από το '87 έχουν καθορισθεί, δεν έχουν συσταθεί και δεν έχουν λειτουργήσει ακόμη.

Στη συνέχεια τα έργα υποδομής, τα έργα βιολογικού καθαρισμού και οι μηχανισμοί ελέγχου της λειτουργίας τους, τα έργα των μικρών και μεγάλων ταμιευτήρων (φραγμάτων) και των συστημάτων εξοικονόμησης των υδάτινων πόρων και τα σχετικά προγράμματα από το Υπουργείο Γεωργίας έχουν καθυστερήσει τραγικά, ενώ το ΥΠΕΧΩΔΕ επιτέλους θα πρέπει να ολοκληρώσει τις επιλογές και τις δράσεις του στα μεγάλα έργα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, όπως τα έργα εκτροπής του Αχελώου, η ύδρευση των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων, η προστασία των λιμνών, των υδροβιοτόπων, των παράκτιων

περιοχών.

Το τεράστιο θέμα της απόθεσης των αστικών αποβλήτων, των στερεών απορριμμάτων, των βιομηχανικών και τοξικών, εξακολουθεί να υπάρχει, χωρίς ακόμη να υπάρξει καμία σύγχρονη λειτουργία ενός χώρου απόθεσης αυτών των απορριμμάτων.

Επομένως επαναλαμβάνω και πάλι ότι η πρόταση η οποία έρχεται σήμερα είναι αποσπασματική, είναι ένα μικρό λιθαράκι και απλώς αποτελεί το έναυσμα της συζήτησης και θα δημιουργήσει εδώ την υποχρέωση όλων μας, αλλά κύρια την υποχρέωση του αρμόδιου Υπουργείου και των συναρμόδιων Υπουργείων να μας ορίσουν πλέον με χρονοδιάγραμμα -και με χρονοδιάγραμμα εξασφάλισης πόρων- το τι θα κάνουν με όλα αυτά τα θέματα, τα οποία έχουν τονισθεί σ' αυτήν την Αίθουσα.

Το να ακούμε διαρκώς ότι συστήνεται ενιαίος φορέας, το να λέμε ότι ο νόμος για το περιβάλλον από το '86 ακόμα έχει συστήσει τα κλιμάκια ελέγχου στις νομαρχίες και αυτά να μην έχουν όχι μόνο αίθουσες για να λειτουργούν, όχι μόνο πρόσωπα, αλλά ούτε ένα γραφείο υπαλλήλων για να ασκήσει αυτόν τον έλεγχο, αυτή η ιστορία δεν τελώνει ποτέ.

Για τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου θέλω να πω ότι επειδή με πολύ απλοϊκό τρόπο επιχειρούνται ορισμένα πράγματα, χωρίς να θέλω γι' αυτό να αποδώσω ευθύνες στους συντάκτες της πρότασης, προσπαθούν να φέρουν το κύριο θέμα έστω της επιβολής των ποινών γι' αυτούς που κατά προκλητικό τρόπο ρυπαίνουν το πόσιμο νερό.

Παρ' όλα αυτά, η προχειρότητα η οποία υπάρχει στη διατύπωση θα μπορέσει να οδηγήσει στην αντίθετη κατάσταση, δηλαδή στην παράγραφο 2 θα μπορεί να επιτρέψει τη απόρριψη απορριμμάτων σε απόσταση διακοσίων δύο μέτρων μόνο από την πηγή και να απαγορεύεται στα εκατόν ογδόντα εννέα μέτρα.

Θα πρέπει και σ' αυτήν την περιορισμένη και αποσπασματική πρόταση νόμου να προστεθούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις, για να επιτρέπεται μία απόθεση. Το μήκος της απόθεσης δεν είναι ένα απόλυτο μέγεθος, μία απόσταση μέτρων, αλλά εξαρτάται από το είδος της απόθεσης, από τον όγκο της απόθεσης, από το υπέδαφος, τα εδαφολογικά και υδρολογικά του στοιχεία, από την κλίση του χώρου προς την πηγή στην οποία γίνεται η παράνομη απόθεση και από ένα σωρό άλλα θέματα.

Τα θέματα, όπως είπαμε πριν, για τη διαχείριση και προστασία είναι τεράστια, είναι πολύ μεγάλα. Η τεχνολογία για την αντιμετώπισή τους και οι μελέτες είναι πάρα πολλές και υπάρχουν.

Αν υπάρξει περίπτωση να περάσει αυτή η πρόταση νόμου, τουλάχιστον η οριοθέτηση της παρανομίας να γίνει με στοιχειώδη επιστημονικά κριτήρια, για να μη φθάσει αυτή η πρόταση, που σε καμία περίπτωση δεν έχουν τέτοια πρόθεση οι συνάδελφοι που κατέθεσαν την πρόταση, να επιτελέσει τον αντίθετο σκοπό, δηλαδή να επιτρέψει ακόμη και σε μικρούς οικισμούς ή σε παρανομούντες στα διακόσια δύο μέτρα να κάνουν οποιαδήποτε απόρριψη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Μητσotάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσω με μία γενική παρατήρηση. Εγώ θα μπορούσα να χαρακτηρίσω την πρόταση των κυρίων συναδέλφων σαν "πέτρα στο τέλμα". Αναφέρεται σε ένα πολύ σημαντικό θέμα, το θέμα της προστασίας του υδάτινου δυναμικού στη χώρα μας, ένα θέμα που συνδέεται με την επιβίωση του ελληνικού λαού. 'Ισως είναι το πιο σοβαρό θέμα που αντιμετωπίζει σήμερα ο ελληνικός λαός, ένα θέμα όμως το οποίο έχουμε εγκαταλείψει τα τελευταία χρόνια.

Η απάντηση ότι υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο, πολυτελές αν θέλετε, λεπτομερές, ότι υπάρχει μία κοινοτική οδηγία, η οποία θα εγκριθεί και θα ενταχθεί στο ελληνικό νομικό σύστημα στους επόμενους μήνες με βεβαιότητα, δεν λύνει στην ουσία το πρόβλημα, διότι μπορεί να έχουμε πολυτελές νομικό πλαίσιο, το οποίο όμως δεν εφαρμόζεται, διότι καν δεν έγινε το πρώτο, το στοιχειώδες, να εκδοθούν τα διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις, που προβλέπονται από το νόμο.

Αποτελεί μια πρωτοτυπία ΠΑΣΟΚική, θα μου επιτρέψετε να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, το γεγονός ότι στον τόπο μας, τα τελευταία χρόνια που κυβερνάτε συμβαίνει συχνά αυτό ή συμβαίνει τουλάχιστον σε μερικές περιπτώσεις να φτιάχνουμε νόμους με απαιτήσεις, φιλόδοξους, οι οποίοι στη συνέχεια να μείνουν τα συρτάρια. Τηρουμένων των αναλογιών θα σας έλεγα ότι το ίδιο συμβαίνει και με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που έχουμε αυτόν τον περίφημο νόμο του συναδέλφου, του κ. Βενιζέλου, ο οποίος όμως δεν εφαρμόζεται και η κατάσταση στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είναι μια αληθινή ζούγκλα.

Το ίδιο συμβαίνει και με τη διαχείριση και προστασία του υδάτινου δυναμικού. Μπορεί να έχουμε νόμο, αλλά ο νόμος δεν εφαρμόζεται. Η πρόταση των κυρίων συναδέλφων έχει μια αρετή ότι είναι συγκεκριμένη. Αναφέρεται βέβαια σε ένα μικρό κομμάτι του μεγάλου προβλήματος, αλλά, εν πάση περιπτώσει, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, βοηθά. Και θα σας έλεγα ότι εδώ ισχύει η παλιά ρήση: Γιατί το καλύτερο πρέπει αναγκαστικά να γίνεται εχθρός του καλού;

Η κύρια συνάδελφος του Συνασπισμού έχει άδικο όταν κάνει ορισμένες παρατηρήσεις. Δεν είναι έτσι όπως το είπατε σε ό,τι αφορά τα διακόσια μέτρα. Από τα διακόσια μέτρα και κάτω θα είναι ποινικό αδίκημα. Από εκεί και πέρα δεν σημαίνει ότι επιτρέπεται.

Οι κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ ήθελαν με την πρότασή τους να δείξουν την ευαισθησία τους -και τους τιμά- και να φέρουν στην επικαιρότητα ένα θέμα το οποίο δεν θα ερχόταν αλλιώς. Ασχολούμεθα με τα πλέον ασήμαντα των θεμάτων σε αυτήν την Αίθουσα, με ασήμαντες λεπτομέρειες που δεν άπτονται της ζωής του ελληνικού λαού και δεν θίγουμε αυτό το θέμα, το οποίο αύριο, για τα παιδιά και για τα εγγόνια μας μπορεί να είναι εφιάλτης.

Επίσης θα ήθελα να κάνω και μια άλλη παρατήρηση γενικής φύσεως. Το Σύνταγμά μας, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, λέει ότι νομοθετική πρωτοβουλία έχει βέβαια η κυβέρνηση αλλά έχει και η Βουλή. Στην πράξη τη δυνατότητα νομοθετικής πρωτοβουλίας της Βουλής την έχουμε καταργήσει και είναι λάθος. Παραπονούμεθα μετά γιατί η Βουλή χάνει το κύρος της. Μα χάνει το κύρος της διότι ευνοείται, αυτοκαταργείται.

Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, έχετε μια πρόταση που επιτέλους δεν σας ενοχλεί το γεγονός ότι το προτείνει η Αντιπολίτευση. Δεν μπαίνει ο κομματικός φανατισμός ο οποίος υπάρχει. Έρχεται από Βουλευτές δικούς σας. Είναι σωστή. Θα σας δώσει εντολή η Κυβέρνηση να την καταψηφίσετε; Μα έτσι βέβαια συντελείτε και εσείς στο να πάψει να είναι το Κοινοβούλιο, Κοινοβούλιο. Έτσι καταργεί ο Βουλευτής τον εαυτό του. Μου επιτρέπεται να το πω αυτό, γιατί είμαι ο παλαιότερος στην Αίθουσα αυτή και έχω μακρά εμπειρία. Θέλετε να καταργηθείτε, καταργηθείτε. Είναι ένας νόμος σωστός. Ας δώσουμε επιτέλους μια φορά και η Βουλή την αίσθηση ότι υπάρχει και ότι ο Βουλευτής έχει οντότητα.

Από δω και πέρα θα ήθελα να πω ότι εξής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Το πρόβλημα του νερού είναι τρομερό. Όλες οι ενδείξεις και οι επιστημονικές μελέτες δείχνουν ότι πηγαίνουμε προς μια περίοδο ξηρασίας και δεν υπάρχουν δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος, άφθονα νερά στον τόπο μας. 'Ηδη υπάρχει μεγάλη έλλειψη νερού.

Θα θυμίσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι όταν η Νέα Δημοκρατία έγινε κυβέρνηση, αντιμετωπίζαμε τραγικό πρόβλημα λειψυδρίας στην Αθήνα. Είχαμε αποθέματα νερού για λίγους μήνες, διότι είχαν γίνει σφάλματα στο παρελθόν και δεν κάνω καμία αντιδία. Εγώ τότε, ως Πρωθυπουργός, κάλεσα τους πολιτικούς Αρχηγούς έναν προς έναν και τους είπα ότι αυτό είναι μέγα εθνικό πρόβλημα. Τους είπα ότι εάν η Αθήνα πρόκειται να μείνει χωρίς νερό θα υποστεί μεγαλύτερη ζημιά απ' ό,τι θα πάθαινε αν έπεφτε ατομική βόμβα. Χειρότερη από ατομική βόμβα είναι η έλλειψη νερού σε μια περιοχή τεσσάρων εκατομμυρίων κατοίκων, όπως είναι η περιοχή της Αττικής.

Τότε λάβαμε τα μέτρα μας και προχωρήσαμε επείγοντως σε γεωτρήσεις, προχωρήσαμε στον Εύηνο, βοήθησαν οι καιρικές συνθήκες, είχαμε βροχές και έτσι σήμερα δεν έχει πρόβλημα η

Αθήνα.

Εκείνη την εποχή είχα αντιμετωπίσει το πρόβλημα να φέρω νερό και από την Τριχωνίδα, όπου ίσως θα χρειαστεί να καταφύγουν οι επόμενες γενεές για την άρδευση της Αθήνας. Έτσι ελύθη το πρόβλημα της Αθήνας. Δεν λύθηκε μόνο του και είναι άδικο και παράλογο και πρέπει να γίνει σκληρή κριτική στο γεγονός ότι δεν ελύθη το πρόβλημα της Θεσσαλονίκης ακόμα και σήμερα, κύριοι συνάδελφοι. Φταίει η Κυβέρνηση. Έπρεπε να το είχε λύσει. Δεν είναι τόσο μεγάλο πρόβλημα. Δεν του έδωσε προτεραιότητα και έχει αυτήν την κλασική ανικανότητα την οποία έχει, στο να εκτελεί τα έργα.

Θα ήθελα να σας πω ότι σήμερα πρέπει να είμαστε πρακτικοί και να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια πλέον και κουράστηκε ο ελληνικός λαός να μας ακούει συνέχεια να λέμε, να λέμε και να μην κάνουμε έργα.

Εγώ θα πω μερικά, συγκεκριμένα πράγματα: Θέλουμε να λύσουμε το πρόβλημα του νερού. Πρέπει να αρχίσουμε από ένα πράγμα πολύ απλό πράγμα. Να προστατεύσουμε το νερό της βροχής. Πρέπει να φτιάξουμε φράγματα μεγάλα, μικρά και μεσαία. Δεν παύω να το λέω.

Προ μηνών έκανα μια ερώτηση στον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και τον ρώτησα γιατί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν δίδει προτεραιότητα στα φράγματα, από τις λιμνοδεξαμενές μέχρι τα μεγάλα φράγματα. Ο κ. Σημίτης δεν θεώρησε ότι το θέμα άξιζε να έρθει να μου απαντήσει ο ίδιος. Δεν ήρθε καν ο κύριος Υπουργός της Γεωργίας. Ήρθε ο κύριος Υφυπουργός, ο οποίος, με ευχαρίστησε για αυτό που έκανα, διότι και αυτός είχε το ίδιο πρόβλημα. Στην πραγματικότητα, στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έπρεπε να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στα φράγματα.

Περιθώρια, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, υπάρχουν, μπορώ να σας το βεβαιώσω. Άλλωστε η δική μου Κυβέρνηση αυτό είχε κάνει. Είχα πει τότε ότι όλα τα φράγματα έχουν απόλυτη προτεραιότητα. Είναι ένα πράγμα το οποίο πρέπει να γίνει αμέσως στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, όσο υπάρχει ακόμα καιρός.

Τι αξίζει το φράγμα, περιττεύει να σας το πω. Τα μικρά ησάκια, οι ορεινές περιοχές θα σωθούν από ένα μικρό φράγμα, από μια λιμνοδεξαμενή. Το ότι σταμάτησε τα προγράμματα το ΠΑΣΟΚ από άρνηση και από κακία και αυτό περιττεύει να σας το πω.

Στη Μύκονο είχα φτιάξει δύο φράγματα. Το ένα φράγμα είχε τρία εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερό, που σώζει τη Μύκονο. Για να γίνουν τα συμπληρωματικά έργα και να διοχετευθεί το νερό στην κατανάλωση, χρειάστηκαν επτά χρόνια. Σταμάτησαν και τις λιμνοδεξαμενές όλης, περίπου, της Ελλάδος.

Κάνω έκκληση προς την Κυβέρνηση και παρακαλώ τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ να βοηθήσουν να αλλάξει επ' αυτής το πρόγραμμα. Έχει περιθώρια το πρόγραμμα. Θα έρθει κάποια άλλη ώρα να το συζητήσουμε.

Το δεύτερο θέμα που θέλω να σας πω αφορά τους βιολογικούς καθαρισμούς. Πώς θα προστατεύσουμε το νερό όταν δεν κάνουμε βιολογικούς καθαρισμούς; Δεν πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, όπως είχε δοθεί επί των ημερών μας, στους βιολογικούς καθαρισμούς και να τελειώσουν; Γίνεται. Είναι μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων.

Υπάρχει επίσης και ένα τρίτο πρόβλημα. Είναι δυνατόν σήμερα στην Ελλάδα να υπάρχουν Έλληνες που να μην έχουν νερό να πουν; Οι υδρεύσεις γιατί δεν παίρνουν προτεραιότητα; Κάποτε, εμείς οι παλαιότεροι, ζήσαμε το πρόβλημα της ηλεκτροδότησης και είχαμε πει ότι πρέπει όλοι οι Έλληνες να αποκτήσουν ηλεκτρικό. Δόξα τω Θεώ απέκτησαν όλοι οι Έλληνες ηλεκτρικό σήμερα, αλλά δεν έχουν αποκτήσει ακόμα όλοι οι Έλληνες νερό για να πουν. Είναι ντροπή. Μιλώ κυρίως για την ξεχασμένη, μακρινή Ελλάδα. Και για τα μεγάλα έργα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης και των κεντρικών αρτηριών, δεν είναι ανάγκη να μιλήσουμε εμείς. Άλλωστε φροντίζουν περί αυτών και οι διαπλεκόμενοι μεγαλοεργολάβοι, οι οποίοι ενδιαφέρονται για τα έργα αυτά. Εγώ μιλώ για τα έργα για τα οποία κανείς δεν μιλάει και κάνω τρεις προτάσεις, οι οποίες έχουν ουσιαστική ση-

μασία αυτήν την ώρα.

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, ότι σήμερα μας δίδεται αυτή η ευκαιρία και καλό θα ήταν και η Βουλή σε αυτό το σημείο, να παίξει το ρόλο της. Με το δικό μας κοινοβουλευτικό σύστημα βέβαια, η Κυβέρνηση θα αποφασίσει. Μπορεί, όλα αυτά που λέμε εμείς και όλα αυτά που τα θέλετε και εσείς, είμαι βέβαιος γι' αυτό, να τα γράψει στα παλιά της τα παπούτσια η Κυβέρνηση, αλλά έχω την εντύπωση ότι εάν υπάρξει μια πίεση από μέρους της Βουλής, ορισμένα τέτοια θέματα μπορούν και πρέπει να λυθούν.

Νομίζω ότι η πρώτη απόδειξη του ότι η Βουλή εννοεί να υπαρξει και να παίξει το ρόλο της πρέπει να είναι η υπερψήφηση της προτάσεως των κυρίων Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, την οποία εγώ, εν πάση περιπτώσει, ψηφίζω με πολλή ευχαρίστηση, με την εντύπωση ότι έτσι βοηθώ να κινηθεί το ελληνικό κράτος και βοηθούμε και την Κυβέρνηση να κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι εγγεγραμμένοι επτά συνάδελφοι για να ομιλήσουν. Θέλετε να τους ακούσετε όλους και να τοποθετηθείτε μετά ή θέλετε να τοποθετηθείτε τώρα;

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα τοποθετηθώ τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ευθυμίου-πουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά απορώ γιατί ο αξιότιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Μητσοτάκης αποφάσισε να πολιτικοποιήσει το θέμα σε τόσο εντονό βαθμό και γιατί θέλησε επίσης να του δώσει τέτοια οξύτητα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ούτε οξύτητα έδωσα ούτε άτοπη πολιτικοποίηση έκανα. Πολιτικά δεν κουβεντιάζουμε εδώ; Αν κουβεντιάζετε εσείς θεωρητικά, εμείς κουβεντιάζουμε πολιτικά.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, θα σας το εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα ξεκινήσω από τα σημεία που έθεσε τελευταία ο κ. Μητσοτάκης και κυρίως αυτά που αφορούν τα όρια και το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Σας πληροφορώ, αν δεν το γνωρίζετε, ότι αυτήν τη στιγμή πάνω από τετρακόσια δισεκατομμύρια (400.000.000.000) δραχμές έχουν προβλεφθεί για τα έργα βιολογικών καθαρισμών στη χώρα, για την ολοκλήρωση δηλαδή του προγράμματος βιολογικών καθαρισμών, πρόγραμμα το οποίο ήδη βρίσκεται στο 50% με τα συγχιζόμενα έργα. Αυτό είναι ένα έργο κολοσσιαίο και πρωτοφανές για τα ελληνικά δεδομένα.

Δεύτερον, στα περιφερειακά προγράμματα υπάρχουν έργα αρκετών δεκάδων δισεκατομμυρίων, τόσο για τα φράγματα για τα οποία μίλησε ο κ. Μητσοτάκης, αλλά και γενικότερα για έργα ορεινής υδρονομίας, τα οποία πραγματικά θα εμπλουτίσουν τους υδροφόρους ορίζοντες και θα συγκρατήσουν τα νερά, ιδιαίτερα μάλιστα μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές. Επίσης υπάρχουν αρκετά χρήματα για έργα ύδρευσης. Εκείνο που μας λείπει στην Ελλάδα δεν είναι χρήματα, όπως επίσης δεν μας λείπουν νόμοι.

Έρχομαι στο θέμα της νομοθεσίας. Είναι λάθος αυτό το οποίο ελέχθη, ότι εκείνο το οποίο λείπει σε σχέση με τη νομοθεσία είναι η μη έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων για την ενεργοποίηση των νόμων. Το υπάρχον θεσμικό νομοθετικό πλαίσιο είναι επαρκές. Σας ανέφερα στην επιτροπή της Βουλής, το ξαναλέω και εδώ στην Αίθουσα της Βουλής, ότι ήδη ο νόμος, ο οποίος είχε ψηφιστεί το 1986 προς

εφαρμογή μιας κοινοτικής οδηγίας τότε είναι ένας πληρέστατος νόμος, προβλέπει όλα όσα αναφέρονται στην πρόταση των αξιότιμων κυρίων Βουλευτών, όλα τα σημεία ανεξαιρέτως και πολύ περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Προβλέπονται και στον ν. 1650.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όχι. Αναφέρομαι στο ν. 46399/1986. Για να σας πω μόνο ένα παράδειγμα.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Δεν υπάρχει αυτό το νόμμο.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ορίστε, εδώ είναι ο νόμος. **ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ:** Για το 1986 πάντως αποκλείεται αυτός ο αριθμός που λέτε.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Πρόκειται για υπουργική απόφαση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τι λέει ο νόμος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ συζητήστε, κύριε Υπουργέ.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):στην ποιότητα των νερών και τις κυρώσεις σε ό,τι αφορά στη ρύπανση. Μπορώ να σας το δώσω, εδώ είναι ο νόμος. Ορίστε. Εν πάση περιπτώσει, δεν έχει τόση σημασία ο αριθμός του νόμου. Σημασία έχει -και σας έφερα ένα παράδειγμα- ότι υπάρχει αυτήν τη στιγμή ένα νομοθετικό πλαίσιο, ήδη από το 1986, όπως σας ανέφερα, στη συνέχεια έχει έρθει ο ν. 1650, ο οποίος βάζει ένα πλαίσιο και ορίζει πάλι τις κυρώσεις. Δεν είναι εκεί το πρόβλημα. Υπάρχουν κοινές υπουργικές αποφάσεις, υπάρχουν αποφάσεις σε ό,τι αφορά στην τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, το νομοθετικό πλαίσιο είναι πληρέστατο και επαρκέστατο. Το πρόβλημα είναι, όπως πολλές φορές ελέγχι, η τήρησή του.

Θα έρθω τώρα στο θέμα της τήρησης της νομοθεσίας, γιατί κι εδώ ελέγχθησαν αρκετά. Παραδείγματος χάρι ελέγχι ότι ήδη υπάρχει μια προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την υπόθεση της Βεγορίτιδας και εδώ κινδυνεύουμε να έχουμε ένα νέο Κουρουπητό. Αυτό είναι αλήθεια, αλλά ας δούμε πού είναι οι ευθύνες.

Στην περίπτωση του Κουρουπητού, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι το όλο θέμα δημιουργήθηκε και συντηρήθηκε ακριβώς από την αντίδραση και από την άρνηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να εφαρμόσει αυτά τα σχέδια, την οποία είχε εκπονήσει το κράτος εδώ και πολλά χρόνια. Εδώ έπαιξε αρνητικό ρόλο και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Με προσφυγή, η οποία έγινε στο Συμβούλιο της Επικρατείας εν όψει της ανάγκης απαλλοτρίωσης ενός δρόμου, το Συμβούλιο της Επικρατείας ανέτρεψε την απόφαση απαλλοτρίωσης, την οποία είχε εκδώσει το κράτος, η Κυβέρνηση και έτσι το έργο καθυστέρησε. Και αυτή η διαδικασία επαναλήφθηκε πολλές φορές.

Και το αποτέλεσμα ποιο ήταν; Να αναγκαστεί η Κυβέρνηση να κάνει πράξη νομοθετικού περιεχομένου, για να παρακάμψει τις διαδικασίες και τις δυνατότητες προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τελικά να απαλλοτριώσει την περιοχή, στην οποία προβλέπεται να κατασκευαστεί το έργο με το απίστευτο κόστος του 1,6 δισεκατομμυρίου δραχμών για διακόσια πενήντα στρέμματα. Τελικά εκεί κατέληξε η υπόθεση. Ο καυγάς ήταν για το πάπλωμα, κύριε Πρόεδρε, μια και ξέρετε και την υπόθεση και την περιοχή.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πόσο ήταν το ποσό;

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ήταν 1,6 δισεκατομμύρια η απαλλοτρίωση, την οποία επεδίκαζε το πρωτοδικείο για διακόσια πενήντα στρέμματα και προβλέπονται και άλλα εν όψει της ολοκλήρωσης του έργου στην Κρήτη, στον Κουρουπητό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δηλαδή δεν πρέπει να πληρώνεται κατά την άποψή σας, ο ιδιοκτήτης; Το δικαστήριο το ορίζει κι εσείς είσθε καινούριος. Μην κάνετε τέτοια λάθη.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεκαπλάσια τιμή από

αυτήν που ισχύει γενικώς στην αγορά. Σας λέω ποια ήταν η κατάληξη στην υπόθεση του Κουρουπητού.

Έρχομαι τώρα στην υπόθεση της Βεγορίτιδας. Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο διαχειριστικό σχέδιο, όπως επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το διαχειριστικό σχέδιο οφείλει όμως να το εφαρμόσει, όπως επίσης και τους ελέγχους για την ποιότητα του νερού, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ιδιαίτερα η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Όπως ξέρετε, η λίμνη Βεγορίτιδα ανήκει σε τρεις νομούς, στο Νομό Πέλλας, στο Νομό Φλωρίνης και νομίζω και στο Νομό Κοζάνης. Εκεί το θέμα καθίσταται ακόμα πιο πολύπλοκο, όταν έχουμε συγκυριαρχία ή συναρμοδιότητα τριών διαφορετικών νομαρχιών και ξέρετε πόσο δύσκολα λειτουργούν οι νομαρχίες. Κι εδώ υπάρχει το πραγματικό πρόβλημα σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας, δηλαδή οι δυνατότητες, οι ικανότητες και εν τέλει η θέληση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιαίτερα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού να εφαρμόσει τους νόμους. Η ευθύνη για την κατάσταση αυτήν τη στιγμή στη Βεγορίτιδα βαρύνει και πάλι την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν μπορεί να κάνει περισσότερα πράγματα, έκανε ό,τι μπορεί και έχει δρομολογήσει βεβαίως και το έργο βιολογικού καθαρισμού του Αμυνταίου.

Έρχομαι τώρα στην πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε. Όπως είπα και εισαγωγικά, το νομοθετικό πλαίσιο είναι πλήρες, επομένως θα έλεγα ότι ένας ακόμη νόμος είναι ένας πλεονασμός και αυτός ο πλεονασμός νομίζω ότι δυσκολεύει και την εφαρμογή των νόμων.

Από εκεί και πέρα υπάρχουν βέβαια ατέλειες μέσα σε αυτήν την πρόταση νόμου, οι οποίες δυστυχώς αν αυτός ο νόμος ψηφιστεί θα δημιουργήσουν πολύ περισσότερα προβλήματα. Παραδείγματος χάρι, ο ορισμός του τι είναι "ρυπαίνουσα ουσία" δεν είναι προφανής. Η εξήγηση αυτού του όρου θα έπρεπε να συνοδεύεται από μία έκθεση τουλάχιστον είκοσι σελίδων. Όπως επίσης η εξίσωση της εκ προθέσεως βλάβης, την οποία μπορεί να προκαλέσει παραδείγματος χάρι μια βιομηχανία, η οποία δεν τηρεί τους περιβαλλοντικούς όρους με την εξ αμελείας βλάβη, την οποία μπορεί να προκαλέσει ένας ιδιώτης, είναι, θα έλεγα, τουλάχιστον αντιδεοντολογική. Εν πάση περιπτώσει το θέμα δεν είναι αν αυτή η πρόταση είναι ολοκληρωμένη ή όχι, αυτό ελέγχι, δεν είναι. Σημασία έχει ότι αυτή είναι περιττή.

Όπως ειπώθηκε και από άλλους ομιλητές, υπάρχει ήδη σε εξέλιξη η προσαρμογή μιας κοινοτικής οδηγίας, η οποία καλύπτει τα πάντα, από θέματα διαχείρισης, μέχρι θέματα ελέγχων και εν τέλει κυρώσεων σε ό,τι αφορά τη ρύπανση των υπόγειων και επιφανειακών νερών.

Η οδηγία αυτή είναι εδώ, την έχω στα χέρια μου, είναι περίπου σαράντα σελίδες, όπως καταλαβαίνετε είναι ένα έργο εκτενέστατο, το οποίο χρειάστηκε αρκετά χρόνια προκειμένου να παραχθεί. Η μετάφρασή του είναι έτοιμη. Θα μπορούσε και αύριο να ισχύσει για τη χώρα μας, αλλά πιστεύουμε ότι θα χρειαστούν μερικοί μήνες, προκειμένου να γίνουν οι αναγκαίες προσαρμογές, οι οποίες έχουν να κάνουν με τις ιδιαίτερες μετεωρολογικές κλιματικές και γεωγραφικές συνθήκες της χώρας, αλλά και την εθνική νομοθεσία.

Σας είπα ότι αυτή η διαδικασία θα κρατήσει μερικούς μήνες. Όπως ξέρετε, τα θέματα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων είναι θέματα τα οποία ταλαιπωρούν την Ελλάδα -και όχι μόνο- αρκετά χρόνια. Επομένως το πρόβλημα δεν είναι αν θα διαρκέσει τρεις ή έξι μήνες η διαδικασία της προσαρμογής.

Σημασία έχει ότι μετά την ολοκλήρωση αυτού του έργου -το οποίο βεβαίως είναι στη διάθεση της Βουλής και μπορώ να το καταθέσω, κύριε Πρόεδρε- θα έχουμε πράγματι ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο δεν θα ολοκληρώνει, αν θέλετε τις προσαρμογές για νομοθετική ρύθμιση του θέματος στην Ελλάδα, αλλά θα συντάσσεται και με τα διεθνή δεδομένα και τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι πλέον τα σύνορα της Ελλάδας είναι ανοιχτά, ανήκουμε στην Ευρώπη και πρέπει να εφαρμόζουμε μια ενιαία πολιτική τόσο στο θέμα της στρατηγικής για τη διαχείριση όσο και στο θέμα της προστασίας της υγείας των πολιτών και ιδιαίτερα του πόσιμου νερού.

Εκτός απ' αυτό όμως, εκτός από την οδηγία αυτή, η οποία,

όπως σας είπα, είναι θέμα μηνών προκειμένου να προσαρμοστεί και να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, υπάρχει και ολοκληρώθηκε -αυτό αποτελεί και μια απάντηση σε μια παρατήρηση που έγινε, νομίζω, από την κ. Ξηροτύρη- η Τράπεζα Πληροφοριών για τους Εθνικούς Υδάτινους Πόρους.

Είναι ένα έργο επίσης σημαντικό, το οποίο νομίζω θα άξιζε να γνωρίζει η Βουλή -δεν ξέρω και αν προβλέπεται κάποια διαδικασία ενημέρωσης της Βουλής, γι' αυτά τα τόσο σοβαρά θέματα- το οποίο στοίχισε περίπου 2,5 δισεκατομμύρια δραχμές, πληρώθηκε από το Β' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και η ολοκλήρωσή του κράτησε τέσσερα χρόνια. Το έργο αυτό παραδίδεται τον Οκτώβριο. Μπορώ να σας δώσω, αν θέλετε, αντίγραφο ενός φυλλαδίου, που συνοπτικά αναφέρει όλα όσα πραγματεύεται αυτή η μελέτη, που είναι κάτι πολύ περισσότερο από μία μελέτη, είναι πράγματι μία Τράπεζα Πληροφοριών, η οποία καλύπτει ολόκληρο τον ελληνικό χώρο για μία πεντηκονταετία. Έχει επεξεργασμένα δεδομένα δηλαδή για μία πεντηκονταετία, τα οποία είναι πάρα πολύ ενδιαφέροντα, αν θέλετε και στα πλαίσια της συζήτησης που γίνεται εδώ. Παραδείγματος χάρι, αναφέρει αυτή η έκθεση ότι οι υδατοπτώσεις στην Ελλάδα μειώνονται τα τελευταία πενήντα χρόνια, κατά ένα ποσοστό το οποίο φτάνει το 3% ανάλογα με τη γεωγραφική περιφέρεια. Είναι όμως πάρα πολύ σημαντικό ποσοστό, αν σκεφτείτε το βραχύ χρονικό διάστημα μέσα σε μια μεγάλη εξέλιξη ιστορική.

Το δεύτερο είναι ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα και με τους υπόγειους υδροφόρους, όχι μόνο πρόβλημα σε ό,τι αφορά την ποιότητα του νερού των υπόγειων υδροφορέων -θα έχετε ακούσει βέβαια για τη νιτρορύπανση, για την οποία είναι υπεύθυνη η γεωργία, αλλά και για την υπαλάτιση, που έχει σχέση με την υπεράντληση- αλλά υπάρχουν περιοχές όπου πια οι υπόγειοι υδροφόροι έχουν νερά τελείως ακατάλληλα.

Ανέφερα και στην επιτροπή της Βουλής την περίπτωση της Αττικής, αλλά υπάρχουν και άλλες. Υπάρχει η Ζάκυνθος. Ο κ. Γκούσκος είναι εδώ και μπορεί να σας ενημερώσει κάλλιστα για την τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκεται, μετά απ' αυτήν τη διαδικασία της υπεράντλησης, ένα καταπράσινο νησί, το οποίο συνεχίζει να έχει βεβαίως αγροτική δραστηριότητα και αυξημένες ανάγκες ύδρευσης και άδρευσης, ιδιαίτερα κατά την περίοδο του τουρισμού. Η κατάσταση στη Ζάκυνθο είναι αδιέξοδη.

Ήρα δεν έχουμε άφθονους υδάτινους πόρους, όπως ελέγχε νομίζω από τον εισηγητή του Κομμουνιστικού Κόμματος. Αντίθετα το νερό είναι ένας πόρος σπάνιος, τον οποίο από δω και πέρα θα πρέπει να χρησιμοποιούμε με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή.

Ο στόχος δηλαδή της στρατηγικής δεν θα είναι μόνο η διαφύλαξη της ποιότητας των νερών, που έχει να κάνει βεβαίως με την υγεία των καταναλωτών, αλλά θα έλεγα και την υγεία των οικοσυστημάτων, έχει να κάνει πια και με τη διαθεσιμότητα αυτού του πόρου, δηλαδή, λιγότευει. Λιγότευει τόσο σε ό,τι αφορά τις βροχοπτώσεις...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Γι' αυτό λέμε ότι το νερό της βροχής είναι το αβγό του Κολόμβου και δεν το καταλαβαίνει η Κυβέρνησή σας.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): ... όσο και σε ό,τι αφορά τα υπόγεια αποθέματα.

Ένα μέτρο το οποίο έθιξε, θα έλεγα με έναν αρνητικό τρόπο, ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας είναι το θέμα της τιμολόγησης του νερού.

Το θέμα της τιμολόγησης του νερού, όπως και το θέμα γενικότερα της ενσωμάτωσης, θα έλεγα, του περιβαλλοντικού και του κοινωνικού κόστους στους φυσικούς πόρους, που μέχρι σήμερα τους θεωρούσαμε πως είναι διαθέσιμοι δωρεάν, είναι μία συζήτηση, η οποία έχει ξεκινήσει αρκετά χρόνια και εν τέλει τείνει να καταλήξει. Κυρίως αναφέρομαι στη συζήτηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι κάτι που επίσης πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά και δεν θα πρέπει να το "πετάμε" στην άκρη με τόσο ελαφριά συνείδηση.

Παραδείγματος χάρι αυτήν τη στιγμή το νερό, επειδή ακριβώς είναι φτηνό, δεν δίνει τη δυνατότητα σε εναλλακτικές μορφές διαχείρισης, όπως φράγματα ή αφαλάτωση. Ξέρετε ότι το

κόστος του νερού, το οποίο προκύπτει από την αφαλάτωση, είναι ακριβότερο από το κόστος του νερού το οποίο μπορεί να προκύψει από την αγορά και μεταφορά του από μία άλλη περιοχή. Αυτή, λοιπόν, η εξαιρετικά χαμηλή τιμή του νερού μέσα από τα συστήματα ύδρευσης -και σας δίνω μόνο ένα στοιχείο- απαγορεύει αυτήν τη στιγμή την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων.

Ήρα το θέμα της ανατιμολόγησης του νερού και της απόδοσης ενός κόστους στη χρήση αυτού του πόρου είναι πάρα πολύ καίριο ζήτημα, όχι μόνο για την εξοικονόμηση, αλλά και για την ανάπτυξη, όπως είπα, των εναλλακτικών δυνατοτήτων. Αυτή η ρύθμιση θα πρέπει να γίνει και θα πρέπει να τη δούμε όλοι χωρίς, θα έλεγα, ιδεολογικές προκαταλήψεις και αγκυλώσεις. Δεν ξέρω εάν δηλαδή η παράλληλη λειτουργία αυτήν τη στιγμή της αγοράς σε ορισμένα θέματα και ιδίως στα ζητήματα του περιβάλλοντος -διότι περί αυτού πρόκειται, αυτό προτείνω και αυτό προτείνει και η Ευρωπαϊκή Ένωση- είναι σοσιαλιστικό ή φιλελεύθερο μέτρο, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι μία αναγκαιότητα, είναι ένα εργαλείο το οποίο έτσι κι αλλιώς δεν μπορούμε να αποφύγουμε.

Θα ήθελα να τελειώσω λέγοντας ότι προφανώς υπάρχουν καθεστώσεις από το παρελθόν, προφανώς υπάρχουν παραλείψεις και στις πολιτικές τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο και προφανώς η κατάσταση της ποιότητας του νερού δεν είναι η καλύτερη δυνατή. Θα έλεγα όμως ότι αυτήν τη στιγμή διαθέτουμε τα δεδομένα και τα εργαλεία, διαθέτουμε τα όργανα εκείνα τα οποία θα μπορούσαν να κάνουν αποτελεσματική τόσο τη διαχείριση του νερού όσο και τον έλεγχο της ποιότητας. Το κυριότερο εργαλείο πάντως, ούτε την εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής είναι η ίδρυση ενός εθνικού φορέα υδάτων, ο οποίος θα μπορούσε να διαχειρίζεται τόσο τα θέματα της κατανομής των υδάτινων πόρων σε εθνική κλίμακα όσο και τα θέματα που έχουν σχέση με τις περιφερειακές και ενδοπεριφερειακές συγκρούσεις.

Θα μπορούσε βεβαίως να ελέγχει ή να εποπτεύει τον έλεγχο της ποιότητας των νερών είτε αυτά είναι επιφανειακά είτε είναι υπόγεια. Και αυτή επίσης η συζήτηση είναι μακρά. Τώρα πιστεύω ότι ήρθε η ώρα της υλοποίησής της, γιατί ακριβώς όπως σας είπα διαθέτουμε αυτήν τη στιγμή τα δεδομένα, μπορούμε να εξοπλίσουμε αυτόν το φορέα με το κατάλληλο επιστημονικό δυναμικό και τις πληροφορίες που χρειάζεται, προκειμένου να ασκήσει αυτόν το ρόλο και εν πάση περιπτώσει, αυτό είναι καθήκον κάθε σύγχρονου κράτους.

Σε κάθε σύγχρονο κράτος, πέρα από τα συναρμόδια Υπουργεία, υπάρχουν ανεξάρτητοι φορείς, οι οποίοι διαχειρίζονται τους υδάτινους πόρους. Αυτός ο φορέας θα έχει τόσο κεντρική συγκρότηση όσο και περιφερειακή συγκρότηση, η οποία δεν είναι απαραίτητο να συμπίπτει ούτε με τις σημερινές περιφέρειες, διοικητικές όπως γνωρίζουμε, ούτε με τις κλασικές λεκάδες απορροής. Υπάρχουν πιο έξυπνες, θα έλεγα, λύσεις, οι οποίες προσαρμόζονται στην ελληνική πραγματικότητα.

Μετά απ' όλα αυτά, νομίζω πως είναι περιττή η προώθηση αυτής της πρότασης νόμου για τους λόγους που εξήγησα και βεβαίως αυτό δεν έχει να κάνει καθόλου με την αξιολόγηση κατά τα άλλα και αξιέπαινη προσπάθεια των αξιότιμων κυρίων Βουλευτών τόσο να θέσουν το θέμα όσο και να προκαλέσουν αυτήν τη συζήτηση. Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Η. Ευθυμιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφνας) : Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", "Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού", τριάντα τέσσερις μαθητές και δύο συνοδοί δάσκαλοι από το 11ο Δημοτικό Σχολείο Γλυφάδας.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Όλα τα σχολεία της εκλογικής σας περιφέρειας, κύριε Πρόεδρε, θέλετε να χειροκροτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Όχι δεν ήταν το προηγούμενο, κύριε Παπαθεμελή. Στη Β' Αθηνών εκλέγομαι. Το σχολείο αυτό, ναι, είναι της Γλυφάδας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Εντάξει.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εκφράσω και εγώ τη θλίψη μου για την τραγωδία, η οποία μας βρήκε και να πω ότι φοβούμαι ότι, για πολλοστή φορά, θα έχουμε και πάλι ένα έγκλημα χωρίς τιμωρία και μια τραγωδία χωρίς κάθαρση.

Δυστυχώς δεν έχουμε διδαχθεί τίποτα απ' όσα έχουμε υποστεί στο πρόσφατο και το απώτερο παρελθόν, δυστυχώς επαναλαμβάνουμε τις τσαπατσουλές μας, δυστυχώς, είμαστε στην πράξη ανίκανοι ως κράτος να παρακολουθήσουμε και να προστατεύσουμε τη ζωή των πολιτών μας.

Μακάρι αυτήν τη φορά, αυτό το κακό να μας συγκλονίσει πάρα πολύ, ώστε να αλλάξουμε νοοτροπία, να κάνουμε επιτέλους κάτι για να μην επαναληφθεί.

Η δεύτερη επισήμανσή μου είναι ότι, δυστυχώς, για πολλοστή φορά προτάσεις νόμων που προέρχονται από Βουλευτές δέχονται την ίδια κακομεταχείριση από τις κυβερνήσεις -και όχι μόνο την παρούσα- δηλαδή συλλήβδην απορρίπτονται ασχέτως της σημασίας τους, του κενού που καλύπτουν, της ανάγκης που είναι προφανής για να θεραπευτεί.

Παρακολουθώ τον κύριο Υπουργό και στην αρμόδια επιτροπή. Πρέπει να πω ότι ο σημερινός ισχυρισμός του, για επάρκεια του ισχύοντος νομικού συστήματος, είναι οψιγενής. Δεν επεκαλέσθη τέτοιο επιχείρημα στην επιτροπή, δεν ξέρω αν ανακάλυψε μετά τη νομοθεσία, αλλά εμείς οι προτείνοντες Βουλευτές είχαμε βέβαια ότι η πρότασή μας καλύπτει ένα σοβαρό κενό, σημαντικό κενό, μια πτυχή του όλου αυτού μεγίστου θέματος για τη χώρα και νομίζω ότι θα έπρεπε να επιδειχθεί η καλή θέληση από πλευράς εξουσίας. Αν εκείνη είχε να κάνει παρατηρήσεις στο συγκεκριμένο κεφάλαιο, που η πρόταση θίγει θα ήταν ευπρόσδεκτες οι σωστές παρατηρήσεις, αν όμως δεν έχει -και φαίνεται ότι δεν έχει- το επιχείρημα ότι ήδη καλύπτεται νομοθετικά το ζήτημα είναι έωλο.

Αλλά θα έλεγα ακόμη ότι έχω πάντα την αίσθηση ότι η υπάρχουσα νομοθεσία, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, καλύπτει σχεδόν όλα τα θέματα. Τι και μ' αυτό όμως, όταν στο στάδιο της ισχύος της εφαρμογής των νόμων υπάρχει ένα τεράστιο κενό και δεν υπάρχουν συνήθως κυρώσεις εναντίον των παραβατών.

Διότι το μεγάλο πρόβλημα είναι παλαιό όσο και ο κόσμος. Οι Ρωμαίοι βέβαια το είχαν λύσει και προέβλεπαν τους λεγομένους *leges imperfecte*, τους ατελείς νόμους, δηλαδή νόμους οι οποίοι προέβλεπαν υποχρεώσεις, αλλά δεν προέβλεπαν κυρώσεις, σε περίπτωση που οι υποχρεώσεις αυτές εκ μέρους των πολιτών ή εκ μέρους των δημοσίων αρχών δεν ετηρούντο.

Φοβούμαι ότι πάρα πολλοί από τους ισχύοντες νόμους είναι *leges imperfecte* τελικά, όταν το όλο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, εφαρμογής τελικά των νόμων υπολειτουργεί.

Κύριε Υπουργέ, μιλήσατε για την ανάγκη ο όρος "ρύπανση" να αποσαφηνιστεί και είπατε ότι αυτός θα χρειαζόταν ένα κείμενο δύο σελίδων.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων) : Είπα είκοσι σελίδων.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Ακόμα χειρότερα.

Εγώ νομίζω ότι ο όρος ρύπανση καλύπτεται από την κείμενη νομοθεσία, πάντως δε από τις γενικές αρχές του δικαίου, σίγουρα από το ν. 1650/86, και δεν χρειάζεται να πούμε ξανά και ξανά τι σημαίνει ρύπανση. Δεν κάνουμε εξίσωση οι προτείνοντες Βουλευτές μεταξύ παραβάσεων εξ αμελείας και παραβάσεων από δόλο. Και εδώ ισχύουν οι γενικές διατάξεις του Ποινικού μας Κώδικα, της ποινικής μας νομοθεσίας. Είναι αυτονόητο ότι άλλες είναι οι ποινές σε περίπτωση παραβάσεως εξ αμελείας και άλλες σε περίπτωση διαπιστώσεως δόλου. Ισχύουν, λοιπόν, οι γενικές ρυθμίσεις.

Θελήσατε σε κάποια στιγμή του λόγου σας να απαλλάξετε την κεντρική διοίκηση -ας ονομάσω έτσι την Κυβέρνηση, διότι έτσι ονομάζεται σε πολλές ρυθμίσεις του δικαίου- και να μετακλίσετε την ευθύνη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή δεν ξέρω και σε ποιους άλλους.

Δεν αποκλείω να είναι και έτσι ορισμένα πράγματα, αλλά πάντα υπάρχει μια βασική κυβερνητική ευθύνη και κανείς δεν δικαιούται να νίπτει τας χείρας του, ως Πόντιος Πιλάτος, όταν ανήκει στην Κυβέρνηση. Η ευθύνη είναι του Υπουργείου σας, η κεντρική ευθύνη, η βασική ευθύνη, η μείζων ευθύνη.

Η συνάδελφος συμπολίτης μου κ. Ξηροτύρη και ο Πρόεδρος κ. Μητσotάκης αναφέρθηκαν σε μια πονεμένη ιστορία των αποκαλούμενων μεγάλων έργων της Θεσσαλονίκης, κύριε Αντιπρόεδρε της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Πολλά απ' αυτά έχουν την υπογραφή μου και μη με κοιτάτε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Έχουν την υπογραφή σας και έχουν και την ευθύνη σας. Όταν υπογράφετε να γίνουν έργα πρέπει να γίνονται και τα έργα.

Να σας μιλήσω τώρα για την τραγική κατάσταση ότι όλοι οι Πρωθυπουργοί της χώρας τα τελευταία είκοσι έξι χρόνια συνήθως εξαγγέλλουν, -με εξαίρεση τον σημερινό Πρωθυπουργό και φέτος, ο οποίος δεν θέλησε να ξαναεξαγγείλει τα ίδια έργα- ίδια μεγάλα έργα και μάλιστα ορισμένοι έχουν τη δυνατότητα -δεν μπορώ να το αντιληφθώ αυτό το πράγμα, από πού βρίσκουν το κουράγιο- από καιρού εις καιρό να έρχονται στην πόλη, να συγκεντρώνουν τους λεγομένους φορείς της πόλεως και τους δημοσιογράφους, να παρουσιάζουν σλάιτς αυτών των έργων, τα οποία πρόκειται κάποτε να εκτελεστούν.

Έχω γεννηθεί σ' αυτήν την πόλη την οποία συμβαίνει να εκπροσωπώ τα τελευταία χρόνια, δεν βλέπω κανένα απ' αυτά τα έργα σχεδόν να θεμελιώνεται. Η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. είχε κατορθώσει το 1989 την άνοιξη να ολοκληρώσει ένα σοβαρό τμήμα του έργου της μεταφοράς του νερού από τον Αλιάκμονα στην πόλη, το κομμάτι από τον Αλιάκμονα έως τον Αξιό. Από εκεί και πέρα καρκινοβατεί η υπόθεση αυτή. Δεν γνωρίζω αν θα τελειώσει, δεν γνωρίζω πότε θα τελειώσει.

Έχω παρακολουθήσει στην Κύπρο, από κοντά τα φράγματα, τα οποία η κυπριακή κυβέρνηση έκανε σε πάρα πολλά σημεία του κράτους και οσάκις έχει βροχοπτώσεις, εξασφαλίζει πράγματι μια επάρκεια ύδατος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Έτσι επεζήτησε η Κύπρος.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Έτσι επεζήτησε πράγματι, κύριε Πρόεδρε. Εξασφαλίζει επάρκεια ύδατος, δεν μπορώ και εγώ να αντιληφθώ, γιατί σε μια περίοδο, που φαίνεται ότι η απειλή της λειψυδρίας γενικότερα είναι εντονότερη, δεν χρηματοδοτούνται, δεν ξεκινούν μια σειρά μικρών και μεγάλων φραγμάτων τα οποία θα εξασφαλίσουν τη χώρα. Είπατε ότι είναι φθηνότερη η μεταφορά ύδατος από την αφαλάτωση ή και από τα φράγματα αν αντελήφθην σωστά, δεν ξέρω αν το τελευταίο αυτό ισχύει, ήθελα να ρωτήσω από πού θα κάνουμε τη μεταφορά ύδατος, θα την κάνουμε ενδοελλαδικά ή θα εισάγουμε και νερό, όπως εισάγουμε πετρέλαιο από το εξωτερικό. Αν καταντήσουμε να εισάγουμε και νερό επιτρέψτε μου να ανησυχώ εντονότερα.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων) : Όχι μιλούσα για τα νησιά, που εισάγουν νερό και δεν κάνουν εργοστάσια αφαλάτωσης, α-κριβώς γι' αυτό το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Εισάγεται λέει ο Υπουργός, εγώ δεν ήξερα ότι εισάγουμε και νερό.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων) : ... (δεν ακούστηκε).

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ - ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ : Τότε, δεν εισάγουμε, μεταφέρουμε. Συγγνώμη γιατί μιλούμε για διαφορετικά πράγματα με όρους, οι οποίοι είναι ελληνικοί και οι οποίοι είναι σφαιρικοί. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για δυο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεφαλογιάννη, έχει το λόγο ο κ. Τσιπλάκος, να μη χαλάσουμε τη σειρά.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Για δυο λεπτά μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ερωτάται το Τμήμα αν συμφωνεί να προηγηθεί ο κ. Κεφαλογιάννης.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Κεφαλογιάννη, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Επειδή συμμετέχω και στην επιτροπή και είναι η συζήτηση σε εξέλιξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεφαλογιάννη, σας έδωσα το λόγο επειδή συναίνεσε το Τμήμα. Να μην καθιερώσουμε ότι όποιοι Βουλευτές είναι σε επιτροπές να μιλάει πρώτος, γιατί είναι πρόβλημα γενικότερο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Συμφωνώ στην τήρηση του Κανονισμού, αλλά ορισμένες εξαιρέσεις πρέπει να υπάρχουν.

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ πάρα πολύ σημαντική την πρόταση νόμου, που έχουν υποβάλει στη Βουλή των Ελλήνων οι συνάδελφοι, γιατί αφορά το μέγιστο, κατά την άποψή μου φυσικό και κοινωνικό αγαθό, το νερό χωρίς το οποίο δεν μπορεί να υπάρξει ζωή. Μάλιστα επειδή πιστεύω ότι οι καιρικές συνθήκες τα τελευταία χρόνια αλλάζουν, πιστεύω ότι το νερό θα είναι η αιτία έσως διεθνών αναταράξεων, κυρίως όπου υπάρχουν συνοριακές διεκδικήσεις στο μέλλον.

Ο κύριος Υπουργός, τον παρακολούθησα για λίγο στην ομιλία του, είπε ότι υπάρχουν νόμοι και ότι υπάρχουν και χρήματα για να εξασφαλίσει η χώρα μας αυτό το μεγάλο φυσικό αγαθό από πλευράς καταλλήλότητας και επάρκειας. Νόμοι, κύριε Υπουργέ, μπορεί να υπάρχουν, αλλά δεν εφαρμόζονται. Και η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά και μόνο την Κυβέρνηση. Έχουμε ένα τεράστιο πρόβλημα νερού στο Ρέθυμνο. Δέκα χρόνια ζητώ να εφαρμοστεί ο ν. 1739/87. Και ζητώ και σήμερα που είστε εδώ ως εκπρόσωπος της εκτελεστικής εξουσίας να εφαρμόσετε το νόμο σας. Το νερό ποτίζει μπουστάνια, ποτίζει ντομάτες και στερούνται οι άνθρωποι της πόλεως της Ρεθύμνης τη δυνατότητα να πιουν νερό. Όταν μάλιστα υπάρχει τέτοια τουριστική ανάπτυξη στην πόλη αυτή που κινδυνεύει να καταστραφεί η τουριστική της υποδομή αλλά και οικονομικά είναι αδιανόητο να μην έχει νερό από την αδυναμία και αδιαφορία της Κυβέρνησής σας να εφαρμόσετε το νόμο σας.

Επίσης είπατε ότι υπάρχουν χρήματα. Πολύ φοβούμαι, κύριε Υπουργέ, ότι τα χρήματα τα οποία μας είπατε εν τάχει ότι μπορεί να περιέχονται μέσα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι ψυχία. Δεν είναι δυνατόν με τα τετρακόσια δισεκατομμύρια (400.000.000.000) τα οποία μου είπατε ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεφαλογιάννη, είπατε για δυο λεπτά. Τελείωσε ο χρόνος σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μα, κύριε Πρόεδρε, δεν είπα για δυο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Αυτό είπατε είναι γραμμένο και στα Πρακτικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ρωτήστε το Τμήμα αν θέλει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Όχι ρωτώ τον εαυτό μου και είμαι σίγουρος ότι είπατε για δυο λεπτά. Σας έδωσα δυο λεπτά κατά προτεραιότητα για να φύγετε. Ένα λεπτό ακόμη μπορείτε να μιλήσετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σε ένα πολύ μεγάλο θέμα, όπως αυτό που συζητάμε σήμερα, δεν μπορεί κανείς να διατυπώσει την άποψή του σε δυο λεπτά. Αφήστε με να διατυπώσω τις απόψεις μου. Δεν λέω περιττά πράγματα.

Η άποψή μου, λοιπόν, είναι ότι αυτά τα χρήματα τα οποία λέτε ότι θα επαρκέσουν για την υδροδότηση της χώρας, για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και για τη δημιουργία νέων βιολογικών καθαρισμών είναι ανεπαρκέστατα.

Θα ήθελα όμως επ' ευκαιρία της σημερινής συζήτησης να υπενθυμίσω στη Βουλή ότι η Νέα Δημοκρατία το 1980 ψήφισε έναν πρωτοποριακό νόμο. Ο Νόμος αυτός αφορούσε τη δημιουργία επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης σ' όλη τη

χώρα το 1980, τότε που δεν υπήρχαν τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης. Ήταν ένας πρωτοποριακός νόμος, που όχι μόνο προστάτευε το περιβάλλον αλλά και την ίδια την ποιότητα της ζωής των κατοίκων των πόλεων. Αυτός ο νόμος δίνει αυτή τη δυνατότητα, αλλά δυστυχώς όλες οι πόλεις και όλοι οι μεγάλοι οικισμοί δεν έχουν αποκτήσει βιολογικούς καθαρισμούς για την προστασία του περιβάλλοντος, γι' αυτό και ορθώς έρχεται η πρόταση νόμου των κυρίων συναδέλφων που θα συμβάλει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Και θα σας πω και κάτι ακόμη. Επειδή δεν έχουν γίνει οι βιολογικοί καθαρισμοί σε πάρα πολλούς σημαντικούς οικισμούς η ανεξέλεγκτη ρύπανση από τις αποχετεύσεις έχουν μολύνει τους υδροφόρους ορίζοντες, με αποτέλεσμα πηγές, που επί χρόνια, επί αιώνες χρησιμοποιούντο για την υδροδότηση κατοίκων μεγάλων περιοχών, να έχουν καταστραφεί.

Για να τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, η πρόταση για τη δημιουργία λιμνοδεξαμενών και φραγμάτων είναι σημαντική και η προσπάθεια της Κυβέρνησης πρέπει να είναι να προστατεύσουμε το νερό που μας στέλνει ο Θεός με κάθε τρόπο και να το εμποδίζουμε να πηγαίνει στη θάλασσα. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με φράγματα και υδατοδεξαμενές.

Όταν ήμουν Υπουργός των Εσωτερικών όντως εγκαινιάσαμε κάποια φράγματα σε ορισμένα νησιά. Σώθηκαν αυτά τα νησιά. Ξεκίνησε μια διαδικασία σε κάθε νησί να δημιουργηθεί μια ή δύο είτε λιμνοδεξαμενές είτε φράγματα σ' αυτά. Το πρόγραμμα αυτό σταμάτησε, εγκαταλείφθηκε;

Στο δικό μου χωριό είχα εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση μιας λιμνοδεξαμενής χωρητικότητας περίπου εξακόσιες με επτακόσιες χιλιάδες κυβικά μέτρα νερό από το 1992. Τα χρήματα υπήρχαν φυσικά από τα ευρωπαϊκά ταμεία. Το έργο όμως αυτό δεν έχει γίνει ακόμα. Οκτώ χρόνια καρκινοβατεί το έργο αυτό.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, είναι ακριβώς η ευθύνη της Κυβέρνησης, εδώ είναι η ευθύνη η δική σας, γιατί ακριβώς δεν έχετε διάθεση να βοηθήσετε την περιφέρεια, να βοηθήσετε την επαρχία.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, τελειώνοντας, να επαναλάβω ότι ο μόνος τρόπος για να μπορέσει να εξασφαλίσει επάρκεια η χώρα μας σε νερό είναι η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που υπάρχουν, διότι χρηματοδοτούνται από τα ευρωπαϊκά ταμεία να γίνουν πραγματικά φράγματα και λιμνοδεξαμενές σε όλα τα μέρη που μπορούν να γίνουν για να κρατήσουν το νερό, που τόσο πολύτιμο είναι για τη ζωή των κατοίκων της χώρας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Όπως θα έπρεπε να ήταν εδώ και ο Υπουργός Γεωργίας, ο οποίος διαχειρίζεται το μεγαλύτερο κομμάτι των υδάτων της χώρας.

Εγώ προσωπικά, επειδή όπως ξέρετε ήμουν, πριν γίνω αντιπρόεδρος, Υφυπουργός Γεωργίας και είχα τον τομέα αυτόν -είχα μάλιστα συζητήσει και μαζί σας για ένα έργο...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Και δεν έχει γίνει ακόμα το έργο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Είχαμε κάνει πολλή δουλειά και μάλιστα είναι σε εξέλιξη πολλά φράγματα και λιμνοδεξαμενές σ' ολόκληρη τη χώρα, ιδιαίτερα στα νησιά.

Το λέω αυτό παρεμπιπτόντως, επειδή το αναφέρατε, διότι δεν μπορώ να μιλήσω τώρα.

Δεν ξέρω αν ο κύριος Υφυπουργός είναι ενημερωμένος και για τα θέματα του Υπουργείου Γεωργίας, γιατί είναι αρκετά εκτεταμένο το πρόγραμμα.

Ο κ. Τσιπλάκος έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Πριν μιλήσω για την πρόταση νόμου, θα ήθελα να εκφράσω μια απορία.

Είμαι περίπου είκοσι χρόνια στη Βουλή και τώρα τελευταία έχω μπερδευτεί ποιος ακριβώς ψηφίζει τα νομοσχέδια ή αν ο ρόλος ο δικός μας είναι διακοσμητικός.

Προχθές στην επιτροπή όλοι οι συνάδελφοι ετάχθησαν υπέρ της πρότασης νόμου των συναδέλφων που κατετέθη. Όταν ο Πρόεδρος της επιτροπής ρώτησε αν ψηφίζεται η πρόταση νόμου, το 90% σηκώθηκε και είπε ότι το ψηφίζει. Ο Πρόεδρος όμως είπε ότι απερρίφθη η πρόταση νόμου.

Δεν πιστεύω να επαναληφθεί το ίδιο πράγμα και στο Τμήμα. Ή ψηφίζουμε ή δεν ψηφίζουμε. Δεν καταλαβαίνω πώς γίνεται όταν από τους 25 Βουλευτές, οι 20 ψηφίζουν υπέρ της πρότασης

νόμου, οι οποίοι μάλιστα μίλησαν και έλαβαν θέση επί της πρότασης νόμου, να έρχεται ο Πρόεδρος της επιτροπής και να λέει ότι η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, όπως ανέφερα και προηγουμένως, να μη συμβεί το ίδιο και στο Τμήμα της Βουλής και να μην είναι πράγματι διακοσμητικός ο ρόλος μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Είστε έμπειρος και ξέρετε πώς λειτουργούν οι πλειοψηφίες. Το ξέρετε πολύ καλά αυτό.

Παρακαλώ συνεχίστε.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ : Πρέπει, κύριε Πρόεδρε, να λειτουργούν οι πλειοψηφίες. Και όταν μιλάμε για πλειοψηφία, μιλάμε ότι από τους είκοσι πέντε οι είκοσι δύο ήταν υπέρ.

Εν πάση περιπτώσει, θέλω να επαινέσω την πρωτοβουλία των δύο συναδέλφων να ασχοληθούν μ'ένα καυτό πρόβλημα, ένα πρόβλημα που πρέπει κατά πρώτη προτεραιότητα να μας απασχολεί όλους και έπρεπε προηγουμένως να έχει απασχολήσει την Κυβέρνηση και να είχε αναλάβει εκείνη την πρωτοβουλία να θεθεί ένα τέρμα στο απαράδεκτο αυτό καθεστώς, που υπάρχει σήμερα, της πολυνομίας, που δεν μας οδηγεί πουθενά. Και κυρίως, να προστατευθεί το υδάτινο δυναμικό από τις πολλαπλές πηγές ρυπάνσεως.

Κύριε Πρόεδρε, πήρα το λόγο για να ασχοληθώ κυρίως με μια συνιστώσα του προβλήματος, την επάρκεια του υδάτινου δυναμικού.

Είχα ζησει από υπεύθυνη θέση στην περίοδο 1990-1993 το αδιέξοδο, που είχαμε αντιμετωπίσει με τη φοβερή τότε λειψυδρία, που είχαμε φτάσει πραγματικά σε αδιέξοδο και είχε δημιουργηθεί πανικός σ'όλους μας.

Ήταν τέτοιο το αδιέξοδο και είχαν κατατεθεί τότε διάφορες προτάσεις. Είχαμε σκεφθεί σαν μια λύση να φέρουμε νερό από το Ισραήλ με ασκούς, δεδομένου ότι τα αποθέματα δεν αρκούσαν παρά μόνο για μια εβδομάδα. Αλλά σωθήκαμε τότε ως εκ θαύματος από μια ανέλπιστα βροχόπτωση, η οποία πραγματικά διόρθωσε τα πράγματα και ξεπεράστηκε το πρόβλημα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Είχε το Ισραήλ τόσο νερό;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ : Ναι. Είχε γίνει τότε τέτοια σκέψη, γιατί δεν υπήρχε πουθενά. Μετά την άρνηση των κατοίκων του Μεσολογγίου με συλλλητήρια να πάρουμε νερό από την Τριχωνίδα, ερρίφθη η ιδέα αυτή ώστε να μη βρεθεί η Αθήνα προ του αδιεξόδου, που πραγματικά όπως είπε και ο Πρόεδρος κ. Μητσοτάκης, ήταν ατομική βόμβα.

Μετά το ξεπέρασμα του προβλήματος η Κυβέρνηση προχώρησε σε μια σειρά μέτρων για να μην επαναληφθεί πάλι το φαινόμενο αυτό.

Ξεκίνησε ένα πρόγραμμα λιμνοδεξαμενών και φραγμάτων. Το γνωρίζω πολύ καλά το θέμα αυτό, γιατί το είχα χρηματοδοτήσει ως αρμόδιος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας. Προχώρησαν, λοιπόν, πάρα πολλά φράγματα, τα οποία έγιναν όπως στη Μύκονο, στην Απείρανθο και σε πολλές άλλες περιοχές. Και υπάρχουν φράγματα μισοτελειωμένα, τα οποία δεν μπόρεσαν να ολοκληρωθούν και παρέμειναν από τότε.

Επίσης, έγινε ταχύτατα η διαδικασία για να πραγματοποιηθεί η κατασκευή του Ευήνου, ώστε να μην αντιμετωπίσουμε πάλι το πρόβλημα αυτό.

Προχωρήσαμε επίσης και το έργο της εκτροπής του Αχελώου.

Εδώ θέλω να πω, ότι είχε υπογραφεί η σύμβαση και δεν είχε μόνο τη σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου, αλλά είχε και τη σύμφωνη γνώμη της διακομματικής επιτροπής που είχε οριστεί και φέρει την υπογραφή των συναδέλφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Σωτηρήλ και άλλων και του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Συνασπισμού. Είχαν συμφωνήσει με τη σύμβαση η οποία είχε μονογραφεί και έκτοτε αυτό το θέμα ατόνισε.

Με τη βροχόπτωση που έγινε και με τις καλύτερες καιρικές συνθήκες η Κυβέρνηση εφησύχασε και επί επτά χρόνια δεν έχει κάνει απολύτως τίποτε.

Να έχετε υπόψη σας, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει κίνδυνος να αντιμετωπίσουμε πάλι το ίδιο πρόβλημα, γιατί οι περιβαλλοντικές συνθήκες είναι χειρότερες και τα μηνύματα δεν είναι τόσο ευχάριστα. Και όμως η Κυβέρνηση δεν κάνει τίποτε. Τίποτε δεν

προχώρησε από τα έργα που έπρεπε να γίνουν. Το μόνο που προχώρησε είναι ο Εύηνος, ο οποίος δεν μπορούσε να σταματήσει γιατί ήταν με πιστώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επί επτά χρόνια ακόμη δεν έχει τελειώσει.

Όλα τα άλλα έργα σταμάτησαν. Κάποτε η Κυβέρνηση πρέπει να αναλογιστεί και να σκεφτεί τους κινδύνους που υπάρχουν. Δεν είμαστε προετοιμασμένοι. Είναι καινούρια η λειψυδρία, όπως ήταν το 1992 και το 1993.

Ειπώθηκε ότι υπάρχουν ατέλειες στην πρόταση νόμου. Όπως πολύ καλά είπε ο εισηγητής του νομοσχεδίου, δεν είχαν την τεχνική υποδομή για να μπορέσουν να παρουσιάσουν μία άρτια πρόταση νόμου. Νομίζω ότι οι ατέλειες αυτές μπορούν να διορθωθούν και μπορούμε κάλλιστα να φύγουμε από αυτήν την καθιερωμένη συνήθεια της Κυβέρνησης να απορρίπτει πάντα την πρόταση νόμου των Βουλευτών και να επεξεργάζεται νομοσχέδια έτσι ώστε να αποφύγουμε ορισμένες ατέλειες και να μπορέσουμε την πρόταση νόμου αυτή να την ψηφίσουμε γιατί είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ελπίζω κατά την ψηφοφορία που θα γίνει να μην ισχύσει το ίδιο που έγινε και στην οικονομική επιτροπή, να ψηφίσουν οι Βουλευτές και όχι η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Κύριοι συνάδελφοι, πριν δώσω το λόγο στον κ. Τσιτουρίδη, θα ήθελα να σας ανακοινώσω και κάτι ευχάριστο -επειδή η Βουλή ανακοινώνει δυσάρεστα πράγματα πολλές φορές, είχαμε τώρα το ναυάγιο- ότι ο αθλητής μας Κώστας Κεντέρης πήρε χρυσό μετάλλιο στα διακόνια μέτρα. Είναι το τέταρτο χρυσό μετάλλιο που παίρνει η χώρα μας και αυτό είναι πολύ ευχάριστο.

Συγχαρητήρια στον ίδιο και σε όλους τους αθλητές μας!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ορίστε, κύριε Τσιτουρίδη, έχετε το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Συγχαρητήρια στον αθλητή μας! Ελπίζω και άλλοι αθλητές μας να πάρουν μετάλλια.

Κύριοι συνάδελφοι, η προχθεσινή νύχτα απέδειξε με τον πιο τραγικό τρόπο την ανυπαρξία του κράτους, τη διάλυση του κράτους, την παρακμή του. Αυτά τα φαινόμενα οφείλονται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην πολιτική που ακολουθεί ο κ. Σημίτης και η Κυβέρνησή του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Αυτό είναι το θέμα μας;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Ναι, αυτό είναι το θέμα μας.

Ο κ. Σημίτης δεν μπορεί να συντονίσει την Κυβέρνησή του, δεν αντιστέκεται σε συμφέροντα, δεν μπορεί να διασφαλίσει τη λειτουργία ενός αποτελεσματικού κρατικού μηχανισμού και αναδεικνύει και μία άλλη νοσηρή πτυχή της σύγχρονης Ελλάδας, ότι σε πολλούς και σημαντικούς τομείς η οικονομία με ευθύνες αποκλειστικές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πορεύεται μέσα από μονοπωλιακά φαινόμενα που δημιουργούνται μέσα από προνομιακές σχέσεις κάποιων με την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Εδώ όμως, μέσα στην άθλια εικόνα της "σημικής" Ελλάδας, οφείλουμε να επισημάνουμε τον ηρωισμό και την αυταπάρνηση των φαραδων και των κατοίκων της Πάρου, οι οποίοι με κίνδυνο τη ζωή τους έσωσαν εκατοντάδες ζωές και κάλυψαν όσο είναι δυνατόν τις συνέπειες από την κατάρρευση του κρατικού μηχανισμού.

Η ανυπαρξία κράτους εμφανίζεται και σε ένα θέμα το οποίο συζητούμε σήμερα ...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Αυτή είναι η σύνδεση των θεμάτων;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Βεβαίως αυτή είναι! Με ευθύνες όλων σας, αυτά είναι τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Όλα μπορούν να συνδεθούν. Σας παρακαλώ, κύριε Ακριβάκη!

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Υπάρχει ευθύνη, γιατί σε ένα σοβαρό θέμα, αυτό της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και της προστασίας τους από τη ρύπανση και τη μόλυνση, δεν έχουμε πολιτική. Έχουμε ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο δεν είναι επαρκές, δεν είναι ολοκληρωμένο, δεν είναι σύγχρονο, δεν είναι επικαιροποιημένο. Κι έχουμε και ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο δεν εφαρμόζεται αφού δεν υπάρχει κανένας απολύτως μηχανισμός ελέγχου της εφαρμογής αυτού του όποιου πλαισίου υπάρχει.

Βρίσκουμε, λοιπόν, ότι είναι πολύ σημαντική η νομοθετική πρωτοβουλία συναδέλφων για την αντιμετώπιση ενός ζητήματος. Ακούσαμε και την άποψη της Κυβέρνησης για την ανάγκη ενσωμάτωσης της κοινοτικής οδηγίας και εναρμόνισης του Εθνικού Δικαίου με το Κοινοτικό Δίκαιο.

Εάν δεν αποδεχθείτε την πρόταση των συναδέλφων Βουλευτών, θα πρέπει να μας παρουσιάσετε εδώ συγκεκριμένα ως Κυβέρνηση το χρονοδιάγραμμα για το πότε θα ενσωματώσετε το Κοινοτικό Δίκαιο στις εθνικές διατάξεις, διότι ακούσαμε εδώ ότι έχει μεταφραστεί. Προφανώς, έχει μεταφραστεί. Μεταφράζεται κάθε οδηγία από τη Μεταφραστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πότε θα την ενσωματώσετε όμως; Γιατί οι οδηγίες αυτές αφορούν μείζονες σημασίας θέματα και διότι οι καθυστερήσεις που υπάρχουν σε ζητήματα ενσωμάτωσης κοινοτικών οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη οδηγούν, και οδηγούν τη χώρα, σε πολλές καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Λέμε ότι δεν υπάρχουν μηχανισμοί ελέγχου και θα πρέπει κάποια στιγμή να σκεφθείτε πολύ σοβαρά ως Κυβέρνηση τι κάνετε με τους μηχανισμούς ελέγχου. Το ξέρετε πολύ καλά ότι καμία δημόσια αρχή δεν ελέγχει καμία ιδιωτική βιομηχανία ως προς το πώς λειτουργούν οι βιολογικοί καθαρισμοί των βιομηχανιών αυτών. Στο νομό μου τουλάχιστον δεν υπάρχει ένας υπάλληλος ο οποίος να ελέγχει το πώς σαράντα βιομηχανίες στη βιομηχανική περιοχή του Κιλκίς του Σταυροχωρίου, οι οποίες έχουν βιολογικούς καθαρισμούς, λειτουργούν. Δεν λειτουργεί ούτε ένας αποτελεσματικά. Βλέπουμε το πώς οι υδροφόροι ορίζοντες περιοχών όλης της χώρας ρυπαίνονται και από αστικά και από βιομηχανικά και από νοσοκομειακά απόβλητα πολλές φορές.

Επιβάλλεται, λοιπόν, να έχουμε μία ολοκληρωμένη πολιτική που αφορά και τα θέματα της συλλογής των νερών της βροχής, της κατασκευής λιμνοδεξαμενών και φραγμάτων. Ακούσαμε εδώ για τετρακόσια δισεκατομμύρια δραχμές στο πρόγραμμα βιολογικών καθαρισμών και για δεκάδες δισεκατομμύρια για έργα ορεινής υδρονομίας που θα συγκρατούσαν τα νερά. Με τις αποσπασματικές παρεμβάσεις και με κάποια δισεκατομμύρια που πηγαίνουν για έργα τα οποία καθυστερούν δεκαετίες και έργα τα οποία αφού ολοκληρωθούν μετά δεν λειτουργούν ποτέ, δεν λύνεται το πρόβλημα. Και επειδή ακούσαμε εδώ και για τις ευθύνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρέπει να επισημάνω ότι έχετε μία καταπληκτική ιδιότητα στο Υπουργείο Π.Ε.Χ.Δ.Ε. Πάντοτε ψάχνουμε για ευθύνες άλλων, αν ευθύνεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι νομάρχες ή οι δήμαρχοι. Το θέμα είναι ποιες είναι οι δικές σας ευθύνες. Εάν δεν λειτουργεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση, εσείς είσατε η δημόσια αρχή και οφείλετε να πάρετε τα μέτρα σας γιατί δεν λειτουργεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε τέτοια σημαντικά θέματα.

Επειδή αναφερθήκατε και σε ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, που είναι το θέμα το κόστους του νερού, δηλαδή ποιος πρέπει να επιβαρύνεται και επειδή αναφέρατε σε ευρωπαϊκές πολιτικές, ξέρετε ότι το νερό της Ευρώπης είναι εν αφθονία. Το νερό στο νότο της Ευρώπης δεν επαρκεί. Θα έπρεπε λοιπόν να αντιμετωπίσουμε όχι με ενιαία κριτήρια και ενιαία βάση το ποιος θα πληρώνει το νερό.

Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα, το οποίο αφορά την εφαρμογή διεθνών συμβάσεων και συνθηκών. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι μία σειρά από ποταμούς εισρέουν στη χώρα μας από το βορρά. Αναφέρονται στον Έβρο, στο Νέστο, στο Στρίμονα, στον Αξιό ποταμό. Αν δείτε το τι μολυσμένο νερό εισρέει στη χώρα, γιατί δεν εφαρμόζονται διεθνείς συμφωνίες και δεν υπάρχει και κανένας μηχανισμός ελέγχου της εφαρμογής τέτοιων μηχανισμών, εάν δείτε λίμνες όπως είναι η Δοϊράνη, όπως είναι οι Πρέσπες, σε τι κατάσταση βρίσκονται εις ό,τι αφορά τη ρύπανση και τη μόλυνση των υδάτων, τότε και εδώ στον τομέα αυτόν, υπάρχουν σημαντικές ευθύνες.

Και επειδή ο κ. Παπαθεμελής, ο οποίος είναι και από τους προτείνοντες το νόμο αυτό, ανεφέρθη και σε έργα της Βορείου Ελλάδος και επειδή ανεφέρθη στη συνέπεια του κ. Σημίτη, ο οποίος φέτος δεν εξήγγειλε έργα στη Βόρειο Ελλάδα, πρέπει να πούμε ότι ο κ. Σημίτης υπήρξε πράγματι συνετός και συνεπής φέτος στη Θεσσαλονίκη, στο μέτρο που τα έργα τα οποία εξήγγειλε το 1999, το 1998, το 1997, το 1996 δεν τέλειωσαν. Άρα τι να πει φέτος; Απέφυγε τον εξευτελισμό του. Αυτός ήταν που προέβλεπε, αυτός και ο κ. Λαλιώτης, ότι το έργο της υδροδότησης της Θεσσαλονίκης από τον Αλιάκμονα θα παραδοθεί το 1999 και η πρώτη φάση του -προβλέπεται και δεύτερη και τρίτη- θα έχει τελειώσει μέσα στην προσεχή διετία. Εδώ βεβαίως ο κ. Σημίτης οφείλω να ομολογήσω όπως είπα και ο κ. Παπαθεμελής εφέρθη συνετά, αλλά δεν απαλλάσσεται από τις ευθύνες του, όταν ο ίδιος διαβεβαίωνε πέρυσι και πρόπερσι, ότι το 1999 θα ήταν τελειωμένο το έργο. Τι να πει λοιπόν, ο κ. Σημίτης για την υδροδότηση της Θεσσαλονίκης, η οποία φέτος για πρώτη χρονιά, ύστερα από πάρα πολλά χρόνια, είχε προβλήματα στην ύδρευση των κατοίκων; Εποίησε την νήσσαν φρονίμως ποιών. Αυτές είναι οι μεγάλες ευθύνες σας.

Και συνοψίζοντας, θα έλεγα, ότι η πραγματικότητα η οποία υπάρχει και τα αποτελέσματα και από την έλλειψη ολοκληρωμένης πολιτικής σύγχρονης πολιτικής, που να εδράζεται στα σύγχρονα τεχνικά και επιστημονικά δεδομένα, αλλά και η μη εφαρμογή αυτής της πολιτικής στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελεί όνειδος για τη σύγχρονη Ελλάδα. Είναι επιτακτική, λοιπόν, η ανάγκη να ολοκληρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο. Δεσμευθείτε, εάν δεν δεχθείτε την πρόταση των συναδέλφων Βουλευτών, πότε θα εναρμονίσετε την εθνική νομοθεσία ενσωματώνοντας το κοινοτικό δίκαιο στην εθνική έννομη τάξη. Και δεσμευθείτε σε συγκεκριμένα ζητήματα. Επιτέλους στα θέματα αυτά καλός είναι και ο ακτιβισμός, καλός είναι και οι δημόσιες σχέσεις, καλή είναι και η προσπάθεια να αποσείσουμε ευθύνες επιρρίπτοντάς τε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πείτε μας, όμως, ως Κυβέρνηση σε τι μηχανισμούς ελέγχου θα προχωρήσετε, ώστε να υπάρξει κράτος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Τσιτουρίδη.
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ" "Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού", είκοσι έξι μαθητές και δύο συνοδοί καθηγητές από το Γυμνάσιο Κολλεγίου Αθηνών.
Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο. Απών.

Ο κ. Κεδικόγλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, με την πρόταση των συναδέλφων σε αυτήν τη δύσκολη μέρα του μεγάλου πένθους για τη χώρα μας και της μεγάλης ατυχίας της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας, ήθελα ορισμένοι συνάδελφοι να φέρουν κάποιο νόμο καταστολής, διότι δυστυχώς το νομικό πλαίσιο δεν είναι πλήρες. Λέω "δυστυχώς" γιατί είναι ελάττωμα της ελληνικής διοίκησης να μην έχει νομικό πλαίσιο πλήρες και βέβαια η αρχή ξεκινάει από την Κυβέρνηση, πώς λειτουργεί η Κυβέρνηση. Νόμος περί υπουργικού συμβουλίου εν ισχύει δεν υπάρχει. Υπάρχει ο παλιός νόμος του Ανδρέα Παπανδρέου τον οποίο ο σημερινός Πρωθυπουργός επειδή δεν έχει τη δυνατότητα να αλλάξει με διάφορες αποφάσεις δικές του και ούτε καν με πράξεις υπουργικού συμβουλίου, εφαρμόζει κατά το δοκούν αυτού. Λόγου χάρη γίνεται η κυβερνητική επιτροπή, το παλιό ΚΥΣΥΜ χωρίς να υπάρχει η πράξη υπουργικού συμβουλίου, διότι αντιλαμβάνεται ότι δεν έχει τη δυνατότητα και τη δύναμη να επιβάλλει δια πράξεως ποιοι θα είναι τα μέλη της κυβερνητικής επιτροπής. Λειτουργεί η κυβερνητική επιτροπή χωρίς να έχει νομική βάση και νομική ισχύ. Αυτό δεν λέγεται σεβασμός προς το Σύνταγμα.

Φοβούμαι ότι ο σημερινός Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας που καμιά ασφαλώς ευθύνη δεν έχει για τα αίτια του δυστυχήματος καθ' όσον Υπουργός τριών μηνών, για ό,τι έγινε έως τώρα, γρήγορα θα πρέπει να κωδικοποιήσει τη νομοθεσία περί του τρόπου κατασκευής επισκευής και λειτουργίας των πλοίων. Γρήγορα θα πρέπει να θωρακίσει την ελληνική νομοθεσία από διάφορους ιδιωτικούς νηογνώμονες και γρήγορα φοβούμαι θα διαπιστώσει ότι κοντά στις άλλες αιτίες μία από τις μεγάλες

αιτίες είναι και η έλλειψη του κατάλληλου νομικού πλαισίου προστασίας και ασφαλείας. Ευτυχώς έχουμε έναν υπουργό ο οποίος έχει ευρύτερη αντίληψη του χώρου, λόγω της προηγούμενης θητείας του στην Ευρώπη και μπορούμε να προσμένουμε μία ταχεία κωδικοποίηση.

Ας πάμε τώρα στο σημερινό ζήτημα. Η πρόταση των συναδέλφων αναφέρεται σε ορισμένα μέτρα καταστολής τα οποία όμως δεν υπάρχουν. Και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ο Υπουργός δεν κάνει δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής και να το απορρίψει στα άρθρα. Να πει ότι πράγματι στο θέμα της καταστολής υστερούμε και θα φέρουμε διατάξεις να το συμπληρώσουμε.

Τα νομοσχέδια, κύριε Υπουργέ -συγχωρήστε με γιατί δεν έχετε την πείρα του Κοινοβουλίου- ψηφίζονται επί της αρχής, επί των άρθρων και στο σύνολο. Μπορείτε να το κάνετε δεκτό επί της αρχής και να το απορρίψετε επί των άρθρων. Επί της αρχής δεν μπορεί να απορριφθεί γιατί το είχε εισηγηθεί και η αρμόδια Διαρκής Επιτροπή.

Πάμε τώρα στο ζήτημα των υδάτων. Αρέσει δεν αρέσει, θέλουμε δεν θέλουμε, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, τα ύδατα -και προτιμώ τον όρο "ύδατα" στο γραπτό λόγο, κύριε Κρητικέ, δεν νομίζω ότι η λέξη "νερό" στο γραπτό λόγο είναι δόκιμη είναι προσωπική μου άποψη χωρίς αυτό να σημαίνει κάτι για σας- στη χώρα μας ήταν αγαθό εν ανεπαρκεία και τείνει να γίνει αγαθό εν σπανιότητι. Αυτό είναι από τη μια πλευρά.

Από την άλλη πλευρά, δεν υπάρχει όχι μόνο ζωή, αλλά στοιχειώδης παραγωγή οτιδήποτε, οποιουδήποτε υλικού αγαθού χωρίς ύδατα. Και τείνει σε λίγο να γίνει και η παραγωγή υπηρεσιών να είναι αδύνατη χωρίς τα ύδατα. Άρα λοιπόν αντιλαμβανόμαστε ότι τα ύδατα είναι εντελώς απαραίτητα για την πορεία και τη διαβίωση του έθνους.

Το πρώτο που χρειάζεται συνεπώς είναι η ύπαρξη και η προστασία τους ως αγαθού και το δεύτερο είναι η πρόληψη για τη μόλυνση και ρύπανση και το τρίτο είναι τα μέτρα καταστολής, όπως αυτά που εισηγείται η πρόταση νόμου. Δείτε λοιπόν ορισμένα πράγματα θετικά.

Είπατε ότι υπάρχουν χρήματα για έργα υδρονομίας. Πού τα είδατε; Δωδεκάμισι τρισεκατομμύρια είναι από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για το Υπουργείο Γεωργίας από τα οποία τα εννέα τρισεκατομμύρια θα είναι πραγματικές δαπάνες επιχορηγήσεις στους αγρότες για να μην φωνάζουν και τα τρεισήμισι θα γίνουν έργα υποδομής. Λοιπόν πού βρήκατε τα χρήματα;

Δεύτερον, προ ολίγου δεχθήκατε και οφείλουμε να ομολογούμε γιατί εδώ δεν λέμε ποτέ τα καλά ότι ο κ. Μητσotάκης ως Πρωθυπουργός είχε μια καλή πολιτική στο ζήτημα αυτό της διαφύλαξης των υδάτων και ιδιαίτερα για τα νησιά. Επίσης, ο κ. Τσιπλάκος είχε -βάσει εντολής του κ. Μητσotάκη φαντάζομαι- μια πολύ καλή πολιτική σε ό,τι αφορά την κατασκευή των βιολογικών καθαρισμών, οι οποίοι είναι η βάση για να προχωρήσουμε στην εξυγίανση. Δεν θα κάνετε πρώτα το δίκτυο μιας πόλεως. Πρώτα θα κάνετε το βιολογικό καθαρισμό ώστε να γίνεται έστω η μεταφορά των υπαρχόντων λυμάτων και στη συνέχεια προχωρείτε την κατασκευή των δικτύων. Και σ' αυτό το θέμα ο κ. Μητσotάκης ο κ. Τσιπλάκος πήραν άριστα, ξεκινώντας επειδή βρήκαν και επέβαλαν στο Ταμείο Συνοχής και δαπάνες για παρόμοια έργα και είναι χρήματα τα οποία ακόμα εσείς έχετε, προς διάθεσιν.

Είναι λοιπόν ανάγκη να γίνουν κάποια έργα. Αφού λοιπόν υπάρχουν άφθονα χρήματα, θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ να βρείτε τα πενήντα εκατομμύρια να τα στείλετε στην νομαρχία της Ευβοίας, για να πληρωθεί ο μελετητής τη μελέτη κατασκευής του φράγματος των Ψαχνών την οποία δεν παραδίδει διότι ισχυρίζεται πως δεν έχω εισπράξει τα λεφτά μου, μέτρα εναντίον του δημοσίου δεν μπορώ να πάρω, ανάθεση μου κάνατε. 'Αν έχετε χρήματα πενήντα εκατομμύρια είναι, στείλτε τα να πάρουμε την οριστική μελέτη και μετά από εκεί και πέρα να δούμε τι μπορεί να γίνει.

Ένα σημαντικό μέτρο πράγματι το οποίο ξεκίνησε επί των ημερών του κ. Μητσotάκη είναι το ζήτημα των λιμνοδεξαμενών. Και εσείς σήμερα προσθέσατε κάτι, ότι πολλές φορές συμφέρει η μεταφορά ύδατος παρά η αφαλάτωση. Ορθό. Πολύ ορθό.

Γιατί λοιπόν δεν προχωρείτε στις λιμνοδεξαμενές για τις οποίες δεν έχετε ανάγκη να υπάρχουν ποταμοί, απλώς να υπάρχουν κάποιες κοιλάδες τις οποίες μπορείτε να διαμορφώσετε και τεχνητά; Οι λιμνοδεξαμενές καλύτερα θα γνωρίζετε από μένα, από τους συμβούλους σας, είναι χώροι στους οποίους βάζουμε κάποιο μονωτικό υλικό στο βυθό τους από κάτω. Είναι στην ουσία δεξαμενή μονωμένη. Η μεταφορά υδάτων λοιπόν με σημερινά μεγάλα τάνκερ που είχε αποφασισθεί το 1992, για την πρωτεύουσα μεταφορά πεντακοσίων χιλιάδων τόνων υδάτων, δύο ταξίδια σε κάποιο νησί είναι πολύ μεγάλη υπόθεση εύκολη πράξη και είναι πολύ μεγάλη πηγή πλούτου για τον τουρισμό, γιατί πολλά νησιά δεν μπορούν να έχουν ευρύτερη ανάπτυξη τουριστικών υπηρεσιών ελλείψει ύδατος.

Κι όπως και προηγουμένως είπα, τουριστικές υπηρεσίες χωρίς ύδατα δεν γίνονται. Γιατί λοιπόν δεν προχωρείτε; Τι κοστίζει να διαλέξετε τις κατάλληλες μικροκοιλιάδες ή μικροκοιλώματα στα διάφορα νησιά; Και με ένα αγωγό από την παραλία, με ένα τάνκερ να στείλετε πεντακόσιες χιλιάδες ή ένα εκατομμύριο τόνους και να λύσετε το πρόβλημα; Ένας τόνος ύδατος είναι (1.000) χίλια λίτρα. Αυτό δεν μπορείτε να το κάνετε το χειμώνα ταυτόχρονα δε, με ένα διυλιστήριο να δίνει άριστο και άφθονο ύδωρ προς πόσιν σε όλους τους πολίτες. Αλλά δεν υπάρχει προοπτική δεν υπάρχει φαντασία. Και δεν υπάρχει φαντασία γιατί δυστυχώς το μόνο Υπουργείο από αυτά που εμπλέκονται είναι το δικό σας, το ΥΠΕΧΩΔΕ. Το Υπουργείο Γεωργίας που έχει την κύρια ευθύνη σε αυτά υπνώττει τον ύπνο του δικαίου. 'Ας σημειωθεί ότι 1.000.000 τόνοι ύδατος σημαίνουν 100.000 εκατ. κυβ. μέτρα και επαρκούν για ετήσια κατανάλωση 8.000 κατοίκων συνεχώς. Λογαριάστε ότι 400 λίτρα ή 0,4 μ3 ανά κάποιον είναι πλούσια κατανάλωση για όλες τις χρήσεις ακόμη και για πότισμα κήπων.

Είπατε ότι υπάρχει μια οδηγία η οποία καλύπτει την πρόταση νόμου. Πάντως σήμερα που σας κατέθεσαν την πρόταση νόμου οι συνάδελφοι, ο κ. Κρητικός και οι άλλοι δεν υπάρχει κάλυψη καταστολής. Όταν η οδηγία περιβληθεί τον τύπο του διατάγματος, τότε μόνο θα μπορούσατε να προχωρήσετε.

Είναι λοιπόν απολύτως αναγκαίο, αν θέλουμε να έχουμε μέλλον, να προχωρήσουμε στη διαφύλαξη των υδάτων, γιατί, επαναλαμβάνω, είναι υλικό σε σπανιότητα. Το πρόβλημα της Ζακύνθου λοιπόν μπορείτε να το λύσετε αμέσως εντός του έτους με μια λιμνοδεξαμενή και μια μεταφορά ύδατος ενός εκατομμυρίου κυβικών με δύο τρεις μεταφορές ενός τάνκερ. Έτσι θα μπορούσατε να καλύψετε τις ελλείψεις φτιάχνοντας φυσικά και ένα μικρό διυλιστήριο, μπορείτε να προσφέρετε ύδωρ αρίστης ποιότητας.

Είναι λοιπόν ένα πρόβλημα μικρό από εκείνα που δεν θα αξίζει τον κόπο να συζητούνται στην Αίθουσα αυτή.

Τώρα σε ό,τι αφορά τον Εύηνο, νομίζω ότι κάνει λάθος ο κ. Τσιπλάκος. Ο Εύηνος έχει τελειώσει και ευτυχώς που τελείωσε και έλυσε το πρόβλημα. Όμως γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι το πρόβλημα των υδάτων από τη Βοιωτία και μέχρι κάτω την Κορινθία είναι τεράστιο και έχω την άποψη ότι μπορεί να λυθεί μέσω της ΕΥΔΑΠ και των υδάτων της Δυτικής Στερεάς Ελλάδος. Τα έργα του Αναβάλου εντελώς απαραίτητα τα οποία έχουν ξεκινήσει από το 1978 με τις διάφορες παρεμβάσεις του Υπουργείου Γεωργίας στο ΥΠΕΧΩΔΕ και την αφαίρεση της πρωτοβουλίας από το ΥΠΕΧΩΔΕ ακόμη δεν μπορούν να ολοκληρωθούν. Είναι αντιλαμβανόμαστε σοβαρότατο ζήτημα η συγκεντρωση και η διαχείριση των υδάτων.

Είναι όμως επίσης πολύ μεγάλο ζήτημα το θέμα της μόλυνσης των λιμνών που ανέπτυξε ο κ. Τσιτουρίδης και για το οποίο δεν είδα να επιδεικνύετε τη δέουσα ευαισθησία. Οι λίμνες των Πρεσπών και της Βεγορίτιδος και όλες οι άλλες που είπατε αν έχουν προβλήματα ρύπανσης σήμερα, όπως αναπτύχθηκαν εδώ, υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα. Απευθυνθείτε στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας να σας δώσει ένα-δύο σκάφη να τα μεταφέρετε εκεί και να λύσετε έτσι όλα αυτά τα προβλήματα. Η μεταφορά και μεγάλων σκαφών σήμερα είναι δυνατή δια ξηράς.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αναφερθώ ιδιαίτερα στον τομέα της γεωργικής παραγωγής. Η γεωργική παραγωγή στην Ελλάδα, είναι το μέλλον, αν θέλουμε να μιλήσουμε για ισο-

ζύγιο πληρωμών, για ανάπτυξη ορθή, για οικονομία, για παραγωγή και γεωργική παραγωγή δεν γίνεται χωρίς την ύπαρξη υδάτων. Σας είναι ασφαλώς γνωστό ότι το γεωργικό μας ισοζύγιο είναι αρνητικό και το είμαστε γεωργική χώρα, εισάγουμε έως και ρεπανάκια. Λάβετε τα μέτρα σας και για λιμνοδεξαμενές και για φράγματα μικρά. Τα μεγάλα φράγματα είναι βαριά έργα υποδομής και κοστίζουν πολλά, αλλά μικρά φράγματα σε μικρά ύψη μέχρι και τριάντα μέτρα είναι από εκείνες τις δαπάνες που προηγούνται. Και κάντε μια παράσταση στον κύριο Πρωθυπουργό να μη λείει για να εισπράξει ψήφους, ότι από τα δώδεκάμισι τρισεκατομμύρια θα εισπράξετε εσείς οι αγρότες υπό μορφή επιχορήγησης τα εννιά τρις -δηλαδή θα γίνετε καταναλωτές οι οποίοι τι θα παραγάγετε μόνον καταναλώνοντας το ατυλιμαβάνεται ο καθένας για να μη χρησιμοποιήσω άσχημη λέξη- και φροντίστε να ενισχύσετε τη γεωργική παραγωγή, γιατί η γεωργική παραγωγή λόγω του κλίματος και της θέσεως είναι το μέλλον αν θέλουμε να δούμε ένα ισοζύγιο πληρωμών. Και περναν αυτού οι λιμνοδεξαμενές επαναλαμβάνω και τα φράγματα παίζουν τεράστιο ρόλο στον περιβάλλον για το οποίο έχετε ευαισθησία. Δείτε την Καρδίτσα πως και πόσον έχει αλλάξει το περιβάλλον της με τη λιμνοδεξαμενή του φράγματος Πλαστήρα. Νερά, υδρατμοί κ.λπ. αλλάζουν εντελώς ολόκληρη τη κλίμακα, ολόκληρη την πανίδα, τη χλωρίδα και πάντοτε προς τα βελτίω. Η παρούσα ύδατος ποτέ δεν δημιούργησε πρόβλημα δυσάρεστο για το περιβάλλον, για τη ζωή, για την παραγωγή για τις ανάγκες βιωσιμότητας και ανάπτυξης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Καρατζαφέρης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ: Τραγική σύμπτωση να μιλάμε σήμερα για νερό και μόλις χθες το νερό να έχει πνίξει εξήντα πέντε συμπολίτες μας!

Είπε ο κ. Παπαθεμελής προηγουμένως γι' αυτό το θέμα, ότι μας βρήκε αυτή η συμφορά. Πολύ φοβόμαστε ότι πήγαμε και τη βρήκαμε εμείς αυτήν τη συμφορά στην Πάρο και νομίζω ότι κάποια μέρα μέσα στη Βουλή των Ελλήνων πρέπει να συζητήσουμε αυτό το θέμα. Και θέλω επίσης να ελπίζω ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση θα αναλάβει την πρωτοβουλία για μια εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή, προκειμένου να έχουμε αποτελέσματα, γιατί οσα zione data σας λέω ότι ακόμη οι ποινικές ευθύνες για το "ΔΙΣΤΟΣ" εδώ και πέντε χρόνια δεν έχουν αποδοθεί.

Πρέπει να δούμε τι συζητάμε σήμερα, κύριε Πρόεδρε. Συζητάμε για το νερό. Ένας άνθρωπος μπορεί να ζήσει τρία λεπτά χωρίς αέρα, μπορεί να ζήσει μια εβδομάδα χωρίς νερό και μπορεί να ζήσει και πενήντα ημέρες χωρίς φαγητό. Άρα συζητάμε να νομοθετήσουμε για ένα πρωταρχικής ανάγκης προϊόν, στοιχείο για τον άνθρωπο όταν μέσα σε αυτήν την Αίθουσα έχουμε νομοθετήσει, έχουμε σπαταλήσει ώρες πως πρέπει να παρκάρεται, πως να σταθμεύει μια νεκροφόρα και αν πρέπει να φοράει κάλυμμα. Άρα μιλάμε για κάτι ιδιαίτερα σοβαρό.

Πρέπει επίσης να σκεφτούμε ότι το νερό είναι εκείνο το οποίο αλλάζει, αλλοιώνει και την εξωτερική πολιτική. Μην ξεχνάτε ότι αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε σε μια αρνητική, θα έλεγα δύσμοιρη θέση σε σχέση με το Ισραήλ γιατί ακριβώς το νερό ανάγκασε το Ισραήλ να υπογράψει με την Τουρκία συμφωνίες, συμφωνίες οι οποίες είχαν και το αντίδοτο εις βάρος της Ελλάδος. Και μιλάω για τον εκσυγχρονισμό των F 16 και όλων των άλλων πραγμάτων στο εσωτερικό της Τουρκίας. Θέλω να πω λοιπόν ότι το νερό είναι κάτι ιδιαίτερα βαρύ και σοβαρό.

Κύριε Υπουργέ, εσείς καλύτερα από κάθε άλλον λόγω της καταγωγής σας θα έπρεπε να έχετε σκεφθεί ορισμένα πράγματα. Μπορείτε να πιείτε νερό εκεί στο Κιλκίς, απ' όπου κατάγεται και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, από το πηγάδι στα εργοστάσια βαφής; Είναι αδιανόητο. Δεν μπορείτε να το κάνετε. Δεν είναι δυνατόν. Μπορείτε να πιείτε νερό, κύριοι συνάδελφοι, εδώ πέντε χιλιόμετρα από την Αθήνα; Μπορείτε να πάτε στον Ελαιώνα και να πιείτε νερό;

Όταν λοιπόν σήμερα ο Έλληνας πολίτης ο οποίος πράγματι ταλαιπωρείται οικονομικά αναγκάζεται και αγοράζει εμφιαλωμένα νερά για να πει δεν χρειάζεται νομοθετικό πλαίσιο; Αν πράγματι υπάρχει αυτό το νομοθετικό πλαίσιο που λέτε εσείς, τότε γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί προστρέχει ο πολίτης στα σούπερ

μάρκετς για να αγοράσει εμφιαλωμένα νερά; Οι εταιρίες εμφιαλωμένων νερών είναι οι περισσότερες από κάθε άλλο κλάδο της βιομηχανίας ακριβώς γιατί το νερό το οποίο υπάρχει δεν είναι το νερό που ξεκινάει από τη φύση. Είναι άλλο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**).

Θα έλεγα ακόμη, κύριε Υπουργέ, ότι εσείς γνωρίζετε και ελπίζω και οι συνάδελφοι στην Αίθουσα, το γεγονός που είχε συμβεί πριν από τρεις περίπου δεκαετίες στην Οκλαχόμα των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου το νερό στη γειτονική περιοχή και σε απόσταση είκοσι μιλίων από ένα εργοστάσιο ήταν υπεύθυνο για τους καρκίνους οι οποίοι βγήκαν. Έγινε και ταινία την οποία μάλιστα πριν από μερικές ημέρες έπαιξε και η κρατική τηλεόραση. Άρα είναι πολύ σπουδαίο το θέμα δεν είναι απλό, δεν είναι απλοϊκό και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε.

Και έρχομαι τώρα σε αυτήν την αντίληψη, γιατί να μη γίνει δεκτός ένας νόμος που προέρχεται από το Κοινοβούλιο και όχι από την εκτελεστική εξουσία. Πρέπει κάποια στιγμή να έχουμε το θάρρος και να αντιμετωπίζουμε τα πράγματα όπως έχουν. Επιτέλους να αποκαταστήσουμε -και είναι ευθύνη ημών κύριοι συνάδελφοι- τη διάκριση των εξουσιών. Αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει αυτή η διάκριση. Έχει πράγματι η νομοθετική εξουσία χάσει κάθε προβάδισμα και κάθε έλεγχο. Προηγείται η εκτελεστική και η άτυπη τετάρτη εξουσία. Εμείς, οι Βουλευτές που εννοείται ότι έχουμε το προβάδισμα, δυστυχώς είμαστε οι πληβείοι του συστήματος!

Άκουσα πριν από λίγο με μεγάλη ελευθεριότητα ότι περιμένουμε να βγει η νόρμα της Ευρώπης, για να εναρμονίσουμε το δίκαιο.

Για μένα είναι ανατριχιαστικό αυτό! Είναι απολύτως ανατριχιαστικό, κυρία και κύριοι συνάδελφοι! Τι περιμένουμε, δηλαδή; Την απόφαση δοτών για να επικυρώσουν οι αιρετοί. Το έχετε συνειδητοποιήσει αυτό;

Έχετε συνειδητοποιήσει, κυρίες και κύριοι, τι συμβαίνει μέσα στην Αίθουσα με τον τρόπο που μπήκαμε σε αυτήν την Ευρωπαϊκή Ένωση; Τι έχουμε αποδεχθεί; Οι δοτοί, αυτοί οι οποίοι δεν προέρχονται από το λαό, αποφασίζουν και εμείς οι αιρετοί ερχόμαστε εδώ παθητικά και επιβεβαιώνουμε αυτά τα οποία θα μας πούνε. Αυτό κάνουμε. Για ελάτε σ' αυτήν τη λογική.

Και να ήταν μόνο αυτό το -έστω διά πλαγίου τρόπου θεσμοθετημένο- θέμα του Διεθνούς Δικαίου; Γιατί, βεβαίως, δεν υπάρχει Διεθνές Δίκαιο. Πρόκειται για κατασκευάσμα, γιατί δικαιο σημαίνει και η απόλυτος δυναμική της επιβολής του νόμου. Αυτό δεν υπάρχει. Εν πάση περιπτώσει, έστω και διά πλαγίου τρόπου θεσμοθετημένο, υπάρχει.

Εδώ όμως έχουμε και την αποδοχή μη θεσμοθετημένων οργάνων. Έρχεται δηλαδή η νέα τάξη πραγμάτων και επιβάλλει στον Έλληνα νομοθέτη αλλαγές στο Σύνταγμα. Και από μεθαύριο, κυρίες και κύριοι, στην Ελλάδα θα έχουμε την εναλλαγή μόνο δύο κομμάτων. Θα εξαφανισθούν όλα τα υπόλοιπα. Εκεί λοιπόν οδηγείται η δημοκρατία μας. Η δημοκρατία οδηγείται στο να μη μπορεί το Κοινοβούλιο να κάνει τη δουλειά του. Γιατί;

Γιατί εμείς μόνοι μας σ' αυτό το ναό της δημοκρατίας, το Κοινοβούλιο, πρώτοι δίνουμε το κακό παράδειγμα. Εμείς καταπατάμε το Σύνταγμα, που έπρεπε να είμαστε οι θεματοφύλακες του Συντάγματος. Εμείς το καταπατάμε. Πού είναι η επιταγή του Συντάγματος για την κατά συνείδηση ψήφο; Σας ερωτώ. Το επιτάσσει; Το επιτάσσει. Το εφαρμόζουμε; Όχι.

Προχθές στην επιτροπή η παμπφήφα ήταν με την πρόταση του νόμου και "ετισθελικά" ή εθιμικά έρχεται το Προεδρείο και λέει πώς λειτουργούν οι πλειοψηφίες. Πώς λειτουργούν οι δημοκρατίες μας ενδιαφέρει. Πώς λειτουργεί το Σύνταγμα μας ενδιαφέρει. Τι πάει να πει εθιμικά εξαίρεται; Υπάρχει κατά συνείδηση ψήφος. Για ποιο λόγο λοιπόν να μην μπορεί ο Βουλευτής να ψηφίσει μία πρόταση που προέρχεται από Βουλευτές και μάλιστα από Βουλευτές του Κυβερνώντος κόμματος;

Δεν μπορεί να λειτουργεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Κοινοβούλιο ως χώρος στον οποίο θα εναποθέσουμε τα κομματικά μας προβλήματα. Γιατί, βεβαίως, η πρόταση των τεσσάρων είναι όχι μόνο μία πρόταση προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά είναι μία πλήρης σωστή πρόταση.

Και τη θεωρώ πλήρη για τους εξής απλούς λόγους: Πρώτον, γιατί είναι απλή και όχι περίπλοκη. Γιατί δεν έχει αυτές τις είκοσι συνοδευτικές σελίδες για να επεξηγήσουν τι σημαίνει ρύπος. Απλά είναι τα πράγματα: Οτιδήποτε ρυπαίνει το νερό, είναι ρύπος. Οτιδήποτε προσβάλλει την υγεία του πολίτη, είναι ενοχλητικό. Γιατί πρέπει να τα περιγράψουμε; Γιατί όταν περιγράφεις μέσα σε είκοσι σελίδες, αυτομάτως δημιουργείς, κύριε Υπουργέ, και είκοσι παράθυρα, για να μπορείς ο άλλος να ξεφύγει.

Είναι επίσης σωστή η πρόταση γιατί έχει το ανελαστικό της επιβολής των ποινών και αυτό είναι, κυρίες και κύριοι, η πεμπτουσία. Νομοθετούμε προς κάθε κατεύθυνση και κάθε θέμα, αλλά νομοθετούμε με περισσότερα παράθυρα απ'ό,τι οι κανόνες δικάιους τους οποίους μπορούμε να θεσπίσουμε.

Σας είπα στην αρχή της ομιλίας μου και το επαναλαμβάνω και τώρα: Πέρασαν πέντε χρόνια από το "ΔΙΣΤΟΣ". Ακόμα δεν έχουν καταδικασθεί οι υπεύθυνοι, ακόμα ο εμπειρογνώμων ο οποίος ήταν υπεύθυνος για το ατύχημα είναι στη θέση του.

Είναι δυνατόν, λοιπόν, να μη λέμε ότι η πρόταση των συναδέλφων είναι προς τη σωστή κατεύθυνση; Ξεκάθαρες οι ποινές, το ανελαστικό της μη αναστολής, εάν θέλουμε πράγματι να προσφέρουμε υπηρεσία στον Έλληνα πολίτη και αν θέλουμε πράγματι να βοηθήσουμε το λαό.

Εμείς, ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, θα στηρίξουμε όλες αυτές τις πρωτοβουλίες, που έχουν την κατεύθυνση προς αποκατάσταση των διακρίσεων των εξουσιών, του να σπάσουμε τα κατεστημένα, τα "ετσιθελικά", τα εθιμικά λαθεμένα πράγματα. Πρέπει η πρωτοβουλία αυτή και μόνο γιατί είναι πρωτοβουλία Βουλευτών να τύχει της προσοχής μας.

Εν πάση περιπτώσει, θα κλείσω, κύριε Υπουργέ, λέγοντας ότι είναι ιδιαίτερα κατανοητή η απουσία του Υπουργού Περιβάλλοντος. Ο κ. Λαλιώτης δεν μας έχει συνηθίσει σε απουσίες από αυτήν την Αίθουσα. Το ότι σήμερα απουσιάζει και είσθε εσείς εδώ σημαίνει αρκετά πράγματα, που αφορούν βέβαια περισσότερο το κόμμα σας και όχι όλους εμάς.

Εν πάση περιπτώσει, προσωπικά θα ήθελα να κάνω την έκκληση να στηρίξουμε την προσπάθεια των τεσσάρων συναδέλφων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και για λόγους αρχής, αλλά και για λόγους δεοντολογικούς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ'αρχήν εκφράζω τη λύπη μου για την προσπάθεια κομματικής εκμετάλλευσης που έκανε ο Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Τσιτουρίδης της προχθεσινής τραγωδίας. Όλοι οι ομιλητές που μίλησαν σήμερα περιορίστηκαν στο να εκφράσουν τη λύπη τους για το γεγονός. Κανείς δεν προσπάθησε να εκμεταλλευθεί κομματικά αυτό το τραγικό γεγονός. Μόνον ο κ. Τσιτουρίδης το έπραξε. Δεν θέλω να πω τίποτε άλλο, εκφράζω τη λύπη μου μόνο. Διότι αν έλεγα κάτι περισσότερο -που θα μπορούσα να πω σε άλλες στιγμές- θα ήταν σαν να προσπαθούσα να εκμεταλλευθώ εγώ αυτό το απόηχο του κ. Τσιτουρίδη.

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι στο Ελληνικό Κοινοβούλιο έχει δημιουργηθεί μία παράδοση υπέρ της απόρριψης όλων των προτάσεων νόμων αδιακρίτως από την εκάστοτε κυβερνητική πλειοψηφία, όποια και αν είναι αυτή.

Είναι ένα γεγονός που σίγουρα δεν κολακεύει την Ελληνική Βουλή. Σίγουρα δεν την αναβαθμίζει. Θα έλεγα ότι υποβαθμίζει τη λειτουργία της. Είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που προτάσεις νόμων έγιναν δεκτές. Εγώ στην αρκετά μακρά κοινοβουλευτική μου θητεία μία μόνο πρόταση νόμου θυμάμαι να έχει γίνει δεκτή.

Αυτό το γεγονός αποθαρρύνει και τους μεμονωμένους Βουλευτές να καταθέτουν προτάσεις νόμων. Και όμως, ενώ τη νομοθετική πρωτοβουλία σίγουρα την έχει η Κυβέρνηση, η Βουλή νομοθετεί. Αυτό είναι το σχήμα το οποίο προβλέπεται και από το Σύνταγμα. Όμως, αυτό το σχήμα θα έλεγα ότι έχει αλλοιωθεί με αυτήν την πρακτική που έχει καθιερωθεί σε αυτήν την Αίθουσα.

Αυτά που είπα είναι σαφές ότι συμφωνούν με την τοποθέτηση σε αυτό το σημείο του επιτίμου Προέδρου της Νέας Δημο-

κρατίας, του κ. Μητσotάκη. Δεν συμφωνώ όμως με την έκκληση που έκανε ο κ. Μητσotάκης να ψηφισθεί αυτό το νομοσχέδιο. Γιατί η έκκληση αυτή του επιτίμου Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας πιστεύω ότι ήχησε άσχημα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Γιατί ως διατελέσας Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργός για τριάντισ περίπου χρόνια ακολούθησε και ο ίδιος την ίδια τακτική. Αν δεν κάνω λάθος, στη διάρκεια της διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία, 1990-1993, ήρθαν στη Βουλή από κόμματα της τότε Αντιπολίτευσης ή από μεμονωμένους Βουλευτές περίπου σαράντα οκτώ ή σαράντα εννιά προτάσεις νόμων. Και από την τότε κυβερνητική πλειοψηφία απερρίφθησαν. Η έκκληση αυτή εάν είχε διατυπωθεί από έναν οποιονδήποτε άλλον Βουλευτή εδώ στην Αίθουσα, πιστεύω ότι θα ήταν πιο καλοδεχούμενη.

Ειλικρινά, θα ήθελα πάρα πολύ μετά απ' όλα αυτά που είπα να συνηγορήσω, να γίνω υπέρμαχος της συζητούμενης σήμερα πρότασης νόμου των αγαπητών και αξιοτίμων συναδέλφων, των τεσσάρων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Όμως, δεν μπορώ να το κάνω. Και δεν μπορώ να το κάνω, με λύπη μου, για τους εξής απλούστατους λόγους. Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου είναι εξαιρετικά αποσπασματική. Το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων είναι τεράστιο. Πολλές οι πλευρές του, πολλές οι πτυχές του. Όπως είπαν και οι ίδιοι εισηγητές, με το σημερινό νομοσχέδιο αντιμετωπίζεται μία μικρή πτυχή. Και αυτό το γεγονός είναι ευχάριστο, διότι το ότι έγινε αυτή η συζήτηση και μιλήσαμε για τους υδάτινους πόρους σήμερα εδώ, είναι σημαντικό.

Θα πω κάτι. Μίλησαν πριν από εμένα -είμαι ο τελευταίος ίσως ομιλητής- περίπου δέκα-δώδεκα συνάδελφοι. Πολύ λίγο ή καθόλου δεν αναφέρθηκαν στη συγκεκριμένη πρόταση, δηλαδή στην καθιέρωση, στη θέσπιση ποινικού αδικήματος και στην πρόβλεψη ποινικών κυρώσεων για τον ρυπαίνοντα τους υδάτινους πόρους. Μίλησαν για την αξία του ύδατος, για έργα που έγιναν ή που δεν έγιναν ή που καθυστερούν ή για πολλά άλλα πράγματα, αλλά δεν ακούστηκε σχεδόν τίποτα στην Αίθουσα αυτή για το ποινικό αδίκημα, στο οποίο αναφέρεται η συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Αυτό τι δείχνει; Ότι ίσως είναι αυτή η πρόταση νόμου πάρα πολύ ξεκομμένη από το γενικότερο σοβαρό πρόβλημα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Αυτός είναι ο ένας λόγος.

Ο δεύτερος λόγος που δεν μπορώ να συνηγορήσω στην πρόταση των αγαπητών συναδέλφων, είναι διότι αυτή η πρόταση νόμου έρχεται σε μία άσχημη -για την πρόταση αυτή καθεαυτή- συγκυρία.

Στις 18 Ιουλίου εξεδόθη η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και μάλιστα μια οδηγία που θα τη χαρακτηρίζα ηξημένης αξίας, ότι είναι μία οδηγία που δεν την έβγαλε μόνη της η επιτροπή, αλλά ψηφίστηκε και υιοθετήθηκε και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο- πριν δυο μήνες περίπου, μία οδηγία που της έριξε μία φευγαλέα ματιά τώρα, μία οδηγία που αντιμετωπίζει στο σύνολό της τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Χαρακτηριστικά σας λέω -γιατί δεν μπορώ να σας πω τίποτα περισσότερο- ότι είναι μόνο εκατόν είκοσι πέντε σελίδες. Έχει ένα πλέγμα μέτρων για το μεγάλο αυτό θέμα, τεράστιο. Είναι μία δουλειά προφανώς που έγινε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που επιθυμεί να προσπαίσει και να διασφαλίσει τους υδάτινους πόρους, που πράγματι είναι εξαιρετικοί και σίγουρα πρέπει και θα ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο.

Επομένως, ισχυριζόμενη η Κυβέρνηση ότι "ξέρετε, βγήκε τώρα η οδηγία 18 Ιουλίου, τον Αύγουστο μεταφράστηκε, έχουμε Σεπτέμβριο τώρα και αυτή δεν έχουμε καθυστερήσει να την ενσωματώσουμε στο εθνικό δίκαιο", αυτός ο ισχυρισμός της Κυβέρνησης είναι αναμφισβήτητο όχι αληθοφανής, είναι αληθής. Και δεν έχουμε κανένα λόγο να πούμε ότι σύντομα η Κυβέρνηση δεν θα ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο αυτήν την οδηγία.

Και το χρονοδιάγραμμα που ζήτησε ο αγαπητός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κύριος Υπουργός το έθεσε. Είπε σε λίγους μήνες θα ενσωματωθεί και θα προσαρμοστεί στο εθνικό δίκαιο, αντιμετωπίζοντας τις ιδιαίτερες συνθήκες της χώρας μας και τότε θα ισχύσει και θα υπάρχουν και αυτές οι ποινικές διατάξεις, που αφορούν αυτούς που ρυπαίνουν τα ύδατα στη

χώρα μας.

Και ένας άλλος λόγος που δρα αποτρεπτικά σε μένα στο να συνηγορήσω υπέρ της πρότασης νόμου, είναι διότι θα υποστηρίξω την άποψη που εξέφρασε ο κύριος Υπουργός στο θέμα αυτό της πρότασης νόμου, η υφισταμένη νομοθεσία είναι επαρκής. Η ρύπανση των υδάτινων πόρων είναι ποινικό αδίκημα με την ισχύουσα νομοθεσία και προβλέπονται ποινικές κυρώσεις στο δράστη αυτού του αδικήματος. Τώρα, αν η πρόταση προβλέπει την ποινή πέντε ετών, ενώ ισχύει σαν νομοθεσία που προβλέπει μέχρι δύο, δεν νομίζω ότι αλλάζει πολύ το τοπίο στο θέμα του ποινικού αδικήματος. Δεν νομίζω ότι θα δράσει αποτρεπτικά για το δράστη η αύξηση της ποινής του αδικήματος. Μπορούμε να το συζητήσουμε και αυτό, αλλά δεν είναι τόσο σημαντικό.

Σημαντικό είναι αυτό, το οποίο ελέγχθη από πολλούς συναδέλφους εδώ μέσα, το γενικότερο θέμα της εφαρμογής των νόμων. Και δεν αναφέρομαι στο συγκεκριμένο θέμα. Γενικότερα μιλώ. Πράγματι, υπάρχει στη χώρα μας από πολλά χρόνια πρόβλημα εφαρμογής των νόμων. Υπάρχουν πολλοί νόμοι αξιόλογοι, φιλόδοξοι, όπως τους χαρακτηρίσε κάποιος, νόμοι, αλλά υπάρχει πρόβλημα εφαρμογής.

Τελειώνοντας, επειδή πέρασε ο χρόνος μου, λυπάμαι που δεν μπορώ να εισηγηθώ την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου, αλλά οφείλω να επαίνεσω τους συναδέλφους, οι οποίοι ασφαλώς εργάστηκαν για να φτιάξουν αυτήν την πρόταση νόμου και πιστεύω ότι με αυτή τους την πρωτοβουλία, ανεξαρτήτως της τύχης της εδώ στη Βουλή σαν πρότασης νόμου, πέτυχαν ένα σημαντικό: Μετά από αυτήν τη συζήτηση, ανέδειξαν το τεράστιο θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων της χώρας μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Ακριβάκη, η θέση του κόμματος είναι ότι καταψηφίζει την πρόταση νόμου επί της αρχής;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ναι, την καταψηφίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Για να το διευκρινίσουμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ήμουν σαφής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τζιόλας έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η πρόταση νόμου που καταθέτουν οι συνάδελφοι Βουλευτές έχει δώσει στο Τμήμα μία ευκαιρία για να συζητηθεί ένα θέμα, το οποίο ήταν και είναι πάρα πολύ σοβαρό. Έχει δώσει επίσης την ευκαιρία για ορισμένες θετικές παρεμβάσεις και για ορισμένες θετικές απαντήσεις και δεσμεύσεις και στον Υφυπουργό κ. Ευθυμίου στην απάντηση που έκανε μετά τους εισηγητές.

Από την άποψη αυτή, λοιπόν, η κατάθεση αυτής της πρότασης έχει δημιουργήσει ένα, θα έλεγα, θετικό έργο. Πρέπει βέβαια να πούμε ότι το θέμα που συζητάμε είναι πάρα πολύ σοβαρό. Το νερό είναι ένα είδος σε σπανιότητα. Υπάρχουν περιοχές της χώρας που δεν έχουν νερό, υπάρχουν περιοχές της χώρας, οι οποίες καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες για την εξεύρεση αυτού του ζωτικού πόρου.

Θα κρατήσω από τη συζήτηση, κατά την εκτίμησή μου, δύο βασικά συμπεράσματα. Και νομίζω ότι είναι και τα βασικά συμπεράσματα, που πρέπει να καταγράψει ο φίλος Υφυπουργός εδώ.

Το ένα αφορά όλον εκείνο τον κύκλο που ονομάζεται έργα γύρω από το θέμα του νερού. Κι εδώ υπάρχουν δύο υποσύνολα: Είναι τα έργα σε εκκρεμότητα. Ακούστηκε μία σειρά έργων. Θα μπορούσα να πω και εγώ από τη δική μου περιφέρεια έργα που αφορούν στην υδρονομία ή και στην επεξεργασία των αστικών λυμάτων, έργα δηλαδή σε εκκρεμότητα. Θα πρέπει να γίνει εδώ μία εκκαθάριση, να δούμε τι μπορεί να περάσει ως γέφυρα στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Δεν είναι βεβαίως μόνο θέμα του ΥΠΕΧΩΔΕ αυτό, είναι και θέμα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Και το δεύτερο υποσύνολο αυτού του μεγάλου πρώτου κύκλου, του κύκλου περί έργων, είναι ποια είναι τα νέα έργα.

Υπάρχει εδώ μια δέσμευση, στο επίπεδο των διακηρύξεων, στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ότι οι υδάτινοι πόροι, για ό,τι

αφορά το Υπουργείο Γεωργίας, αλλά και η ορθολογική τους διαχείριση, για ό,τι αφορά τα άλλα Υπουργεία, όπως είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και το ΥΠΕΧΩΔΕ, αποτελεί προτεραιότητα.

Νομίζω λοιπόν, ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί αυτή η προτεραιότητα στα πλαίσια του Υπουργείου Γεωργίας, μιας και η γεωργία αποτελεί το μεγαλύτερο καταναλωτή των υδάτινων πόρων στη χώρα μας, με ένα μέσο ποσοστό της τάξεως του 80% σε όλη την επικράτεια.

Το δεύτερο συμπέρασμα, ο δεύτερος κύκλος θεμάτων που προκύπτει είναι οι δύο νομοθετικές πρωτοβουλίες που διαπιστώνονται εδώ και που αναλύθηκε δέσμευση από τη μεριά του ΥΠΕΧΩΔΕ ότι θα έρθουν σύντομα στη Βουλή.

Η πρώτη αφορά την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της κοινοτικής οδηγίας, που εκδόθηκε στις 18 Ιουλίου 2000 και η δεύτερη αφορά το εθνικό σχέδιο διαχείρισης των υδάτινων πόρων, στα πλαίσια του οποίου συγκροτείται, ιδρύεται, λειτουργεί ο εθνικός φορέας υδάτινων πόρων.

Ειδικά η δεύτερη δέσμευση για το εθνικό σχέδιο διαχείρισης και κατά συνέπεια του εθνικού φορέα υδάτινων πόρων, είναι ένα ζήτημα το οποίο χρονίζει, είναι ένα ζήτημα κεντρικής σημασίας για τους υδάτινους πόρους της πατρίδας μας.

Θα ήθελα, με αφορμή και τη σημερινή συζήτηση, να πω ορισμένα γενικότερα θέματα. Κατ' αρχήν, το ζήτημα των υδάτινων πόρων είναι ένα ζήτημα το οποίο μπορεί κανείς να το προσεγγίσει, μολονότι υπάρχει μια αλληλοσύνδεση, μια αλληλοεξάρτηση στην ποσοτική του και στην ποιοτική του διάσταση.

Η χώρα μας επηρεάζεται στο θέμα αυτό από τη συνολικότερη αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών. Η Ελλάδα αρχίζει, λόγω της αλλαγής στην ίδια τη γήινη σφαίρα, στο πλανήτη μας, να εισέρχεται σταδιακά στη λεγόμενη ξηροθερμική περιοχή. Ηδη η Κρήτη είναι πλέον μια ξηροθερμική περιοχή στην υδρόγειο, είναι μια περιοχή όπου το κλίμα της αρχίζει να προσιδιάζει με το κλίμα της Αφρικής.

Το δεύτερο είναι η αύξηση της θερμοκρασίας στον πλανήτη, πράγμα που σημαίνει ότι το φαινόμενο της λεγόμενης εξατμισοδιαπνοής είναι το μεγαλύτερο, άρα χάνονται περισσότερα νερά στην ατμόσφαιρα.

Το τρίτο είναι ότι μειώνονται οι βροχοπτώσεις, τα κατακρημνίσματα, όπως λέμε.

Συnergώντας αυτές οι τρεις ευρύτερες εξελίξεις, δείχνουν ότι η χώρα μας θα έχει στα επόμενα χρόνια σοβαρό πρόβλημα νερού, μόνο απ' αυτές τις τρεις εξελίξεις. Φανταστείτε ότι δεν υπάρχουν μόνο αυτές, αλλά δίπλα σε αυτές συνηγορούν η υπερεκμετάλλευση των υδάτινων πόρων, καθώς επίσης και η ρύπανση των υδροφορέων.

Κατά συνέπεια, το πρόβλημα του νερού είναι πρόβλημα ζωτικό, είναι πρόβλημα κεντρικό, είναι όντως πρόβλημα εθνικό.

Το 1995, με την προηγούμενη μου ιδιότητα ως αντινομάρχης στη Θεσσαλονίκη, είχαμε κάνει ένα διεθνές συνέδριο για το νερό, διαπιστώνοντας ακριβώς αυτήν τη σημασία του νερού για την Ελλάδα. Μεταξύ των εισηγητών ήταν μια εξαιρετική προσωπικότητα στα θέματα αυτά, ο κ. Αρνοζόροφ, ο οποίος είχε διατελέσει Υπουργός Υδάτων του Ισραήλ.

Είναι ενδεικτικό να αναφέρω στην Εθνική Αντιπροσωπεία τι μου εκμυστηρεύθηκε στα πλαίσια αυτού του συνεδρίου. Μου είχε πει ο κ. Αρνοζόροφ ότι: "Εμείς όταν ξεκινήσαμε να ιδρύσουμε το κράτος του Ισραήλ, να δημιουργήσουμε πατρίδα, είπαμε ότι δύο πράγματα πρέπει να προσέξουμε. Το πρώτο, να συγκροτήσουμε και να αναπτύξουμε την εθνική μας συνείδηση και νομίζω ότι σ' αυτό τον τομέα τα πήγαμε αρκετά καλά. Το δεύτερο ότι πρέπει να προστατεύσουμε, να βρούμε, να έχουμε νερό και αυτήν την προσπάθεια εξακολουθούμε να την κάνουμε και στις μέρες μας".

Νομίζω ότι αυτό το μήνυμα είναι ένα μήνυμα που έχει και για τη χώρα μας μια επικαιρότητα και μια σημασία.

Θα ήθελα να πω ορισμένα πράγματα γι' αυτήν τη μεγάλη υπόθεση του εθνικού σχεδίου "διαχείριση των υδάτινων πόρων". Γνωρίζω ότι αυτό είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, διότι στο επίπεδο της εκτελεστικής εξουσίας, των Υπουργείων, υπάρχουν τέσσερα Υπουργεία που έχουν σχέση με τους υδάτινους πόρους

στη χώρα μας. Είναι το Υπουργείο Γεωργίας που αντιμετωπίζει όλα τα θέματα γύρω από την άρδευση και τη χρήση του νερού στον τομέα της γεωργίας, το ΥΠΕΧΩΔΕ που αντιμετωπίζει όλα τα θέματα που συναρτώνται με τον πόρο αυτό σε σχέση με το περιβάλλον, το Ανάπτυξης, η ΔΕΗ παραδείγματος χάρη, ένας πολύ μεγάλος οργανισμός ο οποίος έχει σχέση ενεργητική, παραγωγική, εκμεταλλευτική με το νερό και βεβαίως και το Υπουργείο Εσωτερικών Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στο βαθμό που πολλοί δήμοι και ορισμένες κοινότητες διαχειρίζονται τους πόρους για την υδροδότηση των αστικών συγκροτημάτων τους.

Κατά συνέπεια, η συνεννόηση ανάμεσα σ' αυτά τα τέσσερα Υπουργεία είναι ένας απαραίτητος όρος για να προκύψει το λεγόμενο εθνικό σχέδιο διαχείρισης. Στα πλαίσια μάλιστα του εθνικού σχεδίου διαχείρισης, θα είμαστε υποχρεωμένοι να συζητήσουμε επιμέρους σχέδιο διαχείρισης ανά υδατικό διαμέρισμα, διότι εδώ υπάρχουν διαφοροποιήσεις, παραδείγματος χάρη, ανάμεσα σε υδατικά διαμερίσματα που είναι πλεονασματικά σε νερό, όπως είναι η Ήπειρος και σε άλλα υδατικά διαμερίσματα που είναι ελλειμματικά σε νερό.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξουν πρωτοβουλίες για τη δημιουργία νέων θεσμών για τη διαχείριση. Πολύ σωστά ειπώθηκε ότι η Βεγορίτιδα, αλλά και άλλες λίμνες, είναι λίμνες οι οποίες ανήκουν σε παραπάνω από μια νομαρχίες. Επομένως, εδώ θα πρέπει να υπάρξουν θεσμοί που θα διαχειριστούν τις υποθέσεις αυτές σε ένα αντίστοιχο διοικητικό επίπεδο που θα είναι αρμόδιο για τη διαχείριση τέτοιων κλειστών συστημάτων, όπως το παράδειγμα που ανέφερα.

Κλείνοντας, νομίζω ότι με τις δύο δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο Υφυπουργός του ΠΕΧΩΔΕ, πως στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας θα ενσωματωθεί η κοινοτική οδηγία και σύντομα θα συζητήσουμε το θέμα του εθνικού σχεδίου διαχείρισης και του εθνικού φορέα υδάτινων πόρων, τα συμπεράσματα της σημερινής μας συζήτησης μπορούν να ενσωματωθούν θετικά σε εκείνη τη συζήτηση που θα κάνουμε τότε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής) : Ο κ. Κατσαρός έρχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι δεν θα υπήρχε ανάγκη υποβολής της πρότασης από τους κυρίους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ, αν εφαρμόζονταν πλήρως οι ισχύοντες νόμοι, αν εφαρμόζονταν σε όλες του τις διατάξεις ο νόμος 1650/86, ο παλαιότερος νόμος που ρυθμίζει το καθεστώς των τοπικών οργανισμών εγγύων βελτιώσεων, αν εφαρμόζονταν οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, ιδιαίτερα των άρθρων 279 και 282. Δυστυχώς όμως, δεν εφαρμόζονται όλοι αυτοί οι νόμοι ή τουλάχιστον δεν εφαρμόζονται σε όλη τους την έκταση.

Σε όλα αυτά τα χρόνια που υπηρετώ σε αυτά τα έδρανα τον ελληνικό λαό, βλέπω το εξής παράξενο και νομίζω ότι είναι γνώρισμα της Κυβερνήσεώς σας κυρίως, κύριε Υπουργέ. Πιστεύει ότι λύνονται τα προβλήματα με το να ψηφίζονται νόμοι. Ψηφίσαμε το νόμο, είμαστε εντάξει. Και πάρα πολλές φορές δικαιολογούμενοι οι Υπουργοί, κατά τη διάρκεια του κοινοβουλευτικού ελέγχου εδώ, εκεί καταφεύγουν. Λένε: "Μα, υπάρχει νόμος. Ψηφίσαμε νόμο".

Κύριε Υπουργέ, είναι γνώρισμα της Κυβερνήσεώς σας ότι υπάρχει ένας νόμος από το 1995, ο περίφημος νόμος για το ασυμβίβαστο ιδιοκτησίας, ραδιοτηλεοπτικών μέσων και από την άλλη πλευρά εργαλαβίας δημοσίων έργων, ο οποίος δεν εφαρμόζεται σε καμία του διατάξη.

Δικός σας νόμος είναι. Θα μπορούσα να σας αναφέρω δεκάδα νόμων που ακριβώς έχουν την ίδια τύχη. Βλέπω, λοιπόν, την πρόταση των κυρίων συναδέλφων σαν μια πέτρα στο τέλμα, όπως είπε ο κ. Μητσοτάκης, το εξειδικεύω όμως στο τέλμα της αδιαφορίας εφαρμογής των υπαρχόντων νόμων, στο τέλμα της αντίληψης ότι τα προβλήματα λύνονται αυτόματα με την ψήφιση νόμων και περιττεύει η εφαρμογή τους. Αυτή είναι η αντίληψη. Νομίζω ότι αυτό ακριβώς προέκυψε και από πολλούς συναδέλφους, οι οποίοι μίλησαν. Πράγματι ξαναφέρνει στην επιφάνεια ένα υπαρκτό πρόβλημα και γίνεται όλη αυτή η συζήτηση. Και το κέρδος είναι ακριβώς όλη αυτή η συζήτηση η οποία

γίνεται.

Και για να καταλάβετε, κύριε Υπουργέ, πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα το οποίο θίγεται, θα αναφερθώ στην εκλογική μου περιφέρεια και στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί εκεί και η οποία είναι οπωσδήποτε σχετική με τα θέματα τα οποία σήμερα συζητούνται.

Ο Πηνειός ποταμός δέχεται τα απόβλητα του Νομού Καρδίτσας, του Νομού Τρικάλων, της επαρχίας Ελασσόνας, της επαρχίας Φαρσάλων, σχεδόν των 3/4 της Θεσσαλικής πεδιάδας. Δέχεται τα κατάλοιπα των γεωργικών φαρμάκων και των λιπασμάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται σε τριάμισι περίπου εκατομμύρια αρδευόμενα στρέμματα. Εκεί καταλήγουν σε τελευταία ανάλυση.

Και ποιο είναι λέτε το αποτέλεσμα; Ο Πηνειός που ήταν παράγων ζωής για τη Θεσσαλική πεδιάδα, σήμερα είναι παράγων θανάτου. Τίποτα δεν ζει στα νερά του Πηνειού, απολύτως τίποτα. Έπαψε η Λάρισα και η ευρύτερη περιοχή να υδρεύεται από τα νερά του Πηνειού. Ξέρετε ότι έχουμε καταφύγει σε γεωτρήσεις για να πουν νεράκι διακόσιοι πενήντα χιλιάδες περίπου άνθρωποι; Ξέρετε ότι φτάσαμε στα διακόσια και διακόσια πενήντα μέτρα για να βρούμε τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα; Ότι κάθε χρόνο ο Δήμος Λαρίσης και άλλοι δήμοι αναγκάζονται να κατεβάσουν τα μηχανήματα και δέκα και είκοσι μέτρα, γιατί πέφτουν τα υδροφόρα νερά παρακάτω; Και αν περάσετε, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες από τη Θεσσαλική πεδιάδα και εγγίσετε κάπου τον Πηνειό, καταλαβαίνετε ότι εκεί υπάρχει θάνατος από την αφόρητη δυσσομία, η οποία διαχέεται στο περιβάλλον.

Τα νερά των καναλιών που όταν υπάρχει νερό στον Πηνειό οδηγούν σε κάποιους επιφανειακούς ταμειυτήρες, είναι δέκα περίπου, ιδιαίτερα στην παρακάμπια περιοχή. Και εκείνα, επειδή αποβάλλονται απόβλητα, εκπέμπουν μια αφόρητη επίσης δυσσομία και καταστρέφεται κάθε ζωή που υπήρχε και δημιουργείται μέσα σ' αυτά. Το ίδιο και στους ταμειυτήρες.

Ζήσαμε κάποιες εικόνες φέτος από τη λειψυδρία. Οι ίδιες εικόνες υπάρχουν και όταν ρυπαίνονται τα νερά των ταμειυτήρων. Τα υπόγεια υδροφόρα στρώματα στα νότια, στην περιοχή μεταξύ Λαρίσης και Φαρσάλων, έχουν ρυπανθεί από τα επιφανειακά λιπάσματα και τα γεωργικά φάρμακα. Ξέρετε ότι υπάρχουν χωριά που σήμερα υδροδοτούνται με υδροφόρες; Πηγαίνουν με το δοχείο το οποίο έχει το κάθε σπίτι να πάρουν νεράκι. Εκεί είμαστε, αυτή είναι η πραγματικότητα. Και στην ίδια περιοχή βρίσκονται τα νερά σε βάθος και τετρακοσίων ακόμη μέτρων. Στην παρακάμπια περιοχή, τα νερά, τα ελάχιστα που υπάρχουν, λόγω του αργιλώδους του εδάφους, τα βρίσκει κανείς σε βάθος διακοσίων πενήντα μέτρων και είναι υφάλμυρα, ακατάλληλα όχι προς πόση μόνο αλλά και για άρδευση ακόμα. Και ακριβώς, συνεπεία της υπεράντλησης νερών και της υποχώρησης των υπογείων υδροφόρων στρωμάτων, δημιουργήθηκαν ρήγματα, τα οποία περνούν μέσα από χωριά και καταστρέφουν σπίτια και άλλες εγκαταστάσεις. Αυτή είναι η κατάσταση, η οποία επικρατεί στη Λάρισα. Κινδυνεύει πραγματικά να μεταβληθεί σε Σαχάρα.

Η λύση είναι πάρα πολύ απλή, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι μόνο η εκτροπή του Αχελώου ή η κατασκευή του ταμειυτήρα της Κάρλας. Όλη η Θεσσαλική πεδιάδα είναι μια τεράστια λεκάνη απορροής υδάτων. Εκβάλλουν και διέρχονται μέσα από τη Θεσσαλική πεδιάδα ο Πηνειός και ένα σωρό παραπόταμοι, ο Λιθαίος, ο Φαρσαλίκης, ο Ενιπέας και πάρα πολλά άλλα μικρά ποτάμια, το Μάτι Τυρνάβου κλπ. Μας πνίγουν το χειμώνα. Ζήσαμε την κατάσταση με τις πλημμύρες που υπήρχαν.

Το ζήτημα είναι πάρα πολύ απλό. Βεβαίως χρειάζονται κάποια χρήματα. Σας είπε ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Τσιπλάκος ότι προς αυτήν την κατεύθυνση κατάφεραν και απέσπασαν κάποια κονδύλια και σήμερα υπάρχουν ακόμα. Τα νερά αυτά τα οποία μας πνίγουν το χειμώνα, πρέπει να τα συγκρατήσουμε το φθινόπωρο, το χειμώνα και την άνοιξη και να τα χρησιμοποιήσουμε όταν μας χρειάζονται. Αυτό κάνει το Ισραήλ, αυτό κάνει η Κύπρος με το 1/10 των βροχοπτώσεων εν σχέσει με την Ελλάδα. Πάρα πολλά νερά υπάρχουν, δυστυχώς όμως δεν υπάρχει βούληση αξιοποίησης αυτών των νερών.

Βεβαίως, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να εκτραπεί και ο Αχελώος. Αν, κύριε Υπουργέ, όσοι έχουν αντίθετη άποψη έλθουν και ζητήσουν δέκα-δεκαπέντε μέρες το καλοκαίρι και περιοδεύσουν τη Θεσσαλική πεδιάδα, θα καταλάβουν πάρα πολύ καλά ότι η προστασία του περιβάλλοντος την οποία θέλουν για κάποιες άλλες περιοχές, ισχύει ίσως αποκλειστικά για τη Θεσσαλία που κινδυνεύει πραγματικά να γίνει Σαχάρα. Τα πάντα καταστρέφονται. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Θέλω να συγχαρώ ιδιαίτερα τους συναδέλφους που είχαν την έμπνευση υποβολής αυτής της πρότασης. Μπορεί οι υπάρχουσες διατάξεις να καλύπτουν κάποια σημεία της, κάποια σημεία όμως δεν καλύπτονται. Έχει όμως πάρα πολύ μεγάλη σημασία η συζήτηση που γίνεται επ' ευκαιρία αυτής της προτάσεως. Και τους αξίζουν θερμά συγχαρητήρια.

Κύριε Υπουργέ, είπε ο κ. Ακριβάκης ότι θυμάται ότι σ' όλα αυτά τα χρόνια που είναι Βουλευτής -πρέπει να είναι είκοσι ή είκοσι τέσσερα δεν θυμάμαι πότε εξελέγη- πέρασε μια πρόταση. Εγώ θυμάμαι ότι πέρασαν τρεις ή τέσσερις, αλλά είναι πάρα πολύ λίγες κάθε πέντε χρόνια να περνά και μια πρόταση. Κάποτε ας ενεργοποιηθεί και αυτή η διάταξη του Συντάγματος ότι, δηλαδή, η νομοθετική πρωτοβουλία μπορεί να προέρχεται από Βουλευτές, οι οποίοι ζουν τα προβλήματα, δεν τα βλέπουν μόνο από της πλευράς της άσκησης εξουσίας, αλλά εμείς τα ζούμε περισσότερο, γιατί έχουμε περισσότερη επαφή, περισσότερο χρόνο επαφής και μ' εκείνους οι οποίοι υποφέρουν από την όξυνση ορισμένων προβλημάτων. Και πιστεύω ότι αυτό ήταν εκείνο το οποίο εξώθησε τους κυρίους συναδέλφους για να υποβάλουν αυτήν την πρόταση. Πράγματι πρέπει να φτάσουμε κάποτε στο σημείο να σκεπτόμαστε ότι και οι Βουλευτές μπορούν να σκεφτούν κάτι σωστό και ότι δεν είναι αποκλειστικό προσόν και προνόμιο της Κυβέρνησης να σκέπτεται σωστά. Και ας το δείξουμε με την πράξη, ψηφίζοντας και μια τέτοια πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής) : Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα, ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Πεντακόσια χρόνια έντυπης παράδοσης του Νέου Ελληνισμού", είκοσι τρεις μαθητές και δύο συνοδοι-δασκαλοι από το 94ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα)

Τελευταία ομιλήτρια είναι η κ. Ελισάβετ Παπαδημητρίου.

Ορίστε, κυρία Παπαδημητρίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Αξίζουν όντως συγχαρητήρια στους τέσσερις συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ για την υποβολή αυτής της πρότασης νόμου, αλλά εγώ δεν θα τους πω συγχαρητήρια, θα τους πω συλλυπητήρια για τη συμμετοχή τους σ' ένα Κοινοβούλιο, όπου όλοι μας έχουμε εκχωρήσει τα συνταγματικά μας δικαιώματα σε μια Κυβέρνηση που εντελώς αλαζονικά, παρά τις διεργασίες και την υπερψήφιση εν τοις πράγμασι της πρότασης στην επιτροπή, ανακοινώνει ότι δεν αποδέχεται την πρόταση και διά του Προέδρου της Βουλής -δι' υμών, κύριε Πρόεδρε- επαναλαμβάνεται ότι η θέση του "κόμματος" είναι ότι την καταψηφίζει.

Πιστεύω ότι μέχρι να αποφασίσουμε ότι η κοινοτική βούληση όπως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Διευκρίνισα, κυρία Παπαδημητρίου, αυτό ...

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Άκουσα τη διευκρίνισή σας, αφήστε με να συμπληρώσω τη δική μου.

Θεωρώ ότι η συνταγματική πρόβλεψη στο εκλεκτό Σύνταγμα του 1975 για κατάθεση της συλλογικής βούλησης των κομμάτων δεν μπορεί να ακυρώνει τη ρήτρα συνείδησης των Βουλευτών σε ένα θέμα που ήταν εξαιρετική επιλογή των συναδέλφων και που είναι και υπερήμερο και που δεν καλύπτεται από νόμους. Είναι η δική μου πρόταση. Δεν καλύπτεται από τους νόμους, όπως τους επιτρέπεται, με προβλέψεις των ιδίων των νόμων, να εφαρμόστούν.

Και θα γίνω σαφής. Υπάρχει πληρότης, πανωπλία ανυπαρξίας πολιτικής ως προς την εκμετάλλευση, τη συντήρηση, την προστασία των υδάτινων πόρων. Υπάρχει παντελής έλλειψη πολιτικής για την αξιοποίηση των επιφανειακών πόρων και ό,τι έ-

χει γίνει και έχει κατατεθεί ως έργο -όπως πολύ σωστά παραδέχθηκαν και συνάδελφοι άλλων πτερύγων- από την κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει σταματήσει.

Η Κύπρος, το κοντινό μας νησί των Ελλήνων συμπατριωτών μας, δεν μας έδωσε επαρκές παράδειγμα για να ξεκινήσουμε εγκαίρως.

Υπάρχει παντελής ανυπαρξία σκέψης έστω για την αξιοποίηση των υποθαλασσίων πηγών της χώρας μας. Και δεν εννοώ μόνο για τον άκριτα αναβαλλόμενο Ανάβαλο του νομού μου -και ευχαριστώ τον κ. Κεδικόγλου που πριν από μένα υπερθεματίζει για μένα, για τον Ανάβαλο- αλλά υπήρξε μελέτη της Asosiete Generale des Eaux της Μασσαλίας το 1991 -θα το βρείτε στα κιτάπια σας, κύριε Υπουργέ- που απεδείκνυε ότι και η μεταφορά από την Τριχωνίδα, ίσως και από άλλες πηγές, θα ήταν ακριβότερη από την αξιοποίηση κάποιων υποθαλασσίων πηγών του Κορινθιακού Κόλπου. Βρισκόμαστε στην καταγραφή των ετών της δεκαετίας του '60, ως προς τη μελέτη των υποθαλασσίων πηγών.

Δεύτερον, εγώ δεν μπορώ να καταλάβω γιατί πρέπει να μην αποδεχόμαστε καθόλου πρόταση για αξιοποίηση μερικώς της αφαλάτωσης.

Και γίνομαι και εδώ σαφής. Μικρή ποσότητα αφαλατωμένου νερού προστιθέμενο σε αντλούμενο νερό από εναλλακτικούς υπόγειους υδροφορείς -που είναι περίπου η μισή Ελλάς, αλλά είναι κυρίως η βόρειος Πελοπόννησος- θα μπορούσε να χαμηλώσει τα PPM που φτάνουν και στις τρεις χιλιάδες και στις τέσσερις χιλιάδες εκατό πρόσφατα στην πεδιάδα των Ιρίων στην Αργολίδα, στα επίπεδα κάτω από τριακόσια που είναι αποδεκτά για να αρδεύσουν (αντί να ζητάμε σήμερα, το 2000, να θυσιάσουμε το εκλεκτό για ύδρευση νερό της Λέρνας) και να είναι αυτό το υλικό πρόσμειξης για τον Ανάβαλο.

Έχουμε, λοιπόν, τρεις πηγές. Πρέπει να βλέπουμε και την πρόσμειξη ως εργαλείο. Και δεν κοιζώ γλαύκας στο ελληνικό Κοινοβούλιο, το κάνουν όλοι οι λαοί της γης. Το λιμάνι Μιου στη Γαλλία το κάνει σαράντα χρόνια. Είναι ανάγκη εμείς να τετραγωνίσουμε τον κύκλο, όλους τους κύκλους; Κάθε Έλληνας Υπουργός πρέπει να πάψει να είναι οδοντογιατρός, να γίνεται μηχανικός, να γίνεται περιβαλλοντολόγος για να μαθαίνει... ενώ καταστρέφεται η Ελλάς;

Υπάρχει κατατεθειμένη εμπειρία, κύριε Υπουργέ, και ξέρω ότι εσείς έχετε και πρόσβαση και γνώση αυτής της εμπειρίας. Όσον καιρό είστε στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αξιοποιήστε την.

Πιστεύω λοιπόν, ότι χρειάζεται μία σύνθετη και ολοκληρωμένη αξιοποίηση όλων των μέσων και βεβαίως χρειάζεται διαχείριση.

Στον προϋπολογισμό του 1997 μαζί με την κατάργηση κάποιων δημόσιων φορέων -όπως σας είπα και στην Επιτροπή του ΟΚΧΕ, ξέρω και εγώ καμιά δεκαριά από αυτούς, καταργώσατε και το Ι.Γ.Μ.Ε. Έρχεστε τώρα και εξαγγέλλετε μετά από τρία χρόνια ότι θα φτιάξετε άλλο φορέα διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Μέχρι να τον φτιάξετε τι θα γίνει;

Σας μίλησε ο συνάδελφος για τέσσερα Υπουργεία που ερίζουν χωρίς κανένα να κάνει τίποτε για τα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Λοιπόν, σας πληροφορώ ότι κανένα δεν μπορεί να ασκήσει αρμοδιότητα εν τοις πράγμασι, γι' αυτό λέω ότι δεν έχουμε θεσμικό πλαίσιο. Στο νόμο για την ενίσχυση της περιφερειακής διοίκησης αποκεντρώθηκαν περιβαλλοντικές αρμοδιότητες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στις έδρες των νομαρχιών και στις έδρες των περιφερειών.

Ακούστε, λοιπόν. Όλες, εκτός από τις περιοχές εκείνες, τις μεγάλες υδρογεωλογικές περιοχές, όπου υπάρχουν εδαφικές ενότητες ενταγμένες στη Συνθήκη RAMSAR ή στο Πρόγραμμα Natura. Όλη η Ελλάς και οι δεκατέσσερις περιφέρειες έχουν περιοχές του Natura.

Άρα, δικαιούμαι να θεωρήσω ότι η αρμοδιότητα είναι μόνο δική σας. Πάρτε την λοιπόν, και πάψτε να μας απαντάτε για σοβαρότατα έργα και για φοβερές παραλείψεις -που δεν είναι μόνο παραλείψεις, είναι ηθελημένη στήριξη απιθάνων συμπεριφορών και θα το ονοματίσω εδώ μέσα- ότι δεν είναι αρμοδιότητάς σας.

Επί έξι μήνες μου απαντούν τέσσερα Υπουργεία “πηγαίνετε στο διπλανό Υπουργείο” και κανένα Υπουργείο δεν παίρνει θέση.

Πρώτον, τι θα γίνει με το έργο του Αναβάλου στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και δεύτερον, τι θα γίνει με την αφαίμαξη της Στυμφαλίας που αποτελεί έναν ταμειευτήρα συγκοινωνούν δοχείο με τους υπόγειους υδροφορείς του Νομού μου, της Αργολίδος και όχι μόνο φαντάζομαι.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κυρία συνάδελφε, η μεταφορά είναι φτηνό πράγμα σήμερα ιδίως δια θαλάσσης.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριε Κεδικόγλου, αν θέλετε αφήστε με να ολοκληρώσω.

Γίνεται αφαίμαξη της Στυμφαλίας δι' αγωγού Φ 100, ένα μέτρο διάμετρος, να τροφοδοτήσει -λένε- την ύδρευση της Κορίνθου, αλλά η μελέτη έχει και μερικά χιλιόμετρα πιο πέρα προς τα διυλιστήρια. Ασυζητητή και τα διυλιστήρια δικαιούνται και οφείλει η πολιτεία να τους παράσχει νερό. Αν κοιτάξετε τη γεωμορφολογία του εδάφους έχετε μία εκπληκτική δυνατότητα αξιοποίησης της διαχείρισης των επιφανειακών πόρων.

Το Κεφαλάρι έχει στεγνώσει και η Λέρνα έχει ταπεινωθεί ογδόντα πέντε πόντους και δεν ιδρώνει κανενός το αυτί. Χωρίς περιβαλλοντική μελέτη με γράμμα του υπαλλήλου σας, του εκλεκτού κ. Τολέρι, σας δηλώνεται ότι δεν έχει κατατεθεί περιβαλλοντική μελέτη. Πώς παίρνετε αυτό το νερό και πώς αγνοείτε τις κραυγές ενός λαού, της νομαρχίας και της εκπροσώπου αυτού του λαού; Τι πρέπει να κάνουμε, δηλαδή; Διαδήλωση των εποχών του 1981 για να μας πάρете χαμπάρι;

Δεύτερον, Ανάβαλος. Το σοβαρότερο έργο στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. της διακυβέρνησης Μητσotάκι και της Νέας Δημοκρατίας ήταν αυτή η απλή σκέψη που είπε ο κ. Κεδικόγλου. Δηλαδή στα δεκατρία μισις τρισεκατομμύρια τα εννιά μισις για τη γεωργία θα πάνε στη διάθεση κολλύβων, διότι περί κολλύβων πρόκειται, για τις επιδοτήσεις λέγω που κλείνουν το στόμα, την παραγωγή προϊόντων που θα κριθούν, γιατί όντως είναι, υπερπαραγμένα και θα ταφούν σε χωματερές μη υγιεινομικής ταφής. Τρία χρόνια μετά την οδηγία συνεχίζετε παράνομα και θάβετε προϊόντα σε μη υγιεινομικής ταφής χωματερές...

Τι έκανε, λοιπόν, ο Μητσotάκης και η Κυβέρνησή του; Είπαν ότι η διαχείριση των υδάτινων πόρων και η εξασφάλιση του έργου του Αναβάλου, του έργου του Αχελώου δεν είναι αρδευτικά έργα, γιατί αν είναι αρδευτικά δεν είναι επιλέξιμα. Δεν μπορεί οι κουτόφραγκοι να συνεχίζουν να μας δίνουν λεφτά για να θάβουμε. Είναι έργο περιβαλλοντικής αναβάθμισης των υδροφόρων. Και σας βάζουμε και τα έξι δισεκατομμύρια στο ενδιάμεσο ταμείο, στο προσωρινό μέσο συνοχής. Αυτά είναι τα τελευταία λεφτά που μπήκαν στον Ανάβαλο και σε πολλά άλλα έργα αναβάθμισης και παροχής των υδάτινων πόρων. Και συζητάμε τώρα αν θα μπουν οκτώ ή αν θα μπουν είκοσι οκτώ δις.

Έρχεται ένα ολόκληρο “τασίρκο” από Υπουργούς και Υφυπουργούς στην Αργολίδα χωρίς να καλέσουν τους εκπροσώπους του λαού, τους Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, μπουκάρουμε στη σύσκεψη -αξιολογώ τη λέξη και τη χρησιμοποίηω, γιατί αυτό έκανα- και λένε “μου είπε ο κ. Λαλιώτης ότι θα δώσει είκοσι πέντε”. Άλλα μου λέει εμένα ο κ. Λαλιώτης και άλλα η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Λοιπόν, λέω μέσα στο Κοινοβούλιο -και να γραφτεί- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση σας πείζει για να πάψετε να βλέπετε το έργο του Αναβάλου ως αρδευτικό έργο. Είναι περιβαλλοντικό έργο μεγάλης ανάγκης. Στα τριακόσια PPM δεν ανθοφορούν τα δέντρα, στα χίλια πεθαίνουν τα άλογα και έχουμε τέσσερις χιλιάδες εκατό PPM στον Ανάβαλο.

Χρειάζεται εξυγίανση όλο το έργο και χρειάζεται και προώθηση. Δεν υπάρχουν σοβαρότερα έργα υποδομής απ' αυτό το έργο, που θα βοηθήσει τους υπόγειους υδροφορείς της μεζονος έκτασης.

Σας ικετεύω, κύριε Υπουργέ, εσείς με την οικολογική ευαισθησία να κάνετε σαφές στον Υπουργό Δημοσίων Έργων -και βάζω σε παρένθεση αυτό που παγίως λέω, ότι είναι ντροπή το 2000 να φοράμε το σκουφί και των δημοσίων έργων και του περιβάλλοντος μαζί, δύο αντιμαχόμενων παμφάγων προγραμμαμάτων, γιατί έτσι είναι- και να δώσετε την περιβαλλοντική διά-

σταση στα έργα που πρέπει.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ναι, αλλά κάνετε επερώτηση. Δεν μιλάτε επί του νομοσχεδίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Επερώτηση για ενάμισι λεπτό παραπάνω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Όχι γι' αυτό, αλλά επί δέκα λεπτά σας παρακολουθώ ότι μιλάτε για τα έργα του Αναβάλου και την περιοχή σας. Αυτό είναι θέμα επερώτησης. Δεν είναι θέμα του νομοσχεδίου. Επί του νομοσχεδίου αναφερθήκατε πέντε λεπτά.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ασυζητητή είναι ένα θέμα που ενδιαφέρει πάρα πολύ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τέλος πάντων. Το λέω, γιατί κάνετε και κριτική. Συνεχίστε.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: ... αλλά θεωρώ ότι είναι και το πιο επιτυχημένο παράδειγμα. Το αξιοποίησε και ο Βουλευτής Εύβοιας. Θεωρώ ότι και εκείνος πιστεύει και όλοι πιστεύουμε ε-δώ ότι είναι το μεγαλύτερο παράδειγμα ανυπαρξίας κυβερνητικής πολιτικής.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι μεζονος σημασίας.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς.

Ο κ. Κρητικός έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους για τη θετική τους συμπαράσταση στην πρόταση νόμου. Αυτό σημαίνει ότι ήταν στη σωστή κατεύθυνση, αυτό σημαίνει ότι άγγιξε ένα μεζονος σημασίας θέμα. Και το θεωρώ μεζονος σημασίας, γιατί όπως είπα και στην πρωτολογία μου, μαζί με το δημογραφικό πρόβλημα, αφορούν το μέλλον του τόπου στη βιολογική του διάσταση αλλά και στην οικονομική του διάσταση.

Είπα και στην αρχή, ότι η πρόταση θίγει μόνο μια πτυχή του ζητήματος. Δεν ήταν δυνατόν, με τις περιορισμένες δυνατότητες που έχει ο Βουλευτής σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε στοιχεία, να αγκαλιάσει όλο αυτό το ζήτημα. Γι' αυτό η συνολική λύση του θέματος αφορά την Κυβέρνηση, αφορά την πολιτεία και βεβαίως σε συνεργασία και με όλες τις δυνάμεις και φορείς να καταρτίσει ένα πρόγραμμα και να χαράζει μια συγκεκριμένη μακροπρόθεσμη πολιτική, με προοπτική τη διαχείριση και την προστασία, την ανάπτυξη και τον εμπλουτισμό του υδάτινου πλούτου της χώρας. Το μέλλον μας απειλεί με τιμωρίες αν ολιγωρήσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, θητεύω σ' αυτήν την Αίθουσα από το 1977 και η μακρά αυτή εμπειρία μου λέει ότι όλες οι υποσχέσεις απέναντι σε προτάσεις νόμων που έχουν συζητηθεί εδώ, γίνονται πάντοτε για τις καλές νδες.

Επιστημαίνω στον κύριο Υπουργό, ο οποίος είναι καινούριος και δεν είναι και κοινοβουλευτικός ότι και αυτό το οποίο είπε ό-τι, δηλαδή, σε μερικούς μήνες, θα φέρει νόμο, θα αναγκαστεί να το παρατείνει για πολλούς μήνες ή και σε άλλες βουλευτικές περιόδους. Αυτό μας λέει η εμπειρία. Εύχομαι να διαφυσθώ.

Πρέπει να τονίσω επίσης ότι οι προτάσεις νόμων είναι δικαίωμα της Βουλής, είναι δικαίωμα του Βουλευτή και είναι θεσμός που εισήχθη στο δημοκρατικό μας Σύνταγμα με την αναθεώρηση του 1975. Μέχρι τότε τη νομοθετική πρωτοβουλία την είχε η Κυβέρνηση. Σήμερα, κατά άρθρο 73 παράγραφος 1, τη νομοθετική πρωτοβουλία, δηλαδή το δικαίωμα κατάθεσης προτάσεων νόμων και νομοσχεδίων το έχει η Βουλή και η Κυβέρνηση. Προηγείται στη διατύπωση η Βουλή. Και επίσης το άρθρο 74 παράγραφος 6, μιλάει για το δικαίωμα συζήτησης προτάσεων νόμου που προέρχονται από τη Βουλή μία φορά το μήνα και ορίζει ο Κανονισμός την τελευταία Πέμπτη του κάθε μηνός.

Δεν θέλω να αναφερθώ σε άλλες διατάξεις, σε άλλους θεσμούς που υπνώνουν με ευθύνη δική μας, όπως το άρθρο 60 παράγραφος 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο ο Βουλευτής έχει απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και ψήφου κατά συνέ-δση. Αυτό το κυρίαρχο, το ιερό, δικαίωμα της βούλησης που εκφράζεται σε αυτήν την Αίθουσα, πότε λειτούργησε; Όσες φορές λειτούργησε αυτό έγινε με ηρωισμό. Και δεν χρειάζεται ηρωισμός για να εκφραστεί η λαϊκή βούληση σ' αυτήν την

Αίθουσα. Χρειάζεται συνείδηση και μόνο.

Τα λέω αυτά για να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, τον εγωισμό της εκτελεστικής εξουσίας αδιακρίτως μορφής, σχήματος και εποχής, η οποία όταν θέλει να ικανοποιήσει τον εγωισμό της επιστρατεύει όλες τις μεθόδους, όπως κομματικές πειθαρχίες, παραιθεταρχίες κλπ. Τα ξέρετε άλλωστε. Όταν όμως η Βουλή πρόκειται να ικανοποιήσει δικές της βουλήσεις, δικά της αιτήματα, τότε προσκρούει στην άρνηση της εκτελεστικής εξουσίας. Κάποτε -και αυτή η Βουλή έχει ίσως την τελευταία ευκαιρία- δεν είναι ώρα να αναπτύξω κάποιες ευρύτερες σκέψεις-για να αναβαθμίσει το ρόλο της και να εναρμονιστεί με τη λαϊκή κυριαρχία σε ευθεία γραμμή, με ομφάλιο λώρο, χωρίς παρεμβάσεις, χωρίς παρεκκλίσεις, χωρίς προσεγγίσεις τρίτων.

Στη μακρά μου θητεία σ' αυτήν την Αίθουσα θυμάμαι ότι έχουν γίνει δεκτές μόνο πέντε προτάσεις νόμων, οι οποίες δεν είχαν κόστος και οι οποίες έγιναν δεκτές εκ των πραγμάτων. Μια ήταν για το Καθίδρυμα της Τήνου, με πρόταση του αείμνηστου Ζίγδη, την οποία έδωσε σε Βουλευτές, γιατί τότε ο ίδιος δεν ήταν Βουλευτής. Αυτή ήταν το 1977 ή το '78.

Μια άλλη πρόταση ήταν του υποφανομένου, ακολούθησε και δεύτερη άλλων συναδέλφων, για την αναγνώριση της 1ης Οκτωβρίου ως ημέρας για την τρίτη ηλικία.

Υπάρχουν και τρεις άλλες προτάσεις, ίσως να είναι και κάποια ακόμα, που πιθανόν να μου διαφεύγει.

Μία από τις προτάσεις που έγιναν δεκτές ήταν η καθιέρωση ως ημέρας τιμής των Ποντίων της 19ης Μαΐου, νόμος ο οποίος εφαρμόζεται, διότι εκδόθηκαν και τα προεδρικά διατάγματα, σε εφαρμογή και σε εκτέλεση αυτού του νόμου. Προήλθε από Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, ίσως και άλλων κομμάτων, και έγινε ομοφώνως δεκτή.

Ακόμα, πρόταση νόμου από την Πολιτική Άνοιξη για την καθιέρωση της 24ης Απριλίου ως ημέρας μνήμης για τη γενοκτονία των Αρμενίων. Έγινε ομόφωνα δεκτή και αυτή η πρόταση, εξεδόθησαν και τα προεδρικά διατάγματα και βεβαίως τιμάται η ημέρα της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Η τρίτη πρόταση νόμου ήταν το 1997 και ήταν πρόταση του Γιάννη Χαλαράμπους για τη γενοκτονία του Μικρασιατικού Ελληνισμού. Έγινε και αυτή ομόφωνα δεκτή. Τρία χρόνια από τότε δεν έχουν εκδοθεί τα προεδρικά διατάγματα. Δεν θα αναφερθώ στο γιατί δεν έχουν εκδοθεί, γιατί είναι άλλο θέμα και άλλης ώρας. Θέλω να τονίσω όμως ότι δεν εφαρμόζεται αυτός ο νόμος, τρία χρόνια τώρα, γιατί δεν έχει εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα.

Κύριε Υπουργέ, μίλησα με κάποια εμπειρία. Γι' αυτό είπα ότι γνωρίζω καλά τις ελληνικές καλές και κακές. Γι' αυτό είπα ότι υπάρχει πολιτική βούληση εκφράζεται. Η πρόταση νόμου επί της αρχής δεν προσέκρουσε σε καμία αντίθεση. Ήταν ομόφωνα. Δεν έχουμε παρά να δεχθούμε την αρχή της πρότασης νόμου, επιφυλασσόμενοι για την ανάπτυξη των διατάξεων, ενσωματώνοντας και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια άλλη συζήτηση, που θα δεσμεύει χρονικά, την ολοκλήρωση αυτού του νομικού πλαισίου για την προστασία αυτού του μεγάλου αγαθού. Και να συμπεριληφθεί και εκείνο το μέγα θέμα, το οποίο αναφέρατε και για το οποίο είμαι σύμφωνος, δηλαδή ο φορέας διαχείρισης των υδάτινων πόρων της χώρας, ο Εθνικός Φορέας Υδάτων. Η πρόταση είναι ανοιχτή για οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις, είναι ανοιχτή σε βελτιώσεις, σε απαλλείψεις, σε προσθήκες, για να βγει ό,τι το καλύτερο απ' αυτήν τη Βουλή, από τις βουλήσεις των μελών της Αίθουσας αυτής ή αυτήν την στιγμή ή σε άλλη στιγμή.

Αλλά αν έχετε την πρόθεση, δεχτείτε την πρόταση επί της αρχής και αφήστε τη συζήτηση επί των άρθρων, για τα οποία έχουμε λίγο ή πολύ όλοι τις επιφυλάξεις μας. Και εγώ βεβαίως, μελετώντας τώρα τα άρθρα, βλέπω σε συγκεκριμένη διάταξη ότι δεν προκύπτει εκείνο που προκύπτει από τις γενικές διατάξεις του Ποινικού Δικαίου, η διαφοροποίηση των αδικημάτων εξ αμελείας, από τα αδικήματα παραδείγματος χάρι εκ προθέσεως.

Και επαναλαμβάνω η πρόταση είναι ανοιχτή στην κάθε προσθήκη που τη βελτιώνει, την εμπλουτίζει, τη διευρύνει και την καθιστά περισσότερο χρήσιμη.

Τελειώνοντας, θα αναφέρω μία αγόρευση, του αείμνηστου

Παναγιώτη Κανελλόπουλου. Συζητιόταν πρόταση νόμου του υποφανομένου δηλαδή δική μου, "για τη δημιουργία ταμείου επικουρικής ασφάλισης των ναυτικών" και θυμάμαι τον αείμνηστο Παναγιώτη Κανελλόπουλο ο οποίος είπε: "Γιατί, κύριε Υπουργέ, δεν κάνετε δεκτή μία πρόταση την οποία βρήκα απόλυτα σωστή;". Και πράγματι ήταν μία από τις καλοδιατυπωμένες προτάσεις. "Γιατί δεν δέχεσθε και από τη Βουλή μια πρόταση νόμου," συνέχισε ο Π. Κανελλόπουλος. "Το καινούριο Σύνταγμα" -ήταν η απορία του Παναγιώτη Κανελλόπουλου- "για ποιο λόγο προβλέπει τη νομοθετική πρωτοβουλία από τη Βουλή και γιατί να προσκρούει αυτή η πρωτοβουλία στον εγωισμό της εκτελεστικής εξουσίας;". Τότε ήταν Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Κάποτε η Βουλή πρέπει να γνωρίσει τη δύναμή της. Και για να γνωρίσει τη δύναμή της πρέπει να αστράψει φως για να γνωρίσει τον εαυτό της. Δεν μπορεί προτάσεις σωστές, σκέψεις σωστές, οι οποίες αποβλέπουν στη βελτίωση της κοινωνίας μας, στην αντιμετώπιση προβλημάτων που απασχολούν τον ελληνικό λαό να μη γίνονται δεκτές μετά από μία συζήτηση, κατά την οποία υπήρξαν συγκλίσεις από όλες τις πτέρυγες. Γιατί δεν μπορούμε να δεχθούμε την αρχή της πρότασης και να επιφυλαχθούμε για τα άρθρα;

Με αυτές τις σκέψεις υπερασπίζομαι και αυτήν τη στιγμή την πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Εκείνο το οποίο συγκράτησα ως πολύτιμο συμπέρασμα από αυτήν τη συζήτηση -ειπώθηκαν βέβαια αρκετά ενδιαφέροντα πράγματα- είναι αυτή η ανάγκη, θα έλεγα, της Βουλής να νομοθετεί και όχι μόνο να συζητά ή να ψηφίζει προτάσεις οι οποίες έρχονται από την Κυβέρνηση. Αυτή όμως είναι μία διαδικασία όχι τόσο απλή, που θα έπρεπε να σκεφθείτε και εσείς, να σκεφθεί και η Κυβέρνηση ενδεχομένως, διαδικασία μέσα από την οποία η επεξεργασία αυτών των προτάσεων θα ήταν αποτέλεσμα εργασίας ομάδων εμπειρογνομόνων, τόσο στο επίπεδο της Βουλής όσο και στο επίπεδο της Κυβέρνησης, έτσι ώστε να έρχονται στη Βουλή σχέδια νόμου, τα οποία θα είναι και επεξεργασμένα, θα είναι και ώριμα, θα έχουν και τη σφραγίδα και την υπογραφή των ειδικών, και από την άλλη μεριά θα εκφράζουν ακριβώς αυτούς τους δύο πόλους του δημοκρατικού μας συστήματος, δηλαδή τη Βουλή, που εκφράζει τη λαϊκή θέληση και την Κυβέρνηση, που εκφράζει την εκτελεστική εξουσία.

Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτό είναι πράγματι ένα καλό συμπέρασμα, πολύ χρήσιμο, αλλά νομίζω ότι τα πράγματα δεν είναι ακόμα ώριμα για να πάμε σε μια τέτοια κατεύθυνση. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν κρίσιμα θέματα και προκλήσεις για το μέλλον, παραδείγματος χάρι αυτήν τη στιγμή γίνεται μια πάρα πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα της αντικειμενικής ευθύνης. Για τη θέσπιση, δηλαδή, και την ένταξη στο δικαιοκρατικό μας σύστημα της αρχής και της έννοιας της αντικειμενικής ευθύνης, έννοια η οποία ενδιαφέρει πάρα πολύ τα ζητήματα του περιβάλλοντος και όχι μόνον.

Θα ήταν, λοιπόν, ενδιαφέρον και η ίδια η Βουλή να αρχίσει να επεξεργάζεται αυτήν την ιδέα και αυτήν την πρόταση πριν μας έρθει "καπέλο" ως το πω έτσι, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τότε πάλι θα φωνάζουμε όπως ο κ. Καρατζαφέρης ότι οι δοτοί των Βρυξελλών θα επιβάλουν στην Ελλάδα τις απόψεις τους. Δεν είναι έτσι τα πράγματα ή πολλές φορές μπορεί να είναι και έτσι, αν εμείς αμελήσουμε, αν εμείς δεν προλάβουμε, εφόσον δεν μπορούμε να επικαλεσθούμε άγνοια των πραγμάτων.

Κατά τα άλλα βέβαια δεν πρόκειται για δοτά σχήματα σε ό,τι αφορά τις Βρυξέλλες, συμμετέχουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμμετέχουμε στο Συμβούλιο Υπουργών, συνδιαμορφώνουμε τις πολιτικές προτάσεις με τις επεξεργασίες νόμων.

Το δεύτερο το οποίο συγκράτησα και θα ήθελα να το αναφέρω είναι ότι ενώ η πρόταση των κυρίων Βουλευτών αφορούσε κυρίως τα θέματα ποιότητας νερού και καταλογισμού ευθυνών, σε τελευταία ανάλυση η συζήτηση έγινε επί άλλου θέματος, επί του θέματος της διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Θεωρώ

ότι αυτό πράγματι είναι το μεγαλύτερο από άποψη στρατηγικής ζήτημα, το ζήτημα της διαχείρισης, γι' αυτό ανέφερα κιόλας την ανάγκη και την πρόθεση της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην ίδρυση του Εθνικού Φορέα Υδάτων, πράγμα το οποίο βεβαίως χρονίζει και το οποίο θα μπορούσε να είχε επιβληθεί εδώ και αρκετά χρόνια ή και δεκαετίες θα έλεγα, όπως επίσης και το με-
τρό θα μπορούσε να είχε γίνει από το 1900.

Το τρίτο θέμα το οποίο θέλω να ξεκαθαρίσω είναι σε ό,τι αφορά τις ευθύνες και την κατανομή τους μεταξύ Κυβέρνησης και άλλων θεσμών όπως είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τα πράγματα είναι ξεκάθαρα από την άποψη των ρόλων. Η Κυβέρνηση σχεδιάζει, η Κυβέρνηση αν θέλετε έχει την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών έργων σε ό,τι αφορά μεγάλες εγκαταστάσεις και μεγάλα έργα, αλλά από εκεί και πέρα για έργα μικρότερης και τοπικής σημασίας για βιομηχανίες ή δραστηριότητες τοπικής σημασίας και ενός ορισμένου μεγέθους την ευθύνη την έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τα πράγματα είναι ξεκαθαρισμένα. Γιατί δεν εφαρμόζονται οι νόμοι; Αυτό είναι ένα πολύ γενικότερο ερώτημα, το οποίο προφανώς δεν μπορούμε τώρα να συζητήσουμε, αλλά εν πάση περιπτώσει η μη εφαρμογή των νόμων δεν αφορά πρώτον μόνο την Κυβέρνηση, αφορά σαφώς και την Κυβέρνηση, αφορά στο σύνολό της την κοινωνία και έχει ιστορικές ρίζες θα έλεγα. Το γεγονός ότι κτίστηκαν στην Ελλάδα αυθαίρετα, δεν οφείλεται π.χ. στην έλλειψη νόμων.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και θέλω να πω μόνο ένα πράγμα. Σε ό,τι αφορά την ποιότητα των νερών, υπάρχει πράγματι ένα πλήρες νομοθετικό πλαίσιο. Αυτήν τη στιγμή μέτρησα τις κοινές υπουργικές αποφάσεις οι οποίες ψηφίστηκαν κατ' εφαρμογή οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα των πόσιμων νερών. Ξέρετε πόσες είναι; Είκοσι τρεις από το 1976. Έχουμε είκοσι τρεις κοινές υπουργικές αποφάσεις που αφορούν ακριβώς αυτό το θέμα, κατ' εφαρμογήν οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και μόνο αυτό τα λέει όλα. Δεν νομίζω ότι εκείνο που μας λείπει είναι οι νόμοι. Και άλλοι νόμοι και μάλιστα αποσπασματικοί σε ένα μωσαϊκό νόμων, το οποίο ενδεχομένως δεν μπορούμε ούτε να παρακολουθήσουμε ούτε να κατανοήσουμε. Αμφιβάλλω αν το ξέρατε ότι υπάρχουν είκοσι τρεις αποφάσεις. Ούτε εγώ το ήξερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτό όμως τι σημαίνει, κύριε Υπουργέ; Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να γίνει μία κωδικοποίηση και αυτήν την κωδικοποίηση πρέπει να την κάνετε εσείς.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Εκεί θέλω να καταλήξω. Αυτή η κωδικοποίηση αλλά και η διεύρυνση αν θέλετε, της θεματολογίας γίνεται με αυτήν την οδηγία. Αυτή η οδηγία δεν θίγει μόνο θέματα ποιότητας νερού, θίγει θέματα ποσότητας, θέματα διαχείρισης, θέματα νέων θεσμών και γι' αυτό είναι πλήρης και γι' αυτό αξίζει να την υποστηρίξουμε και γι' αυτό σας παρακαλώ αν έχετε προτάσεις εγώ είμαι πρόθυμος να συνεργαστώ μαζί σας και να τις ενσωματώσω και αυτό το υπόσχομαι στην οδηγία αυτή η οποία πράγματι τουλάχιστον σε ό,τι με αφορά ελπίζω να έρθει πολύ σύντομα επικυρωμένη και προς χρήση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τρυφωνίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Εγώ θα συμφωνήσω με τον κύριο Υπουργό, ότι η σύνταξη ενός τεχνοκρατικού θα έλεγα νόμου, μόνο και μόνο από το Βουλευτή, χωρίς να έχει την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη είναι πράγμα δύσκολο. Και ίσως αποτελεί μια από τις συνιστώσες της κοινοβουλευτικής μας λειτουργίας. Πρέπει σ' αυτό το σημείο το θέμα των συνεργατών οπωσδήποτε να διευρυνθεί ώστε οι Βουλευτές να έχουν την τεχνοκρατική υποστήριξη, να επιτελέσουν το νομοθετικό τους έργο όχι μόνο να υπηρετούν σωστά το λαό τον οποίο εκπροσωπούν.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, κύριε Υπουργέ, έχουμε μια ευτυχή συγκυρία. Αφ' ενός μεν την πρωτοβουλία των Βουλευτών να καταθέσουν μια πρόταση νόμου, τεχνοκρατικά ας πούμε ατελή και αφ' ετέρου την ίδια χρονική περίοδο έχουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση μια συναπόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της επιτροπής για ένα τεχνικώς άρτιο κείμενο το

οποίο θα μπορούσατε κάλλιστα να το παντρέψετε.

Εγώ σαν Βουλευτής δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ενώ αναγνωρίζετε την ανάγκη επέμβασης πάνω στο ισχύον νομικό καθεστώς της χώρας όσον αφορά τη διαχείριση και την ποιότητα των υδάτινων πόρων, αυτά τα δυο δεν τα παντρεύετε. Και να έλεγα ότι την κατέθεσαν Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, θα είχατε έναν πρόσθετο λόγο. Εδώ όμως την πρόταση αυτή την καταθέτουν συνάδελφοι της Συμπόλιτευσης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και αντί να αρπάξετε την ευκαιρία και να κτυπήσετε όλους εμάς τους Βουλευτές, τιμώντας την πρόταση των συναδέλφων μας, εσείς την απορρίπτεται και επί της αρχής αναγνωρίζοντας συγχρόνως ότι πρέπει να επέμβετε ύστερα από εννέα μήνες. Πιστεύω ότι το ρίχνετε στις καλές δυνάμεις όπως είπα και ο κ. Κρητικός προηγούμενως. Αυτό μαρτυρά η παράδοση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και σ' αυτήν τη Βουλή και στο συγκεκριμένο θέμα αν θέλετε. Τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος της δεκαετίας του '70 και αρχές του '80 τις επικυρώσατε νομοθετικά και τις κάνατε μέρος της εθνικής νομοθεσίας το 1986, ύστερα από έξι χρόνια. Σήμερα όμως δεν έχουμε αυτήν την πολυτέλεια του χρόνου. Όλοι οι συνάδελφοι, απ' όλα τα κόμματα είπαν, ότι πρέπει να επέμβουμε άμεσα και γι' αυτό πολύ σωστά έβαλαν και το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Γιατί τίθεται πλέον και θέμα ποσότητας και όχι μόνο ποιότητας.

Η τελευταία οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με τους δυο νόμους του 1950/86 και του 1939/87 αλλά και οι τελευταίες οδηγίες τις οποίες έχουμε θεσμοθετήσει, είναι ικανό πλαίσιο. Εκείνο που λείπει είναι ο χωροφύλαξ για να εφαρμόσει το νόμο. Και σ' αυτό το θέμα πρέπει να επέμβετε. Γι' αυτό λέμε ότι υπάρχουν και ένα υπόβαθρο στο ελληνικό κράτος όπως το Ελληνικό Χημείο του Κράτους, οι υγειονομικές υπηρεσίες κλπ. Αν θέλετε είναι η κωδικοποίηση δράσεων που απαιτείται και όχι νόμων. Και πάνω σ' αυτό δεν λέτε τίποτα. Δεν τολμάτε να βάλετε το δάκτυλο επί τον τύπο των ήλων και το ρίχνετε στις καλές δυνάμεις. Εμείς αυτό πιστεύουμε και η Νέα Δημοκρατία, υποστηρίζει την πρόταση επί της αρχής προσβλέποντας ότι θα έπρεπε και σεις έστω την τελευταία στιγμή να αναστείλετε τη συνέχεια της συζήτησης ή να το ψηφίσουμε όλοι επί της αρχής και ύστερα εν ευθέτω χρόνω και αφού έχοντας μπροστά την οδηγία σαν μπορούσατε το ξαναφέρνεται στο Κοινοβούλιο για να πάρει την ολοκληρωμένη μορφή την οποία πρέπει να έχει ένας νόμος ο οποίος θα έχει την επικύρωση του Εθνικού Κοινοβουλίου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα αφ' ενός να εκφράσω την εκτίμησή μας στην πρωτοβουλία των συναδέλφων που ανεξάρτητα της τύχης που θα έχει η πρόταση νόμου αυτή, μας έδωσε τη δυνατότητα να ξεδιπλώσουμε τη συζήτηση γύρω από αυτό το τόσο σοβαρό θέμα που λέγεται προστασία των πόσιμων νερών αλλά και γενικότερα για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας.

Αφ' ετέρου δε θα ήθελα να εκφράσω τη λύπη μου γιατί μια πρόταση νόμου που βρήκε την ομοθυμία όλων των πτερύγων δεν γίνεται αποδεκτή από την Κυβέρνηση. Και ένας από τους λόγους που ισχυρίστηκε ο κύριος Υφυπουργός είναι ότι υπάρχει η σχετική νομοθεσία που καλύπτει το θέμα. Όμως αυτό που μετρά είναι το αποτέλεσμα και τα προβλήματα που έχουμε, τα οποία είναι σημαντικά. Και στο ζήτημα της προστασίας των πόσιμων νερών, αλλά και στο θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Όσον αφορά το θέμα σχετικά με το αν υπάρχουν ικανά αποθέματα νερού ή όχι -εμείς ισχυριστήκαμε ότι υπάρχουν- ας γίνει μια επίσημη έρευνα γύρω από το θέμα αυτό και ας έρθουν εδώ τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας για να είμαστε συγκεκριμένοι και να ξέρουμε για τι μιλάμε όταν αναφερόμαστε σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κ. Ξηροτύρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΗΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Εφ' όσον δεν έγινε δεκτή η πρόταση επί της αρχής και στη συνέχεια να εμπλουτισθεί το καινούριο νομοσχέδιο που θα εφαρμόζει την κοινοτική οδηγία και με αυτά τα άρθρα της πρότασης, μετά από την

τεχνική τους επεξεργασία, όλη αυτή η συζήτηση που έγινε θα έπρεπε να είχε ένα ιδιαίτερα θετικό αποτέλεσμα, δηλαδή κάποιες συγκεκριμένες δεσμεύσεις του κυρίου Υφυπουργού πάνω στα πολύ σοβαρά θέματα που τέθηκαν.

Φοβάμαι ότι δεν υπήρξαν τέτοιες δεσμεύσεις. Δηλαδή, πάλι αόριστα ακούστηκε ότι δεν λειτουργεί ο ενιαίος φορέας ο οποίος με νόμο από το 1987 έχει ιδρυθεί. Όπως επίσης ότι υπάρχει πληρότητα στο νόμο για το περιβάλλον και ότι έχουν επιδοθεί τα προεδρικά διατάγματα. Και αυτό όμως δεν είναι αλήθεια.

Είπα και εγώ στην τοποθέτησή μου στον κύριο Υφυπουργό ότι δεν υπάρχουν μηχανισμοί, δεν υπάρχουν υπηρεσίες και κυρίως δεν υπάρχουν τα οικονομικά μέσα στην κεντρική διοίκηση και στην αυτοδιοίκηση για να υλοποιήσει αυτό το τεράστιο έργο της καταγραφής, της διαχείρισης και κυρίως της προστασίας και του ελέγχου της ποιότητας του πόσιμου νερού.

Σ' αυτό το θέμα τουλάχιστον θα έπρεπε να υπάρξουν περισσότερες δεσμεύσεις. Ο ενιαίος φορέας καθυστέρησε δεκατέσσερα χρόνια. Για να συσταθεί και να λειτουργήσει τώρα χρειάζεται ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενεργειών και συγκεκριμένους πόρους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Επειδή ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Ακριβάκης επιχείρησε να μας προσάψει απόπειρα εκμετάλλευσης ενός ατυχού γεγονότος, οφείλω να επιστημάνω ότι απάδει της δικής μας πολιτικής κουλτούρας η οποιαδήποτε απόπειρα εκμετάλλευσης τέτοιων γεγονότων και αναρωτιέμαι αν σεις, κύριε Ακριβάκη, νομιμοποιείστε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. να ομιλείτε για τέτοιες απόπειρες, προσάπτοντες σε άλλα κόμματα τέτοιες διαθέσεις, όταν ως Αντιπολίτευση για κάθε φυσική καταστροφή, για την τελευταία πλημμύρα που γινόταν ζητούσατε την παραίτηση κυβερνήσεων. Και όταν και το σύγχρονο ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιχειρεί να αξιοποιήσει και να εκμεταλλευθεί πολιτικά γεγονότα μέχρι και την άνοδο του χρηματιστηρίου. Μακράν ημών, λοιπόν, τέτοιες προθέσεις.

Εμείς εκτιμούμε ότι η διάλυση του κράτους αναδεικνύεται δυστυχώς κάθε μέρα σε πολλούς τομείς.

Αν δεν μπορεί να συντονιστεί το κράτος, προφανώς δεν μπορεί να προλάβει, προφανώς δεν πετούν τα ελικόπτερα και προφανώς δεν ελέγχει το αν λειτουργούν οι βιολογικοί καθαρισμοί ή όχι. Και είναι σημαντικά θέματα αυτά, που αφορούν τη δημόσια υγεία και τη δημόσια ασφάλεια. Όλα συναφή είναι. Μου κάνει εντύπωση πώς ένας διαπρεπής και εξαιρετος παλαιός κοινοβουλευτικός άνδρας όπως ο κ. Ακριβάκης, δεν βλέπει συνάφεια. Όλα αυτά τα φαινόμενα, για τα οποία συζητούμε, για τη μόλυνση και τη ρύπανση των υδάτινων πόρων και όλα τα άλλα, εδράζονται στην αναποτελεσματικότητα του κράτους, στο να ελέγξει απόλυτα το πώς εφαρμόζεται το θεσμικό πλαίσιο, το οποίο εμείς εδώ αποφασίζουμε. Γι' αυτό είναι συναφή.

Θα καταλήξω όμως, λέγοντας ότι λυπούμαι πολύ, διότι δεν αποδέχεται η Κυβέρνηση μια πρωτοβουλία συναδέλφων Βουλευτών. Είναι επιτακτική η ανάγκη να προσδιορίσει η Κυβέρνηση διά του αρμοδίου Υπουργού το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου θα καταθέσει μια ολοκληρωμένη πρόταση. Και αν χρήζει κωδικοποίησης, κύριε Υπουργέ, η ευρύτερη νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος, δική σας πρέπει να είναι η πρωτοβουλία να προχωρήσετε στην κωδικοποίηση. Διότι αν εσείς δηλώνετε άγνοια διατάξεων, και καλώς πράττετε, φαντασθείτε τι δηλώνουν και τι κατάσταση υπάρχει στις πενήντα τόσσες νομαρχίες της χώρας, στους εννιακόσιους τόσους δήμους, οι οποίοι οφείλουν και αυτοί να εκτελέσουν και να υλοποιήσουν αποφάσεις στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. Γι' αυτό, λοιπόν, είμαστε εδώ, για να σας πιέσουμε για την πλήρη εφαρμογή επιτέλους στην Ελλάδα του αιώνα που ξεκινάει, θεμάτων που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος θεμάτων, τόσο σημαντικών για τη σύγχρονη Ελλάδα, για την Ελλάδα η οποία, λυπούμαι που το λέω, και στον τομέα του περιβάλλοντος δεν

τιμά κανέναν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μίλησα πράγματι για ένα απόπημα του εξαιρετού κυρίου συναδέλφου. Γιατί πιστεύω ότι άλλο είναι η άνοδος και η κάθοδος του χρηματιστηρίου και η πολιτική εκμετάλλευση ένθεν και ένθεν και άλλο οι εξήντα τρεις νεκροί. Δηλαδή κάπου η πολιτική εκμετάλλευση σε κάποια γεγονότα πάλι "δικαιολογείται". Σε κάποια είναι αδικαιολόγητη.

Θα ήθελα να πω ότι ήταν μία παραφωνία αυτή η εισαγωγή, που έκανε στην ομιλία του ο κ. Τσιτουρίδης, όχι μόνο μέσα στους δεκαπέντε-είκοσι ομιλητές, που μίλησαν σήμερα στη Βουλή, ακόμα όμως και στις χθεσινές δηλώσεις των πολιτικών Αρχηγών, των πολιτικών παραγόντων. Έμειναν όλοι στο θλιβερό γεγονός, στην έκφραση συμπάθειας και συλλυπητηρίων για τους νεκρούς και τις οικογένειές τους κλπ. Δηλαδή είναι πολύ πρόωρες οι όποιες κομματικές κορώνες. Μετά από δεκαπέντε μέρες ίσως αυτά που είπε ο κ. Τσιτουρίδης, εάν ελέγοντο σε αυτήν την Αίθουσα να μην προκαλούσαν την αντίδραση τη δική μου ή οποιουδήποτε άλλου. Σήμερα όμως, την επόμενη μέρα, να μιλάμε για σημαντικό κράτος κλπ.;

Θα μου επιτρέψετε να του πω ότι παρά την προσπάθειά του τη φιλότιμη να δικαιολογήσει τη σύνδεση του ναυαγίου με την προστασία των υδάτινων πόρων, δεν νομίζω ότι πέτυχε. Δεν έπεισε ότι υπάρχει σημείο επαφής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής της πρότασης νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "Για την προστασία των ποσίων νερών και τη ρύπανση".

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου)

Δεν ηγέρθησαν οι περισσότεροι και συνεπώς η πρόταση νόμου "Για την προστασία των ποσίων νερών και τη ρύπανση" απορρίπτεται.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 14 Σεπτεμβρίου, της Τρίτης 19 Σεπτεμβρίου, της Τετάρτης 20 Σεπτεμβρίου και της Πέμπτης 21 Σεπτεμβρίου 2000 και παρακαλώ για την επικύρωσή τους.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 14 Σεπτεμβρίου, της Τρίτης 19 Σεπτεμβρίου, της Τετάρτης 20 Σεπτεμβρίου και της Πέμπτης 21 Σεπτεμβρίου 2000 επικυρώθηκαν.

Επίσης, παρακαλώ το Τμήμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών των συνεδριάσεων της Τετάρτης 27 Σεπτεμβρίου και της Πέμπτης 28 Σεπτεμβρίου 2000.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το Τμήμα παρέσχε την εξουσιοδότηση για την υπ' ευθύνη του Προεδρείου επικύρωση των Πρακτικών της Τετάρτης 27 Σεπτεμβρίου και της Πέμπτης 28 Σεπτεμβρίου 2000.

Κύριοι συνάδελφοι, σήμερα λήγουν οι εργασίες της Γ' σύνθεσης των Τμημάτων Διακοπής Εργασιών της Βουλής.

Η Ολομέλεια θα συνεδριάσει τη Δευτέρα 2 Οκτωβρίου 2000 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.30' λύεται η συνεδρίαση.